

MØTEINNKALLING

Utval: Kommunestyret
Møtedato 24.10.2019
Møtetid: Kl. 16:00
Møtestad: Biblioteket på Bjørkheim

Varamedlem skal ikkje møta utan nærare innkalling

Forfall til møtet må meldast snarast råd til sørvissenteret (tlf. 56 58 74 00 eller e-post postmottak@samnanger.kommune.no), som vil kalla inn varamedlem.

Me ber om at alle som kan vera ugilde i ei eller fleire saker på sakslista melder frå om dette til sørvissenteret.

Øyvind Røen
fungerande ordførar

SAKLISTE

Saker til handsaming på møtet

Sak nr.	Arkivsak	Sakstittel	Merknad
055/2019	19/917	Faste saker	
056/2019	18/1514	Godkjenning av kommunestyrevalet 2019	
057/2019	19/804	Val av formannskap 2019-2023	
058/2019	19/804	Val av ordførar 2019-2023	
059/2019	19/804	Val av varaordførar 2019-2023	
060/2019	18/1794	Forlenging av foreldrepermisjon for Knut Harald Frøland	Saka kjem berre opp til handsaming dersom KHF vert attvald som ordførar i sak 058/19
061/2019	19/804	Val av kontrollutval 2019-2023 og val av leiar og nestleiar i utvalet	
062/2019	19/804	Val av naturutval 2019-2023 og val av leiar og nestleiar i utvalet	
063/2019	19/804	Val av arbeidsgjevarrepresentantar i administrasjonsutvalet og val av leiar og nestleiar i utvalet	
064/2019	19/804	Arbeidsgjevarrepresentantar i arbeidsmiljøutvalet - vurdering av ordning og eventuelt val av representantar	
065/2019	19/804	Val av eldreråd 2019-2023 - prosedyre og tidsplan	
066/2019	19/804	Val av utsending til KS (Kommunesektorens organisasjon)	
067/2019	19/804	Nedsetting av arbeidsutval for val av ymse nemnder, råd, utval m.m. i kommunestyreperioden 2019-2023	
068/2019	19/804	Møtelokale for kommunestyret, formannskapet, naturutvalet og kontrollutvalet	
069/2019	19/831	Streaming av kommunestyret og formannskapet sine møte	

Oversikt faste saker

- Godkjenning av innkalling og sakliste
- Eventuelle merknader til protokoll frå førre møte
- Delegerede vedtak/referatsaker
- Utvalet sitt kvarter

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar: Marianne Soleng	Arkivkode: FE-033
Arkivsaksnr: 19/917	Løpenr: 19/7975
Sakstype: Politisk sak	

SAKSGANG

Styre, utval, komité m.m.	Møtedato	Saksnr
Kommunestyret	24.10.2019	055/2019

Faste saker

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

- Møteinnkallinga og saklista vert godkjent.
- Delegerte vedtak/referatsaker vert tekne til orientering.

Oversikt over faste saker:

Godkjenning av innkalling og sakliste.
 Eventuelle merknader til protokoll frå førre møte.
 Delegerte vedtak/referatsaker.
 Utvalet sitt kvarter.

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar: Jan Erik Boge	Arkivkode: FE-010
Arkivsaksnr: 18/1514	Løpenr: 19/7275
Sakstype: Politisk sak	

SAKSGANG

Styre, utval, komité m.m.	Møtedato	Saksnr
Kommunestyret	24.10.2019	056/2019

Godkjenning av kommunestyrevalet 2019

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Kommunestyrevalet 2019 i Samnanger vert godkjent.

Dokument som er vedlagt:

Valstyret sin valprotokoll for kommunestyrevalet 2019

Dokument som ikkje er vedlagt:

Vallova

Kommunelova

Kva saka gjeld:

Etter reglane i vallova § 13-4 (1) jf. kommunelova § 7-1 andre avsnitt, skal det nyvalde kommunestyret treffa vedtak om kommunestyrevalet er gyldig. Dette skal gjerast som første sak i kommunestyret sitt konstituerande møte. Det er sitjande ordførar som leiar handsaminga av denne saka. Val av formannskap, ordførar m.m. kan ikkje gjerast før kommunestyret har avgjort om valet er gyldig.

Teksten i vallova § 13-4 er som følgjer:

§ 13-4. Kontroll av fylkestingsvalg og kommunestyrevalg. Ugyldig valg - omvalg

1. *Det nyvalgte fylkestinget treffer vedtak om fylkestingsvalget er gyldig. Det nyvalgte kommunestyret treffer vedtak om kommunestyrevalget er gyldig.*
2. *Fylkestinget skal kjenne fylkestingsvalget i en kommune eller i hele fylket ugyldig hvis det er begått feil som antas å ha hatt innflytelse på fordelingen av mandatene mellom listene og som det ikke er mulig å rette.*
3. *Kommunestyret skal kjenne kommunestyrevalget i kommunen ugyldig hvis det er begått feil som antas å ha hatt innflytelse på fordelingen av mandatene mellom listene og som det ikke er mulig å rette.*

4. *Hvis fylkestinget eller kommunestyret kjenner et valg ugyldig, skal det sendes melding til departementet, som påbyr omvalg. Ved fylkestingsvalg kan departementet i særlige tilfeller påby omvalg i hele fylket, selv om feilen ikke gjelder alle kommunene i fylket.*
5. *(5) Bestemmelsen i kommuneloven § 59 om lovlighetskontroll gjelder tilsvarende. Fristen for å fremsette begjæring om lovlighetskontroll er likevel sju dager etter at fylkestinget eller kommunestyret har truffet vedtak etter første ledd.*

Valstyret i Samnanger godkjende 10.09.2019 (sak 012/19) valprotokollen for kommunestyrevalet 2019. Kopi av valprotokollen følger som vedlegg til dette saksframlegget.

Klage/klagereglar

Vallova har i § 13-2 reglar om klage på val:

§ 13-2. Klage ved fylkestingsvalg og kommunestyrevalg

(1) Alle som har stemmerett, kan klage over forhold i forbindelse med forberedelsen og gjennomføringen av fylkestingsvalget i det fylket vedkommende er manntallsført, og ved kommunestyrevalget i den kommunen vedkommende er manntallsført. Gjelder klagen spørsmål om stemmerett eller om adgangen til å avgi stemme, har også den som ikke er blitt manntallsført, klagerett.

(2) Klage må fremmes innen sju dager etter valgdagen. Klage over valgoppgjøret må fremmes innen sju dager etter at valgoppgjøret er godkjent i fylkestinget eller kommunestyret.

(3) Klagen skal være skriftlig og skal fremsettes for valgstyret i kommunen ved kommunestyrevalg og for fylkesvalgstyret ved fylkestingsvalg. Gjelder klagen forhold av betydning for begge valg, anses den å gjelde begge og kan fremsettes enten for valgstyret eller fylkesvalgstyret.

(4) Departementet er klageinstans. Departementet skal kjenne fylkestingsvalget i en kommune eller i hele fylket eller kommunestyrevalget i en kommune ugyldig dersom det er begått feil som antas å ha hatt innflytelse på fordelingen av mandatene mellom listene og som det ikke er mulig å rette. Departementets vedtak i klagesaker etter denne paragraf er endelige og kan ikke bringes inn for domstolene.

Fristen for å klaga å forhold i samband med førebuinga og gjennomføringa av kommunestyrevalet, er sju dagar etter valdagen. Valdagen var 09.09.2019. Samnanger kommune har ikkje motteke nokon slike klagar.

Det er òg høve til å klaga på valoppgjeret. Fristen for å fremja slik klage er sju dagar etter at valoppgjeret er godkjent av kommunestyret.

Vurderingar og konsekvensar:

Valstyret gjekk 10.09.2019 gjennom og godkjende valprotokollen for kommunestyrevalet 2019. Det ligg ikkje føre klagar knytt til valet, eller annan informasjon som tilseier at valet ikkje kan godkjennast.

Kommunestyrevalget 2019

Valprotokoll for valstyret i
Samnanger kommune, Vestland fylke

Kommunestyre- og fylkestingsvalget 2019**Valprotokoll for valstyret - Kommunestyrevalget 2019**

Kommune: Samnanger

Fylke: Vestland

År: 2019

Nøkkeltal i valg gjennomføringa

Tal på personar med røysterett	1 969
Totalt tal på kryss i manntalet	1 357
Oppmøteprosent	68,92 %
Totalt tal på godkjente førehandsrøystegjevingar	380
Totalt tal på godkjente valtingsrøystegjevingar	977
Totalt tal på forkasta røystegjevingar	2
Totalt tal på godkjente stemmesetlar	1 346
Totalt tal på forkasta stemmesetlar	1

Representantfordeling

Parti	Tal
Bygdalista	8
Arbeiderpartiet	4
Fremskrittspartiet	3
Miljøpartiet De Grønne	2
Senterpartiet	2
Kristelig Folkeparti	1
Høyre	1
Sum	21

A Administrative tilhøve

A1 Valstyret

Sekretær:

Medlemer (inkl. møtande varamedlemer):

Namn	Funksjon
Frøland Knut Harald	Leiar
Tveit Lena	Medlem
Røen Øyvind	Medlem
Tjønna Monica	Medlem
Haga Odd Arne	Medlem
Aadland Nils	Medlem
Øystese Olaug Karin	Medlem
Røen Arild	Medlem
Aasgaard Inge	Medlem
Bruvik Gunnar Johannes	Varamedlem
Strømmen Øyvind	Varamedlem
Tveit Sture	Varamedlem
Moss Gunn Totland	Varamedlem
Vassenden Solveig	Varamedlem
Boge Harald	Varamedlem

A2 Valtinget

Stemmekrinsar og tid:

Namn på alle krinsane i kommunen

Krins	Opningstid søndag	Opningstid mandag
Nordbygda		10:00 – 20:00
Tysse		10:00 – 20:00
Gjerde		10:00 – 20:00

B Førebels oppteljing av førehandsstemmer**B1 Behandling av mottekne førehandsstemmegjevingar****B1.1 Totalt mottekne førehandsstemmegjevingar**

	Talet på stemmegjevingar	
	Forkasta	Godkjende
Talet på førehandsstemmegjevingar innanriks frå 1. juli til 9. august (tidlegstemmegjeving)	0	7
Talet på førehandsstemmegjevingar innanriks frå 10. august	0	372
Talet på brevstemmer utanriks	0	1
Talet på andre førehandsstemmegjevingar utanriks og på Svalbard og Jan Mayen	0	0
Tal i beredskapskonvolutt	0	0
Sum mottekne førehandsstemmegjevingar	0	380
Totalt tal	380	

B1.2 Behandla førehandsstemmegjevingar

Forkastingar	Innanriks	Utanriks
Veljaren er ikkje innført i manntalet i kommunen § 10-1 (1) a	0	0
Stemmegjevinga inneheld ikkje tilstrekkelege opplysningar til å slå fast kven veljaren er § 10-1 (1) b	0	0
Stemmegjevinga er ikkje avgjeve til rett tid § 10-1 (1) c	0	0
Stemmegjevinga er ikkje levert til rett stemmemottakar § 10-1 (1) d	0	0
Omslagskonvolutten er opna eller prøvd opna § 10-1 (1) e	0	0
Veljaren har alt avgjeve godkjent stemmegjeving § 10-1 (1) f	0	0
Stemmegjevinga er ikkje kome inn til valstyret innan kl. 17 dagen etter valdagen § 10-1 (1) g	0	0
Veljaren er ikkje innført i manntalet i kommunen § 10-1a (1) a	0	0
Veljaren har alt avgjeve godkjent stemmegjeving § 10-1a (1) c	0	0
Sum forkasta førehandsstemmegjevingar	0	0
Godkjende førehandsstemmegjevingar (skal vere lik sum av B2.1.1 og B2.2.1)	380	
Totalt tal førehandsstemmegjevingar	380	

B2 Førebels oppteljing av førehandsstemmesetlar**B2.1 Starta seinast 4 timar før vallokala stengjer****B2.1.1 Behandla ordinære førehandsstemmesetlar**

	Kryss i manntal	Talet på setlar
Godkjende	—	344
Blanke	—	1
Tvilsame	—	0
Total tal behandla førehandsstemmesetlar	345	345

B2.1.2 Partifordelte førehandsstemmesetlar

Parti	Tal
Kristeleg Folkeparti	18
Senterpartiet	29
Arbeidarpartiet	60
Bygdalista	138
Høgre	29
Framstegspartiet	39
Miljøpartiet Dei Grøne	31
Totalt tal på partifordelte stemmesetlar	344

B2.1.3 Merknad

(Årsak til evt. differanse mellom kryss i manntal (B2.1.1) og førebels oppteljing (B2.1.2) og evt. andre tilhøve)

--

B2.2 Talt opp etter kl. 17.00 dagen etter valdagen (lagt til side og seint innkomne)**B2.2.1 Behandlede seint innkomande førehandsstemmesetlar**

	Kryss i manntal	Talet på setlar
Godkjende	—	32
Blanke	—	2
Tvilsame	—	1
Totalt tal seint innkomande førehandsstemmesetlar	35	35

B2.2.2 Partifordelte seint innkomande førehandsstemmesetlar

Parti	Tal
Kristeleg Folkeparti	2
Senterpartiet	3
Arbeidarpartiet	5
Bygdalista	8
Høgre	2
Framstegspartiet	4
Miljøpartiet Dei Grøne	8
Totalt tal på partifordelte stemmesetlar	32

B2.2.3 Merknad

(Årsak til evt. differanse mellom kryss i manntal (B2.2.1) og førebels oppteljing (B2.2.2) og evt. andre tilhøve)

--

C Førebels opteljing av valtingsstemmer

C1 Oversikt over stemmer mottekne i alle krinsar

Stemmekrins	Stad for førebels opteljing	Kryss i manntal		Opptalde stemmer		
		Søndag	Mandag	Stemmesettlar i urne	I særskild omslag	Framande
Nordbygda	Hjå valstyret	0	419	418	2	5
Tysse	Hjå valstyret	0	229	223	0	5
Gjerde	Hjå valstyret	0	316	313	0	4
Sum		0	964	954	2	14
Sum		964				

C1.1 Merknad frå stemmestyra

Nordbygda — valtingsstemmer ordinære:

Ikkje alle velgjarar har røysta på både kommunestyre- og fylkestingsvalet.

Tysse — valtingsstemmer ordinære:

Ikkje alle velgjarar har røysta på både kommunestyre- og fylkestingsvalet.

Gjerde — valtingsstemmer ordinære:

Ikkje alle velgjarar har røysta på både kommunestyre- og fylkestingsvalet.

C2 Førebels opteljing hjå stemmestyra

Det er ikkje gjort førebels opteljing hjå stemmestyra.

C3 Stemmegjevingar - valting

C3.1 Stemmegjeving i særskild omslag

Godkjende	0
Forkasta	2
Total tal stemmegjevingar i særskilt omslag	2

C3.2 Forkasta stemmegjeving i særskild omslag

Veljar ikkje i manntalet til kommunen §10-2(1) a)	2
Veljar hadde førehandsstemt/avgjeve allereie godkjent stemme §10-2(1) c)	0
Total forkasta stemmegjevingar	2

C3.3 Framande stemmegjevingar

Godkjende	13
Forkasta	0
Total tal framandestemmegjevingar	13

C3.4 Forkasta framande stemmegjevingar

Veljar ikkje i manntalet til kommunen §10-2(1) a)	0
Veljar hadde førehandsstemt/avgjeve allereie godkjent stemme §10-2(1) c)	0
Total forkasta stemmegjevingar	0

C4 Førebels oppteljing hjå valstyret

C4.1 Tal på valtingsstemmesetlar i urne

	Kryss i manntal	Talet på setlar
Godkjende	—	940
Blanke	—	14
Tvilsame	—	0
Total tal valtingstemmesetlar i urne	964	954

C4.2 Partifordelte valtingsstemmesetlar i urne

Parti	Tal
Kristeleg Folkeparti	54
Senterpartiet	117
Arbeidarpartiet	190
Bygdalista	352
Høgre	56
Framstegspartiet	115
Miljøpartiet Dei Grøne	56
Totalt tal på partifordelte stemmesetlar	940

C4.3 Merknad

(Årsak til evt. differanse mellom kryss i manntal (C4.1) og førebels oppteljing (C4.2) og evt. andre tilhøve)

--

C4.4 Talet på stemmesetlar i særskild omslag

	Kryss i manntal	Talet på setlar
Godkjende	—	0
Blanke	—	0
Tvilsame	—	0
Total tal stemmesetlar i særskild omslag	0	0

C4.5 Partifordelte stemmesetlar i særskild omslag

Parti	Tal
Kristeleg Folkeparti	0
Senterpartiet	0
Arbeidarpartiet	0
Bygdalista	0
Høgre	0
Framstegspartiet	0
Miljøpartiet Dei Grøne	0
Totalt tal på partifordelte stemmesetlar	0

C4.6 Merknad

(Årsak til evt. differanse mellom kryss i manntal (C4.4) og førebels oppteljing (C4.5) og evt. andre tilhøve)

--

C4.7 Tal framande stemmesetlar

	Kryss i manntal	Talet på setlar
Godkjende	—	13
Blanke	—	0
Tvilsame	—	0
Total tal framande stemmesetlar	13	13

C4.8 Partifordelte framande stemmesetlar

Parti	Tal
Kristeleg Folkeparti	2
Senterpartiet	1
Arbeidarpartiet	0
Bygdalista	8
Høgre	0
Framstegspartiet	0
Miljøpartiet Dei Grøne	2
Totalt tal på partifordelte stemmesetlar	13

C4.9 Merknad

(Årsak til evt. differanse mellom kryss i manntal (C4.7) og førebels oppteljing (C4.8) og evt. andre tilhøve)

--

D Endeleg oppteljing

D1 Førehandsstemmer

D1.1 Opptalde førehandsstemmesetlar

Type	Godkjende	Blanke	Forkasta	Total
Talt opp minst fire timar før vallokalet stengjer	344	1	0	345
Talt opp etter kl. 17.00 dagen etter valdagen	32	2	1	35
Totalt tal opptalde førehandsstemmesetlar	376	3	1	380

D1.2 Forkasta førehandsstemmesetlar

Type forkasting	Starta seinast 4 timar før vallokala stengjer	Opptalt etter stenging
Setelen mangla off. stempel §10-3(1) a)	0	0
Det framgår ikkje kva for eit val stemmesetelen gjeld §10-3(1) b)	0	0
Det framgår ikkje kva parti eller gruppe veljaren har stemt på §10-3(1) c)	0	0
Partiet eller gruppa stillar ikkje liste §10-3(1) d)	0	1
Totalt tal på forkasta stemmesetlar	0	1

D1.3 Godkjende førehandsstemmesetlar fordelt på parti

Parti	Endeleg
Kristeleg Folkeparti	20
Senterpartiet	32
Arbeidarpartiet	65
Bygdalista	146
Høgre	31
Framstegspartiet	43
Miljøpartiet Dei Grøne	39
Totalt tal på partifordelte stemmesetlar	376

D1.4 Avvik mellom førebels og endeleg oppteljing av førehandsstemmesetlar

Parti	Førebels	Endeleg	Avvik
Kristeleg Folkeparti	20	20	0
Senterpartiet	32	32	0
Arbeidarpartiet	65	65	0
Bygdalista	146	146	0
Høgre	31	31	0
Framstegspartiet	43	43	0
Miljøpartiet Dei Grøne	39	39	0
Totalt tal på partifordelte stemmesetlar	376	376	0

D1.5 Merknad

(Årsak til evt. differanse mellom førebels og endeleg oppteljing av førehandsstemmer.)

--

D2 Valtingsstemmer**D2.1 Opptalde valtingsstemmesetlar**

Type	Godkjende	Blanke	Forkasta	Total
Ordinære	940	14	0	954
Særskild	0	0	0	0
Framande	13	0	0	13
Totalt tal på opptalde valtingsstemmesetlar	953	14	0	967

D2.2 Forkasta valtingsstemmesetlar

Type forkasting	Ordinære	Særskild	Framande	Total
Setelen mangla off. stempel §10-3(1) a)	0	0	0	0
Det framgår ikkje kva for eit val stemmesetelen gjeld §10-3(1) b)	0	0	0	0
Det framgår ikkje kva parti eller gruppe veljaren har stemt på §10-3(1) c)	0	0	0	0
Partiet eller gruppa stillar ikkje liste §10-3(1) d)	0	0	0	0
Totalt forkasta stemmesetlar	0	0	0	0

D2.3 Godkjende valtingsstemmesetlar fordelt på parti

Parti	Endeleg
Kristeleg Folkeparti	56
Senterpartiet	118
Arbeidarpartiet	190
Bygdalista	360
Høgre	56
Framstegspartiet	115
Miljøpartiet Dei Grøne	58
Totalt tal på partifordelte stemmesetlar	953

D2.4 Avvik mellom førebels og endeleg oppteljing av ordinære valtingsstemmesetlar

Parti	Førebels	Endeleg	Avvik
Kristeleg Folkeparti	56	56	0
Senterpartiet	118	118	0
Arbeidarpartiet	190	190	0
Bygdalista	360	360	0
Høgre	56	56	0
Framstegspartiet	115	115	0
Miljøpartiet Dei Grøne	58	58	0
Totalt tal på partifordelte stemmesetlar	953	953	0

D2.5 Merknad

(Årsak til evt. differanse mellom førebels og endeleg oppteljing av valtingsstemmer)

--

D3 Totaloversikt over tal stemmesetlar fordelt på parti

Parti	Førehand	Valting	Total
Kristeleg Folkeparti	20	56	76
Senterpartiet	32	118	150
Arbeidarpartiet	65	190	255
Bygdalista	146	360	506
Høgre	31	56	87
Framstegspartiet	43	115	158
Miljøpartiet Dei Grøne	39	58	97
Totalt tal på partifordelte stemmesetlar	376	953	1 329

E Valoppgjer

E1 Mandatfordeling

E1.1 Utrekning av listestemmetal og talet på mandat til listene

Kristeleg Folkeparti		
Antall stemmesedler x antall kst.repr.= 76 x 21		1596
Slengarar:	Motteke:	39
	Gjeve:	25
Listestemmetal:		1610
1. div	1.4	1 150,000000
2. div	3.0	536,666667
3. div	5.0	322,000000
4. div	7.0	230,000000
5. div	9.0	178,888889
6. div	11.0	146,363636
7. div	13.0	123,846154
8. div	15.0	107,333333

Senterpartiet		
Antall stemmesedler x antall kst.repr.= 150 x 21		3150
Slengarar:	Motteke:	85
	Gjeve:	83
Listestemmetal:		3152
1. div	1.4	2 251,428571
2. div	3.0	1 050,666667
3. div	5.0	630,400000
4. div	7.0	450,285714
5. div	9.0	350,222222
6. div	11.0	286,545455
7. div	13.0	242,461538
8. div	15.0	210,133333
9. div	17.0	185,411765
10. div	19.0	165,894737
11. div	21.0	150,095238
12. div	23.0	137,043478
13. div	25.0	126,080000

Arbeidarpartiet

Antall stemmesedler x antall kst.repr.= 255 x 21		5355
Slengarar:	Motteke:	63
	Gjeve:	81
Listestemmetal:		5337
1. div	1.4	3 812,142857
2. div	3.0	1 779,000000
3. div	5.0	1 067,400000
4. div	7.0	762,428571
5. div	9.0	593,000000
6. div	11.0	485,181818
7. div	13.0	410,538462
8. div	15.0	355,800000
9. div	17.0	313,941176
10. div	19.0	280,894737
11. div	21.0	254,142857
12. div	23.0	232,043478
13. div	25.0	213,480000
14. div	27.0	197,666667
15. div	29.0	184,034483

Bygdalista		
Antall stemmesedler x antall kst.repr.= 506 x 21		10626
Slengarar:	Motteke:	118
	Gjeve:	128
Listestemmetal:		10616
1. div	1.4	7 582,857143
2. div	3.0	3 538,666667
3. div	5.0	2 123,200000
4. div	7.0	1 516,571429
5. div	9.0	1 179,555556
6. div	11.0	965,090909
7. div	13.0	816,615385
8. div	15.0	707,733333
9. div	17.0	624,470588
10. div	19.0	558,736842
11. div	21.0	505,523810
12. div	23.0	461,565217
13. div	25.0	424,640000
14. div	27.0	393,185185
15. div	29.0	366,068966
16. div	31.0	342,451613
17. div	33.0	321,696970

19 av 111

18. div	35.0	303,314286
19. div	37.0	286,918919
20. div	39.0	272,205128
21. div	41.0	258,926829
22. div	43.0	246,883721

Høgre		
Antall stemmesedler x antall kst.repr.= 87 x 21		1827
Slengarar:	Motteke:	29
	Gjeve:	28
Listestemmetal:		1828
1. div	1.4	1 305,714286
2. div	3.0	609,333333
3. div	5.0	365,600000
4. div	7.0	261,142857
5. div	9.0	203,111111
6. div	11.0	166,181818
7. div	13.0	140,615385
8. div	15.0	121,866667

Framstegspartiet		
Antall stemmesedler x antall kst.repr.= 158 x 21		3318
Slengarar:	Motteke:	42
	Gjeve:	31
Listestemmetal:		3329
1. div	1.4	2 377,857143
2. div	3.0	1 109,666667
3. div	5.0	665,800000
4. div	7.0	475,571429
5. div	9.0	369,888889
6. div	11.0	302,636364
7. div	13.0	256,076923
8. div	15.0	221,933333
9. div	17.0	195,823529
10. div	19.0	175,210526
11. div	21.0	158,523810
12. div	23.0	144,739130
13. div	25.0	133,160000
14. div	27.0	123,296296

Miljøpartiet Dei Grøne

Antall stemmesedler x antall kst.repr.= 97 x 21		2037
Slengarar:	Motteke:	47
	Gjeve:	47
Listestemmetal:		2037
1. div	1.4	1 455,000000
2. div	3.0	679,000000
3. div	5.0	407,400000
4. div	7.0	291,000000
5. div	9.0	226,333333
6. div	11.0	185,181818
7. div	13.0	156,692308
8. div	15.0	135,800000

Mandata vart fordelte som følgjer :

Mandat nr.:	Parti:	Kvotient:
1	Bygdalista	7 582,857143
2	Arbeidarpartiet	3 812,142857
3	Bygdalista	3 538,666667
4	Framstegspartiet	2 377,857143
5	Senterpartiet	2 251,428571
6	Bygdalista	2 123,200000
7	Arbeidarpartiet	1 779,000000
8	Bygdalista	1 516,571429
9	Miljøpartiet Dei Grøne	1 455,000000
10	Høgre	1 305,714286
11	Bygdalista	1 179,555556
12	Kristeleg Folkeparti	1 150,000000
13	Framstegspartiet	1 109,666667
14	Arbeidarpartiet	1 067,400000
15	Senterpartiet	1 050,666667
16	Bygdalista	965,090909
17	Bygdalista	816,615385
18	Arbeidarpartiet	762,428571
19	Bygdalista	707,733333
20	Miljøpartiet Dei Grøne	679,000000
21	Framstegspartiet	665,800000

E2 Kandidatkåring

E2.1 Utrekning av stemmetillegg og personstemmer

Namn på vallista: Kristeleg Folkeparti						
Talet på stemmesetlar: 76						
Stemmetillegg på 25%						
Nr.	Namnet på representanten	Stemmetillegg	Personstemmer	Slengarar	Rettingar totalt	Ny rangering
1	Gunn Totland Moss **	19,00	24,00	14,00	57,00	1
2	Sigmund Dyrhovden *	0,00	13,00	16,00	29,00	2
5	Julie Langeland Vevle *	0,00	14,00	2,00	16,00	3
4	Terje Hoseth Næss *	0,00	14,00	1,00	15,00	4
6	Debrom Tesfamichael Teklom *	0,00	8,00	2,00	10,00	5
3	Bjarne Hauge	0,00	3,00	3,00	6,00	6
8	Judith Oline Espelid Svendsdal	0,00	5,00	1,00	6,00	7
7	Tor Jellestad	0,00	2,00	0,00	2,00	8

Namn på vallista: Senterpartiet						
Talet på stemmesetlar: 150						
Stemmetillegg på 25%						
Nr.	Namnet på representanten	Stemmetillegg	Personstemmer	Slengarar	Rettingar totalt	Ny rangering
1	Øyvind Røen **	37,50	33,00	15,00	85,50	1
2	Monica Tjønnna **	37,50	29,00	11,00	77,50	2
3	Magnus Erdal *	0,00	31,00	8,00	39,00	3
7	Frank Georg Jørgensen Davidsen *	0,00	25,00	10,00	35,00	4
9	Vidar Trengereid *	0,00	13,00	15,00	28,00	5
10	Anne Frøland *	0,00	14,00	10,00	24,00	6
5	Arne Jørgensen *	0,00	11,00	8,00	19,00	7
6	Ingrid Haukanes Røen	0,00	12,00	4,00	16,00	8
4	Anne Gerd Tandstad	0,00	6,00	3,00	9,00	9
12	Roy Ove Eikedal	0,00	5,00	0,00	5,00	10
8	Hilde Maraas Aarvik	0,00	2,00	1,00	3,00	11
13	Jarle Tveiterås	0,00	3,00	0,00	3,00	12
11	Alf-Magnus Tveiten Tandstad	0,00	2,00	0,00	2,00	13

Namn på vallista: Arbeidarpartiet

Talet på stemmesetlar: 255

Stemmetillegg på 25%

Nr.	Namnet på representanten	Stemmetillegg	Personstemmer	Slengarar	Rettingar totalt	Ny rangering
1	Shirin Kvernes Khadoor **	63,75	78,00	19,00	160,75	1
3	Gunn Østvik Petersen **	63,75	22,00	9,00	94,75	2
2	Brigt Olav Gåsdaal **	63,75	27,00	3,00	93,75	3
4	Jon Magne Bogevik **	63,75	22,00	6,00	91,75	4
6	Harald Boge *	0,00	48,00	10,00	58,00	5
5	Lorraine Frampton Bratlie *	0,00	33,00	0,00	33,00	6
7	Ingvild Räftevoll Bogevik *	0,00	18,00	4,00	22,00	7
8	Alfred Trengereid *	0,00	20,00	2,00	22,00	8
10	Bjørn Arve Meyer *	0,00	15,00	4,00	19,00	9
9	Oddrun Lemme Sandvin *	0,00	10,00	5,00	15,00	10
15	Sølvi Gåsdaal *	0,00	12,00	0,00	12,00	11
11	Liv Berit Kvernes Befring	0,00	8,00	0,00	8,00	12
14	Åge Takvam	0,00	3,00	1,00	4,00	13
13	Johnny Sandvik	0,00	2,00	0,00	2,00	14
12	Marianne Foss Borge	0,00	1,00	0,00	1,00	15

Namn på vallista: Bygdalista

Talet på stemmesetlar: 506

Stemmetillegg på 25%

Nr.	Namnet på representanten	Stemmetillegg	Personstemmer	Slengarar	Rettingar totalt	Ny rangering
1	Knut Harald Frøland **	126,50	216,00	62,00	404,50	1
5	Martin Haugen **	0,00	84,00	13,00	97,00	2
3	Øyvind Steinsland **	0,00	34,00	9,00	43,00	3
14	Solveig Vassenden **	0,00	24,00	13,00	37,00	4
4	Lena Tveit **	0,00	30,00	6,00	36,00	5
2	Anja Elisabeth Gjerde Markhus **	0,00	32,00	1,00	33,00	6
22	Knut Loneland Høibraaten **	0,00	23,00	3,00	26,00	7
6	Ove Totland **	0,00	15,00	1,00	16,00	8
8	Sindre Solbrekk Hjelanes *	0,00	11,00	2,00	13,00	9
15	Oskar Konrad Kienitz *	0,00	12,00	1,00	13,00	10

Nr.	Namnet på representanten	Stemmetillegg	Personstemmer	Slengarar	Rettingar totalt	Ny rangering
9	Bjarte Andreas Linga *	0,00	11,00	0,00	11,00	11
11	Thorbjørn Gaarden Hansen *	0,00	8,00	1,00	9,00	12
13	Dag Nydal *	0,00	5,00	2,00	7,00	13
18	Evelyn Frøland *	0,00	6,00	1,00	7,00	14
20	Helene Mjelde Foss *	0,00	6,00	1,00	7,00	15
7	Silvana Amaral Da Silva *	0,00	5,00	1,00	6,00	16
16	Annette Espelid *	0,00	6,00	0,00	6,00	17
19	Kenneth Totland *	0,00	6,00	0,00	6,00	18
17	Stian Tollefsen Haukenes *	0,00	4,00	0,00	4,00	19
10	Kenneth Tysse	0,00	3,00	0,00	3,00	20
21	Anders Linga	0,00	2,00	1,00	3,00	21
12	Heidi Victoria Moss	0,00	2,00	0,00	2,00	22

Namn på vallista: Høgre

Talet på stemmesetlar: 87

Stemmetillegg på 25%

Nr.	Namnet på representanten	Stemmetillegg	Personstemmer	Slengarar	Rettingar totalt	Ny rangering
1	Arild Røen **	21,75	17,00	10,00	48,75	1
2	Thorvald Moe *	21,75	9,00	12,00	42,75	2
6	Kjell Roar Nordvik *	0,00	9,00	0,00	9,00	3
3	Eva Hellevang *	0,00	6,00	2,00	8,00	4
8	Gisle Gardar Øye *	0,00	6,00	2,00	8,00	5
4	Stein Odvar Kleppe	0,00	3,00	1,00	4,00	6
5	Knut Haga	0,00	2,00	2,00	4,00	7
7	Thomas Hellevang	0,00	0,00	0,00	0,00	8

Namn på vallista: Framstegspartiet							
Talet på stemmesetlar: 158							
Stemmetillegg på 25%							
Nr.	Namnet på representanten	Stemmetillegg	Personstemmer	Slengarar	Rettingar totalt	Ny rangering	
1	Karl Bård Kollbotn **	0,00	39,00	17,00	56,00	1	
3	Linda Haug Kollbotn **	0,00	21,00	10,00	31,00	2	
2	Odd Arne Haga **	0,00	16,00	3,00	19,00	3	
6	Håvard Tvedterås *	0,00	10,00	2,00	12,00	4	
5	Morten Røen *	0,00	8,00	1,00	9,00	5	
13	Audun Johannes Yndestad *	0,00	4,00	2,00	6,00	6	
9	Joakim Totland *	0,00	4,00	1,00	5,00	7	
4	Svein Verner Røseth *	0,00	1,00	3,00	4,00	8	
12	Harald Kvalvåg *	0,00	4,00	0,00	4,00	9	
7	Cato Dyrseth Herland	0,00	2,00	1,00	3,00	10	
10	Jan Petter Andersen	0,00	1,00	1,00	2,00	11	
11	Sivert Andersen	0,00	1,00	1,00	2,00	12	
8	Even Herfindal	0,00	0,00	0,00	0,00	13	
14	Leif Olai Borge	0,00	0,00	0,00	0,00	14	

Namn på vallista: Miljøpartiet Dei Grøne							
Talet på stemmesetlar: 97							
Stemmetillegg på 25%							
Nr.	Namnet på representanten	Stemmetillegg	Personstemmer	Slengarar	Rettingar totalt	Ny rangering	
1	Øyvind Strømmen **	24,25	38,00	33,00	95,25	1	
2	Oskar Røen **	0,00	10,00	6,00	16,00	2	
3	Magni Petersen *	0,00	8,00	5,00	13,00	3	
5	Lisbeth Aadland *	0,00	9,00	1,00	10,00	4	
4	Marijke Strømmen *	0,00	5,00	0,00	5,00	5	
8	Beate Helle *	0,00	3,00	0,00	3,00	6	
7	Sergey Zhmaev *	0,00	0,00	2,00	2,00	7	
6	William Hiroshi Nossen	0,00	0,00	0,00	0,00	8	

E2.2 Valde representantar og vararepresentantar

Namn på vallista: Kristeleg Folkeparti		
Nr.:	Namnet på representanten:	Fødselsår:
1	Gunn Totland Moss **	1956
2	Sigmund Dyrhovden *	1956
3	Julie Langeland Vevle *	1998
4	Terje Hoseth Næss *	1980
5	Debrom Tesfamichael Teklom *	1977
6	Bjarne Hauge	1941
7	Judith Oline Espelid Svensdal	1965
8	Tor Jellestad	1962

Namn på vallista: Senterpartiet		
Nr.:	Namnet på representanten:	Fødselsår:
1	Øyvind Røen **	1959
2	Monica Tjønnna **	1973
3	Magnus Erdal *	1992
4	Frank Georg Jørgensen Davidsen *	1991
5	Vidar Trengereid *	1965
6	Anne Frøland *	1959
7	Arne Jørgensen *	1956
8	Ingrid Haukanes Røen	1984
9	Anne Gerd Tandstad	1965
10	Roy Ove Eikedal	1972
11	Hilde Maraas Aarvik	1963
12	Jarle Tveiterås	1969
13	Alf-Magnus Tveiten Tandstad	1998

Namn på vallista: Arbeidarpartiet		
Nr.:	Namnet på representanten:	Fødselsår:
1	Shirin Kvernes Khadoor **	1987
2	Gunn Østvik Petersen **	1974
3	Bright Olav Gåsdal **	1949
4	Jon Magne Bogevik **	1963
5	Harald Boge *	1985
6	Lorraine Frampton Bratlie *	1992
7	Ingvild Raffevoll Bogevik *	1996

Nr.:	Namnet på representanten:	Fødselsår:
8	Alfred Trengereid *	1962
9	Bjørn Arve Meyer *	1961
10	Oddrun Lemme Sandvin *	1961
11	Sølvi Gåsdaal *	1977
12	Liv Berit Kvernes Befring	1954
13	Åge Takvam	1950
14	Johnny Sandvik	1973
15	Marianne Foss Borge	1964

Namn på vallista: Bygdalista		
Nr.:	Namnet på representanten:	Fødselsår:
1	Knut Harald Frøland **	1971
2	Martin Haugen **	1992
3	Øyvind Steinsland **	1957
4	Solveig Vassenden **	1941
5	Lena Tveit **	1979
6	Anja Elisabeth Gjerde Markhus **	1979
7	Knut Loneland Høibraaten **	1977
8	Ove Totland **	1977
9	Sindre Solbrekk Hjelanes *	1987
10	Oskar Konrad Kienitz *	1999
11	Bjarte Andreas Linga *	1971
12	Thorbjørn Gaarden Hansen *	1973
13	Dag Nydal *	1949
14	Evelyn Frøland *	1972
15	Helene Mjelde Foss *	1988
16	Silvana Amaral Da Silva *	1990
17	Annette Espelid *	1988
18	Kenneth Totland *	1973
19	Stian Tollefsen Haukenes *	1985
20	Kenneth Tysse	1981
21	Anders Linga	1981
22	Heidi Victoria Moss	1989

Namn på vallista: Høgre		
Nr.:	Namnet på representanten:	Fødselsår:
1	Arild Røen **	1958
2	Thorvald Moe *	1995
3	Kjell Roar Nordvik *	1965
4	Eva Hellevang *	1947
5	Gisle Gardar Øye *	1948
6	Stein Odvar Kleppe	1971
7	Knut Haga	1983
8	Thomas Hellevang	1976

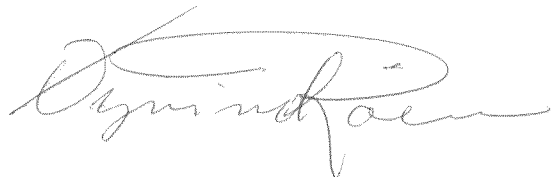
Namn på vallista: Framstegspartiet		
Nr.:	Namnet på representanten:	Fødselsår:
1	Karl Bård Kollbotn **	1953
2	Linda Haug Kollbotn **	1956
3	Odd Arne Haga **	1954
4	Håvard Tvedterås *	1984
5	Morten Røen *	1960
6	Audun Johannes Yndestad *	1956
7	Joakim Totland *	1978
8	Svein Verner Røseth *	1944
9	Harald Kvalvåg *	1959
10	Cato Dyrseth Herland	1981
11	Jan Petter Andersen	1967
12	Sivert Andersen	1998
13	Even Herfindal	1983
14	Leif Olai Borge	1931

Namn på vallista: Miljøpartiet Dei Grøne		
Nr.:	Namnet på representanten:	Fødselsår:
1	Øyvind Strømmen **	1980
2	Oskar Røen **	1993
3	Magni Petersen *	1970
4	Lisbeth Aadland *	1964
5	Marijke Strømmen *	1980
6	Beate Helle *	1965
7	Sergey Zhmaev *	1982
8	William Hiroshi Nossen	1983

Underskrifter:

Dato:

Leiar:

Andre medlemmer:

O.F. Haga

Rolf Jacobsen

Arild Mørk

Olav Kain Øystese

Suzanne Caspersen

Lena Tveit

Monica Jønne

Knut H. Fjell

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar: Jan Erik Boge	Arkivkode:
Arkivsaksnr: 19/804	Løpenr: 19/7278
Sakstype: Politisk sak	

SAKSGANG

Styre, utval, komité m.m.	Møtedato	Saksnr
Kommunestyret	24.10.2019	057/2019

Val av formannskap 2019-2023

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Saka vert lagt fram utan tilråding frå rådmannen.

Dokument som er vedlagt:

Departementet sitt rundskriv om konstituerande møte i kommunestyre og fylkesting

Dokument som ikkje er vedlagt:

- Kommunelova (<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2018-06-22-83>)
- Samnanger kommune sitt reglement for kommunestyret, formannskapet, naturutvalet og kontrollutvalet (<https://www.samnanger.kommune.no/Handlers/fh.ashx?Mid1=61&FillId=1065>)

Kva saka gjeld:

Etter kommunelova § 5-6 skal kommunestyret velja eit formannskap med minimum fem medlemmer. Dette skal gjerast i kommunestyret sitt konstituerande møte. Det er sitjande ordførar som leiar handsaminga av denne saka. Val av formannskap vert gjort før val av ordførar.

Medlemmer og varamedlemmer til formannskapet skal veljast for fire år av og blant medlemmene av kommunestyret.

Formannskapet i Samnanger har i valperioden 2015-2019 hatt ni medlemmer. Det går òg fram i Samnanger kommune sitt reglement at formannskapet skal ha ni medlemmer (sjå punkt 3.2.1 i reglement for kommunestyret, formannskapet, naturutvalet og kontrollutvalet).

Val av medlemmer til formannskapet skal etter kommunelova § 7-4 haldast enten som avtaleval eller forholdsval. Det går i § 7-4 vidare fram at valet skal haldast som forholdsval dersom minst ein medlem i kommunestyret krev det.

Etter Samnanger kommune sitt reglement skal medlemmene i formannskapet veljast ved forholdsval/høvetalsval (sjå punkt 3.2.1 i reglement for kommunestyret, formannskapet, naturutvalet og kontrollutvalet).

Reglar om avtaleval

Kommunestyret kan samrøystes vedta at val til folkevalde organ skal skje som avtaleval etter kommunelova § 7-7. Valet skal då gjennomførast på grunnlag av innstilling med forslag til medlemmer og varamedlemmer til organet. Innstillinga må vedtakast samrøystes av kommunestyret. For reglar om avtaleval vert det elles vist til kommunelova § 7-7:

§ 7-7.Avtalevalg

Kommunestyret eller fylkestinget kan selv enstemmig vedta at valg til folkevalgte organer skal foregå som avtalevalg etter denne paragrafen.

Valget gjennomføres på grunnlag av en innstilling med forslag til medlemmer og varamedlemmer. Innstillingen skal inneholde like mange navn som det skal velges medlemmer, og det skal angis hvilket parti eller hvilken gruppe medlemmene representerer. Innstillingen kan også inneholde navn på varamedlemmer for hvert parti eller hver gruppe. Antall varamedlemmer kan være inntil to flere enn de faste medlemmene fra partiet eller gruppen. Innstillingen vedtas enstemmig av kommunestyret eller fylkestinget.

Hvis organet skal bestå av minst fire medlemmer, skal hvert kjønn være representert i organet med minst 40 prosent. Skal organet bestå av tre eller færre medlemmer, skal begge kjønn være representert i organet. Viser det seg at et valg etter andre ledd vil føre til at kravene i første eller andre punktum ikke blir oppfylt, skal det nødvendige antallet kandidater fra det underrepresenterte kjønn settes inn for å oppfylle kravet. Ved valg til folkevalgte organer som etter lov bare skal bestå av medlemmer av kommunestyre eller fylkesting, og ved valg av arbeidsutvalg for folkevalgte organer, skal reglene i dette leddet følges så langt det er mulig.

Når varamedlemmer skal velges, skal framgangsmåten i tredje ledd følges.

Reglar om forholdsval

Ved forholdsval skjer valet på grunnlag av på førehand innleverte lister med forslag til kandidatar. Lova set ikkje frist for innlevering av listeframlegg, slik at dette kan skje seinast i møtet inntil møteleiaren seier frå om at det skal røystast. For reglar om forholdsval vert det vist til kommunelova §§ 7-5 og 7-6:

§ 7-5.Listeforslag ved forholdsvalg

Forholdsvalg foregår på grunnlag av lister med forslag til kandidater. Listene skal være innlevert på forhånd. Partier eller grupper som er representert i det velgende organet, kan bare levere ett listeforslag hver. Antall navn på listen kan være dobbelt så høyt som antall medlemmer som skal velges. Kandidater fra et parti eller en gruppe kan bare føres opp på partiets eller gruppens listeforslag eller på en fellesliste som utgår fra flere partier eller grupper.

Hvis det skal velges fire medlemmer eller flere, skal hvert kjønn være representert med minst 40 prosent blant de foreslåtte kandidatene på den enkelte listen. Hvis det skal velges to eller tre medlemmer, skal begge kjønn være representert. Ved valg til folkevalgte organer som etter lov bare skal bestå av medlemmer av kommunestyre eller fylkesting, og ved valg av arbeidsutvalg for folkevalgte organer, skal reglene i dette leddet følges så langt det er mulig.

Listeforslaget skal være underskrevet av minst ett medlem av det partiet eller den gruppen som fremmer forslaget. Den som underskriver forslaget, må være medlem av det velgende organet.

§ 7-6.Valgoppgjør ved forholdsvalg

Ved valggjøgret fordeles organets medlemsplasser på de ulike listene etter hvor mange stemmesedler hver liste har fått, ved bruk av delingstall 1, 2, 3, 4 osv. Hvis flere lister har samme kvotient, tilfaller plassen den av listene som har fått flest stemmer. Har listene fått like mange stemmer, avgjøres valget ved loddtrekning.

Når det er avgjort hvor mange medlemsplasser en liste vil få, pekes medlemmene fra den enkelte listen ut i den rekkefølgen de står oppført på det innleverte listeforslaget.

Hvis en liste får minst fire medlemmer i organet, skal hvert kjønn være representert med minst 40 prosent fra listen. Får listen tre eller færre medlemmer i organet, skal begge kjønn være representert fra listen. Viser det seg at utpekingen etter andre ledd vil føre til at kravene i første eller andre punktum ikke blir oppfylt, skal kandidater fra det underrepresenterte kjønnnet rykke opp på listen inntil kravet er oppfylt.

Ved valg til folkevalgte organer som etter lov bare skal bestå av medlemmer av kommunestyret eller fylkestinget, og ved valg av arbeidsutvalg for folkevalgte organer, skal reglene i tredje ledd følges så langt det er mulig.

Hver liste skal tildeles varamedlemmer. Så langt det er mulig, skal det være to flere varamedlemmer enn faste medlemmer. Varamedlemsplassene fordeles i samsvar med andre og tredje ledd.

I kommunal- og moderniseringsdepartementet sitt rundskriv H-4/19 (side 22 og 23) er det eit eksempel som forklarar utrekning/representasjonsfordeling ved forholdsval. Heile rundskrivet følgjer vedlagt. Nedanfor i dette saksframlegget følgjer eit anna tilsvarande eksempel.

Eksempel på forholdsval:

Nedanfor følgjer eit eksempel på forholdstalsval. Det er i eksempelet 9 plassar i organet som skal veljast av kommunestyret, og det er fire listeframlegg (A til D) ved valet. Det er 21 medlemmer i kommunestyret. Tabellane nedanfor viser korleis ein reknar seg fram til kor mange medlemmer kvar liste får.

Eksempel på val av organ/utval med forholdsval

Tal medlemmer i organet/utvalet:	9
Tal listeforslag:	4

Røyster pr. listeforslag:	
Listeforslag A	11
Listeforslag B	5
Listeforslag C	3
Listeforslag D	2
Sum røyster	21

Valoppgjær utan rangering							
Liste	Tal røyster (dividend)	Tal røyster delt på 1 Kvotient	Tal røyster delt på 2 Kvotient	Tal røyster delt på 3 Kvotient	Tal røyster delt på 4 Kvotient	Tal røyster delt på 5 Kvotient	Tal røyster delt på 6 Kvotient
Listeforslag A	11	11,00	5,50	3,67	2,75	2,20	1,83
Listeforslag B	5	5,00	2,50	1,67	1,25	1,00	0,83
Listeforslag C	3	3,00	1,50	1,00	0,75	0,60	0,50
Listeforslag D	2	2,00	1,00	0,67	0,50	0,40	0,33

For å avgjera kor mange medlemmer kvar liste får, må ein finna dei ni høgaste tala (kvotientane) i tabellen overfor. I tabellen nedanfor er dei ni høgaste tala/kvotientane merka med grøn bakgrunn.

Valoppgjær med rangering													
Liste	Tal røyster (dividend)	Tal røyster delt på 1		Tal røyster delt på 2		Tal røyster delt på 3		Tal røyster delt på 4		Tal røyster delt på 5		Tal røyster delt på 6	
		Kvotient	Rangering	Kvotient	Rangering	Kvotient	Rangering	Kvotient	Rangering	Kvotient	Rangering	Kvotient	Rangering
Listeforslag A	11	11,00	1	5,50	2	3,67	4	2,75	6	2,20	8	1,83	10
Listeforslag B	5	5,00	3	2,50	7	1,67	11	1,25	13	1,00	14	0,83	17
Listeforslag C	3	3,00	5	1,50	12	1,00	14	0,75	18	0,60	20	0,50	21
Listeforslag D	2	2,00	9	1,00	14	0,67	19	0,50	21	0,40	23	0,33	24

Fordelinga av medlemmer vil verta som i tabellen nedanfor.

Tal medlemmer i organet/utvalet	
Listeforslag A	5
Listeforslag B	2
Listeforslag C	1
Listeforslag D	1
Sum medlemmer	9

**DET KONGELEGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT**

Rundskriv

Kommunane
Fylkeskommunane
Fylkesmennene

Nr.
H-4/19

Vår ref

Dato
28. juni 2019

Rundskriv om konstituerande møte i kommunestyre og fylkesting – rettleiing om val til folkevalde organ med meir

Innhald

1.	Innleiing	2
2.	Nærare om det konstituerande møtet	4
2.1	Innkalling	4
2.2	Kva for val skal eller bør gjerast	4
2.3	Kva for organ skal eller kan kommunen opprette?	5
2.4	Når trer dei ulike organa i funksjon?	6
2.5	Kven er folkevalde?	7
3.	Val av ordførar og varaordførar	7
4.	Val til folkevalde organ i kommunen	8
4.1	Formannskapet	8
4.2	Kontrollutval	8
4.3	Utval	9
4.4	Kommunestyrekomitear	10
4.5	Kommunale føretak	11
4.6	Val til organ i interkommunale samarbeid etter kommunelova	11
4.6.1	Interkommunale politiske råd	11
4.6.2	Kommunalt oppgåvefelleskap	12
4.7	Andre organ	12

4.7.1	Partsamansette utval	12
4.7.2	Medverknadsorgan	13
4.7.3	Kommunedelsutval.....	14
5.	Om val av kommuneråd og parlamentarisk styreform.....	14
5.1	Aktuelle lovreglar	14
5.2	Val av kommuneråd.....	14
5.2.1	Valtidspunkt	14
5.2.2	Skifte av kommuneråd i valperioden	15
5.2.3	Uttreden frå andre verv medan ein er medlem av kommunerådet	15
5.3	Utpeiking av kommunerådsleiar og medlemmer av kommunerådet	16
5.4	Fråtreiding frå kommunerådet	16
6.	Kven kan og kven kan ikkje veljast til folkevalde organ	17
6.1	Kven kan veljast	17
6.2	Kven kan ikkje veljast	18
7.	Korleis velje medlemmer til folkevalde organ.....	19
7.1	Kva metode skal nyttas	19
7.2	Avtaleval.....	19
7.3	Forholdsval	20
7.3.1	Listeframlegg	20
7.3.2	Sjølve valet.....	22
7.4	Fleirtalsval	24
8.	Uttreden, fritak, suspensjon m.m.	24
8.1	Uttreden	24
8.2	Fritak.....	24
8.3	Suspensjon	25
8.4	Avgjerder om å ta vervet frå ordføraren	26
9.	Opprykk, nyval og suppleringsval	26
9.1	Opprykk og innkalling av varamedlem	26
9.2	Val av settemedlem.....	27
9.3	Opprykk og nyval	27
9.4	Suppleringsval	28
10.	Verknader av at eit organ som ikkje er lovleg samansett gjer vedtak.....	28
11.	Møteoffentlegheit i folkevalde organ.....	29
12.	Val og konstituering av nytt kommunestyre ved samanslåing av kommunar	30

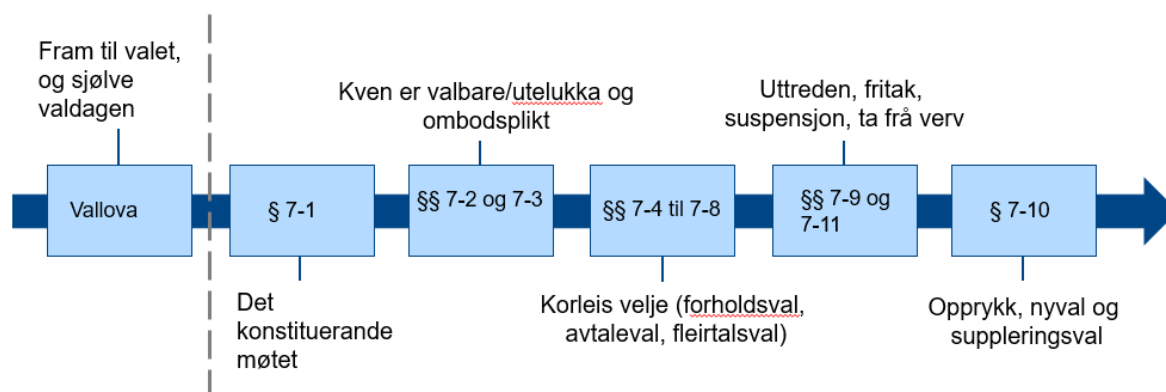
1. Innleiing

I haust er det val til nye kommunestyre og fylkesting. Når valet er gjennomført er det avklart kven som er nye medlemmer til kommunestyret og fylkestinget. Etter valet skal dei nye kommunestyra og fylkestinga konstituera seg. I det konstituerande møtet vel kommunestyret og fylkestinget ein rekke medlemmer til ulike folkevalde organ. I denne rettleiaren vil departementet forklara nærare om alle føresegn som gjeld valet av medlemmer og kven som

kan veljast. Departementet vil også seie noko om andre relevante føresegn som blant anna kva som skjer dersom ein medlem trer ut av eit organ.

Kommunelova inneheld ei rekke føresegner om folkevalde organ og kva som skal skje i kommunen og fylkeskommunen etter valdagen. Den nye kommunelova (lov 22. juni 2018 nr. 83 om kommuner og fylkeskommuner) trer i kraft i det konstituerande møte i kvar einskild kommune og fylkeskommune. Den nye lova gjeld for dei vala som skal gjerast og for dei ulike organa som skal opprettast i møtet. Lova liknar den gamle frå 1992 når det gjeld val til folkevalde organ, men det er gjort nokre endringar i den nye lova som kommunane og fylkeskommunane bør merke seg. Lova har også nokre supplerande forskrifter som er viktig å merke seg ved val av folkevalde organ. Dette er forskrift om medverknadsordningar 17. juni 2019 nr. 727 og forskrift om overgangsføresegner til ny kommunelov 27. juni 2019.

Departementet minner for ordens skyld om at sjølve valet til kommunestyret, medrekna kven som er valbare til kommunestyret, er regulert av vallova. Det som skjer etter valdagen, medrekna val til andre folkevalde organ enn kommunestyret, er regulert i kommunelova. Her er ei tidslinje som viser rekkefølja og kva føresegn som gjeld kva:

I tillegg til å velje medlemmer til organa, er det også ei rekke andre saker det nye kommunestyret og fylkestinget bør gjere i starten av ein valperiode. Dette er saker som ikkje blir særleg omtala i dette rundskrivet, men som nemnast fordi det er viktig at kommunane og fylkeskommunane er merksame på dei. For det første skal kommunestyret vedta eit reglement for delegering og innstilling innan 31. desember året etter at kommunestyret og fylkestinget vart konstituert, jf. kommunelova § 5-14. Etter § 5-13 første ledd skal også nesten alle folkevalde organ ha eit reglement som seier noko om blant anna organets verkeområde, myndigheit og perioden organet er oppretta for. Kommunestyret og fylkestinget kan også etter § 11-12 fastsetje eit reglement med nærare føresegner om sakshandsaminga i folkevalde organ.

Kommunestyret og fylkestinget skal også gje forskrifter om vilkår som gjeld dei einkilde folkevalde personane. Dette gjeld forskrift om erstatning for tapt inntekt etter § 8-3, godtgjersle for arbeidet som folkevald etter § 8-4 og permisjonar etter § 8-10.

Når teksten i dette rundskrivet viser til kommune, kommunestyret osv., så skal det også innebera fylkeskommune, fylkesting osv. med mindre noko anna er presisert. Rundskrivet vil også vise til "folkevalde organ", og dette er meint å gjelde både folkevalde organ etter § 5-1 og andre kommunale organ etter § 5-2 så lenge det ikkje er presisert noko anna.

2. Nærare om det konstituerande møtet

2.1 Innkalling

Dei nyvalde kommunestyra skal kome saman til konstituerande møte innan utgangen av oktober, jf. gjeldande kommunelov § 17 og ny kommunelov § 7-1 første ledd. Det er først når det konstituerande møtet er satt, at den nye kommunelova trer i kraft. Det er den sittande ordføraren som kallar inn til det konstituerande møtet, og som leiar møtet fram til det er vald ny ordførar. Møtet skal kallast inn med minst 14 dagars varsel, og minst 2/3 av medlemene må vere til stade for at det nyvalde kommunestyret skal kunne gjere vedtak.

Som første sak skal kommunestyret avgjere om kommunestyrevalet er gyldig. Dette følgjer av vallova § 13-4 første ledd. Har kommunen halde direkte val til kommunedelsutval, avgjer kommunestyret også om dette er gyldig før ein gjer andre val.

2.2 Kva for val skal eller bør gjerast

I det konstituerande møtet skal kommunestyret velje:

- formannskap
- ordførar og varaordførar
- kontrollutval

I det konstituerande møte skal fylkestinget velje:

- fylkesutval
- fylkesordførar og varaordførar
- kontrollutval

Nytteomsyn taler for at ein følgjer rekkefølga i lista over. Det blir då lettare å sikre seg at reglane om at ordførar og varaordførar må vere medlem av formannskapet, og at ein medlem av kontrollutvalet ikkje kan vere medlem av formannskapet blir følgd.

Val av eit eventuelt kommuneråd skal òg finne stad i det konstituerande møtet ved vidareføring av parlamentarisk styringsform, jf. kommunelova § 10-4 andre ledd.

Val av andre folkevalde organ i kommunen og leiarar i organa bør i følgje lova § 7-1 tredje ledd andre punktum òg haldast i det konstituerande møtet. Det er ikkje noko krav at desse vala blir gjennomført i dette møtet, men dei eksisterande organa vil ikkje gjelde lenger enn nyttår, sjå punkt 2.4 under og § 7-1 femte ledd.

2.3 Kva for organ skal eller kan kommunen opprette?

I den nye kommunelova er det i § 5-1 andre ledd og § 5-2 andre ledd nemnd kva for organ kommunen kan opprette som del av den politiske organiseringa i kommunen. Det er berre lov til å opprette dei organa som er nemnd, jf. § 5-1 første ledd og § 5-2 første ledd. Nokre av organa er kommunen pliktige til å opprette, som for eksempel formannskap, kontrollutval, partsamansette utval og medverknadsråda nemnd i § 5-2 andre ledd bokstav e.

Dei to paragrafane handlar om høvesvis "folkevalde organ" og "andre kommunale organ", men reglane er stort sett dei same, og begge typar organ må for eksempel følgje alle sakshandsamingsreglane i kapittel 11 i lova.

Dette er lista over dei folkevalde organa kommunen kan opprette:

- a) kommunestyre og fylkesting
- b) formannskap og fylkesutval
- c) kommuneråd og fylkesråd
- d) utval, inkludert kommunedelsutval og kontrollutval
- e) arbeidsutval
- f) felles, folkevald nemnd i vertskommunesamarbeid
- g) kommunestyre- og fylkestingskomitear
- h) styret for deler av den kommunale eller fylkeskommunale verksemda i parlamentarisk styrte kommunar eller fylkeskommunar
- i) representantskap og andre styringsorgan for eit interkommunalt politisk råd
- j) representantskap for eit kommunalt oppgåvefellesskap
- k) eit kommunalt eller fylkeskommunalt folkevald organ med heimel i særlov

Etter § 5-1 tredje ledd må organa som er nemnde i bokstavane a til d og g ha den nemninga som er nytta om organet i lista i namnet sitt. Det betyr at alle utval i kommunen skal heite noko med utval, for eksempel planutval og oppvekstutval.

Dette er dei organa som er "andre kommunale organ" etter § 5-2:

- a) partssamansette utval
- b) styret for ein institusjon
- c) underordna styringsorgan for eit kommunalt oppgåvefellesskap
- d) styret for eit kommunalt eller fylkeskommunalt føretak

- e) eldreråd, råd for personar med funksjonsnedsetjing og ungdomsråd eller anna medverknadsorgan for ungdom.

2.4 Når trer dei ulike organa i funksjon?

Etter § 7-1 fjerde ledd trer kommunestyret, fylkestinget, formannskapet og fylkesutvalet i funksjon frå det konstituerande møtet. Dei andre folkevalde organa, ordførar og varaordførar trer i funksjon straks dei er vald.

Dersom det ikkje blir vald nye medlemmer til eit folkevald organ i det konstituerande møtet, skal funksjonstida til dei sittande medlemene utvidast til det blir vald nye medlemmer. Dette gjeld likevel berre til første årsskifte i den nye perioden, jf. § 7-1 femte ledd. I denne perioden gjeld den gamle kommunelova for dei organa som har sitt rettslege grunnlag i kommunelova (1992) og som ikkje blir ført vidare, jf. forskrift om overgangføresegner til ny kommunelov 27. juni 2019 § 1 første ledd første punktum. Dette gjeld særleg faste utval og komitear. Føresegna i § 7-1 femte ledd er ny i den nye lova, og inneber at kommunen har fått ein frist til å velje medlemmer for at organet ikkje skal tre ut av funksjon.

Eit kommuneråd som peikast ut etter reglane i § 10-5 trer i funksjon frå sitt eige konstituerande møte. For kommune- og fylkesråd som skal veljast etter § 10-4 gjeld hovudregelen i § 7-1 fjerde ledd.

Råd for eldre, råd for personar med funksjonsnedsetjing og råd for ungdom trer i funksjon straks dei er vald. Dersom råda ikkje blir vald på det konstituerande møtet, så skal funksjonstida til dei sittande medlemene utvidast. Det følgjer av forskrift om overgangføresegner § 1 andre punktum:

"Ny kommunelov § 7-1 femte ledd vil fram til første årsskifte i valgperioden 2019–2023 også gjelde for eldreråd valgt etter lov om kommunale og fylkeskommunale eldreråd og råd for menneske med nedsatt funksjonsevne etter lov om råd eller anna representasjonsordning i kommunar og fylkeskommunar for menneske med nedsett funksjonsevne m.m."

I kommunar som slås saman frå 1. januar 2020, skal dei nyvalde kommunestyra kome saman til konstituerande møte innan utgangen av oktober, og det konstituerande møtet skal følgje reglane i kommunelova § 7-1 første til fjerde ledd. Kommunestyret kan fatte vedtak som gjeld den nye kommunen etter at det er konstituert, og treng ikkje vente til årsskiftet. Det same gjeld for andre folkevalde organ etter at dei er vald. Myndigheita til dei folkevalde organa i den nye kommunen gjeld den nye eininga, og dei kan ikkje fatte vedtak som bind dei eksisterande einingane i deira siste driftsår

2.5 Kven er folkevalde?

I kommunelova § 5-1 fjerde ledd bokstav a til e er det gjeve ein definisjon av kven som skal reknast som folkevalde personar i kommunelova si forstand. Det er nytt at lova regulerer kven som er folkevalde. Lovfestinga er meint som ei stadfesting av gjeldande rett og praksis, og er gjort for å klargjøre moglege tvilstilfellar.

For det første er medlemmer av kommunestyret og fylkestinget folkevalde. Det same gjeld medlemmer i kommunedelsutval som er vald etter føresegnene i § 5-8. Begge desse gruppene er direkte vald av innbyggjarane, og skal naturlegvis vere folkevalde.

Vidare er det slik at alle medlemmer av folkevalde eller andre kommunale organ som er vald av eit anna organ, skal reknast som folkevalde. Det betyr at medlemmer av utval, kommunedelsutval, representantskap, medverknadsråd og styrer som er vald av kommunestyret skal vere folkevald. Dette gjelder også der personen ikkje er medlem av kommunestyret. Personer som er folkevalde, men ikkje er medlem av kommunestyret blir nokre gonger kalla "indirekte folkevalde". Det er likevel viktig å hugse på at dei er folkevalde på lik linje med medlemmene i kommunestyret som er direkte vald av innbyggjarane.

Det skjer at personar som er tilsett i kommunen blir vald inn i folkevalde organ. Dersom dei er vald inn av eit folkevald organ, eller på anna måte er omfatta av definisjonen i § 5-1, så er dei folkevalde personar med dei rettane og plikta som følgjer med. Det er da viktig å vere merksam på føresegnene om ugildheit i § 11-10 andre ledd.

Det er også nokre særlege føresegner for parlamentarisk styrde kommunar. Dersom det er kommunestyret som vel medlemene i kommunerådet etter § 10-4, så følgjer det av definisjonen i § 5-1 fjerde ledd bokstav b at medlemene i kommunerådet også skal reknast som folkevalde. I dei tilfella kor ordføraren peikar ut ein kommunerådsleiar som sjølv set saman rådet og nemnar opp dei andre medlemene i rådet, så slår § 5-1 fjerde ledd bokstav d og e fast at leiaren og medlemene og er folkevalde personar.

Medlemmer av eit folkevald eller anna kommunalt organ som er vald av dei *tilsette*, skal ikkje reknast som folkevalde personar. Dette gjeld for eksempel medlemmer vald av dei tilsette til styret i eit kommunalt føretak vald etter § 9-6 og medlemmer av partsamansette utval vald av dei tilsette etter § 5-11 andre ledd.

3. Val av ordførar og varaordførar

Val av ordførar og varaordførar blir regulert av kommunelova § 6-2 og reglane om fleirtalsval i § 7-8. Kommunestyret vel sjølv ordførar og varaordførar i det konstituerande møtet, jf. § 7-1 tredje ledd.

Ordførar og varaordførar skal veljast for *heile* valperioden, jf. § 6-2 andre ledd andre punktum. Det er altså ikkje lov at to kandidatar deler på vervet med ein periode på to år kvar.

Dei som er valbare til verva som ordførar og varaordførar er berre dei *faste* medlemene av formannskapet. I kommunar med parlamentarisk styreform, er det berre faste medlemmer av kommunestyret som er valbare til verva som ordførar og varaordførar.

4. Val til folkevalde organ i kommunen

4.1 Formannskapet

Føresegnene om formannskap står i § 5-6. Dei gjeld ikkje for kommunar med parlamentarisk styreform ettersom dei ikkje skal ha noko formannskap, og ei omtale av val av kommuneråd er tatt inn i kapittel 5 i rundskrivet.

Formannskapet må ha minst fem medlemmer, og det er kommunestyret sjølv som vel medlemene, jf. § 5-6 første ledd første punktum. Medlemene og varamedlemene i formannskapet må vere faste medlemmer av kommunestyret, og er valde for fire år av gongen. Dette inneber at kommunestyret ikkje kan omorganisere eller gjere nyval av formannskapet i løpet av ein valperiode. Eit formannskap kan opprette et arbeidsutval, som må vere samansatt av medlemmer frå formannskapet, jf. § 5-6 tredje ledd.

Medlemene skal veljast på vanleg måte, det vil seie at det skal vere avtaleval så lenge det ikkje er minst ein medlem som krev forholdsval, sjå kapittel 7 om valmåtane.

4.2 Kontrollutval

Etter § 23-1 første ledd vel kommunestyret sjølv eit kontrollutval som på vegner av kommunestyret skal føre laupande kontroll med forvaltninga i kommunen. Kommunestyret vel også sjølv leiar og nestleiar i kontrollutvalet.

Etter § 23-1 andre ledd skal kontrollutvalet ha minst fem medlemmer. Dette er ein auke i det lågaste talet på medlemmer samanlikna med dagens lov. Minst ein av medlemene i utvalet skal veljast mellom medlemene av kommunestyret. I den nye lova er det også tatt inn ei føresegn om at leiaren ikkje kan vere medlem av same parti eller same gruppe som ordføraren i kommunen.

Dei vanlege krava til valbarheit i § 7-2 og kven som er utelukka etter § 7-3 gjeld også for kontrollutval. I § 23-1 tredje ledd bokstav a-h er det særlege reglar om kven som ikkje kan veljast til kontrollutvalet. Dette er:

- ordførar og varaordførar
- medlemmer og varamedlemmer av formannskapet
- medlemmer og varamedlemmer av folkevald organ med myndigheit til ta avgjerd (merk at medlemmer og varamedlemmer av kommunestyret likevel er valbare)
- medlemmer av kommuneråd
- medlemmer og varamedlemmer av kommunestyrekomité.

- tilsette i den aktuelle kommunen
- personar som har ei leiande stilling eller som er medlem eller varamedlem av styret eller bedriftsforsamlinga, i eit selskap som kommunen har eigarinteresser i
- personar som har ei leiande stilling, eller som er medlem eller varamedlem av styret i eit interkommunalt politisk råd eller eit kommunalt oppgåvefelleskap.

Det nedste punktet er nytt i lova, og gjeld dei tilfella der representantskapa i eit slikt interkommunalt samarbeid har oppretta eit underordna styringsorgan etter høvesvis § 18-3 fjerde ledd og § 19-3 femte ledd. Dersom eit slik organ i realiteten er eit "styre" med dei oppgåvene og myndigheit som normalt ligg til eit styre i eit selskap, så kan medlemene og varamedlemene i dette organet ikkje veljast til kontrollutvalet.

Som det går fram av lista, fører den nye lova vidare at ein person som er tilsett i kommunen ikkje kan veljast til kontrollutvalet, og dette gjeld uavhengig av kva brøk vedkomande er tilsett i. Bakgrunnen for dette er omsynet til å sikre at kontrollutvalet og medlemene skal vere uavhengig og utan bindingar til kommunen. Dessutan vil ein hindre at medlemmer av kontrollutvalet får saker til handsaming som gjeld dei sjølve eller verksemda der dei er tilsette.

Kommunestyret kan når som helst halde nyval av medlemene i kontrollutvalet, jf. kommunelova § 23-1 fjerde ledd. I motsetnad til det som gjeld for utval, kan kommunestyret ikkje vedta å legge ned kontrollutvalet i valperioden. Kontrollutval er eit lovpålagd organ.

Utvalet sine oppgåver er nærare omhandla i kapittel 23 i kommunelova og forskrift om kontrollutval og revisjon, fastsett av departementet 17. juni 2019.

4.3 Utval

Kommunelova har i § 5-7 føresegner om "utval" som folkevald organ. Utval i den nye lova skal omfatta det som tidlegare har vore definert som faste utval eller komitear, og kommunane har ein stor grad av fridom til å avgjere kva utval som skal opprettast, kva arbeidsoppgåver dei skal ha, og kor lenge utvalet skal vere i funksjon.

Det er kommunestyret som opprettar eit utval, og fastset kva saker utvalet skal handsame. Eit utval kan få myndigheit til å ta avgjerder så lenge ikkje anna følgjer av lov, men eit utval kan også berre få utgreiingsoppgåver eller ein innstillingsrett. Utvala kan også vere oppretta for ei konkret sak, berre vere i funksjon ein viss periode, eller dei kan vere varige og vere i funksjon heile valperioden.

Det er kommunestyret sjølv som vel medlemmer og varamedlemmer til utvala, og det er også kommunestyret som vel leiar og nestleiar. Medlemene kan veljast anten ved avtaleval eller forholdsval, og leiar og nestleiar veljast ved fleirtalsval, sjå kapittel 7.

Utval kan sjølv opprette arbeidsutval som må bestå av medlemmer av utvalet, jf. § 5-7 tredje ledd. Eit kommunedelsutval kan velje andre medlemmer til arbeidsutvalet sitt enn dei som er medlemmer av kommunedelsutvalet.

Dersom utvalet har fått myndigheit til å gjere vedtak, så kan utvalet delegere denne myndigheita til leiaren eller til eit arbeidsutval. Det gjeld likevel berre saker som ikkje har prinsipiell tyding, sjå § 5-7 fjerde ledd. Kommunestyret kan likevel fastsetje at det ikkje er høve til å gjere ei slik delegering.

Kommunestyret har etter § 5-7 femte ledd ein rett til når som helst å omorganisere eller legge ned eit utval, og det vil seie at kommunestyret når som helst kan gjera eit nytt val av alle medlemene i utvalet. Når utvalet er oppretta og medlemene er vald, så kan ikkje kommunestyret gjere andre endringar i samansetninga enn å gjere eit fullstendig nyval av utvalet, og kommunestyret kan derfor ikkje byte ut berre ein medlem.

4.4 Kommunestyrekomitear

Det har etter kvart blitt meir vanleg å dele kommunestyret inn i komitear som førebur saker og innstiller til det øvste organet. Slike "reine" komitear – utan avgjerdsmyndigheit og utan kompetanse til å sende ei sak tilbake til administrasjonen – er regulert i kommunelova § 5-9 om kommunestyrekomitear. Her er også valet av medlemmer uttømmende regulert.

Kommunestyret avgjer sjølv om slike komitear skal opprettast, og fastset kor mange medlemmer den einskilde komiteen skal ha, og det må vere minst tre medlemmer i kvar komité. Komiteane kan ikkje ha avgjerdsmyndigheit, men berre ha myndigheit til å gje ei innstilling i saker som skal avgjerast av kommunestyret.

I utgangspunktet er alle medlemene av kommunestyret valbare til komiteane. Kommunestyremedlem som òg er medlem av kontrollutvalet er likevel utelukka frå val, jf. kommunelova § 23-1 tredje ledd om at ein komitemedlem ikkje kan veljast til kontrollutvalet. Kommunestyret kan sjølv vedta at ordføraren skal vere fritatt frå val.

Val til komiteane skjer på grunnlag av ei innstilling frå eit valutval, jf. § 5-9 tredje ledd. I motsetnad til det som gjeld elles ved avtaleval, er det tilstrekkeleg med alminneleg fleirtal for å rekne valet som gjennomført. Det er såleis ikkje noko krav om samrøystes oppslutning i kommunestyret.

Innstillinga frå valutvalet skal innehalde så mange namn som talet på medlemmer i den einskilde komiteen, med opplysning om kva gruppe medlemen representerer. I tillegg kan innstillinga innehalde så mange varamedlemmer som svarer til talet på medlemmer kvar gruppe skal ha, med tillegg av to. Det er berre varamedlemmer til kommunestyret som er valbare som varamedlemmer til komiteane.

Når det gjeld krava til kjønnsbalanse, fastset kommunelova i § 5-9 fjerde ledd at komiteane skal setjas saman etter den same kjønnsmessige samansetninga som det veljande organet har. Val til alle komitear må derfor skje samla. Regelen inneber at dersom det for eksempel er 40 prosent kvinner og 60 prosent menn i kommunestyret, skal dette fordelinga leggjast til grunn ved valet til den einskilde komiteen. Den same fordelinga skal leggjast til grunn når det gjeld val av varamedlemer.

Dersom ein medlem av kommunestyret trer endeleg ut, skal vedkomande varamedlem tre inn, ikkje berre i den ledige plassen i kommunestyret, men òg automatisk inn i den komiteen der den som trede ut var medlem.

Kommunestyret kan når som helst omorganisere eller legge ned komiteane. Komiteane kan også sjølv opprette arbeidsutval med medlemmer av komiteen, om ikkje kommunestyret har bestemt noko anna, jf. § 5-9 sjette ledd.

4.5 Kommunale føretak

Det er kommunestyret sjølv som avgjer om det skal opprettast eit kommunalt føretak. Det er eit styre som leiar føretaket. Det er kommunestyret sjølv som vel leiar, nestleiar og dei andre medlemene av styret i føretaket, jf. § 9-5 første ledd. Kommunestyret kan når som helst gjere nyval av dei styremedlemene kommunestyret sjølv har vald.

I tillegg til styremedlemene som kommunestyret vel, så heiter det i § 9-6 første ledd at eit fleirtal av dei tilsette i føretaket kan krevje at inntil 1/5 av styremedlemene skal veljast av og blant dei tilsette. Kongen kan gje forskrift om blant anna gjennomføringa av valet og korleis tal på tilsette skal reknast, men det er ikkje fastsett noka forskrift.

Vervet som styremedlem i eit kommunalt føretak har nokre særlege føresegner i § 9-7 som avvik frå dei vanlege reglane om folkevalde verv og medlemskap i folkevalde organ. I motsetnad til det som elles gjeld, er valperioden for styremedlemer to år så lenge det ikkje er bestemt noko anna i vedtektene i føretaket. Ein styremedlem kan også tre ut av styret før valperioden er over dersom det ligg føre særlege grunnar. Dette er eit avvik frå ombodsplikten i § 8-1 og andre føresegner om å tre ut frå folkevalde verv i § 7-9.

4.6 Val til organ i interkommunale samarbeid etter kommunelova

4.6.1 Interkommunale politiske råd

Eit interkommunalt politisk råd skal etter § 18-3 ha eit representantskap som øvste organ, og representantskapet kan også sjølv velje å opprette andre organ til styring av rådet. Medlemene til dei ulike organa i rådet blir regulert av dei allmenne føresegnene i kapittel 7, men det er nokre særreglar ein må hugse på.

Medlemene til representantskapet skal veljast av kommunestyret i kvar kommune, jf. § 18-3 første ledd. Dersom selskapsavtalen ikkje seier noko anna, er det representantskapet sjølv som vel leiar og nestleiar. Representantskapet kan velje at vervet som leiar og nestleiar skal gå på omgang mellom deltakarane i rådet. Det er representantskapet sjølv som vel leiar, nestleiar og andre medlemmer av eventuelle andre styringsorgan i rådet, jf. § 18-3 fjerde ledd

For kommunar med parlamentarisk styreform er det nokre eigne valreglar i § 18-3 første og andre ledd. Første ledd slår fast at det også kan veljast medlemmer av kommunerådet, og dette er derfor eit unntak frå § 10-2 tredje ledd om at medlemmer av kommuneråd skal tre ut av alle andre kommunale verv i perioden vedkomande er medlem av kommunerådet. Vidare slår § 18-3 andre ledd fast at kommunestyret kan gje kommunerådet myndigheit til å velje representantskapsmedlem. Så lenge kommunestyret ikkje har bestemt noko anna, kan kommunerådet delegere denne myndigheita vidare til ein einskild medlem av kommunerådet.

Medlemene i representantskapet blir vald for fire år av gongen dersom ikkje samarbeidsavtalen seier noko anna, sjå § 18-3 tredje ledd. Den einskilde deltakaren (kommunen) kan når som helst byte ut medlemene og varamedlemene dei sjølv har vald, og nye medlemmer skal da veljast for resten av valperioden.

4.6.2 Kommunalt oppgåvefelleskap

Eit kommunalt oppgåvefelleskap skal også ha eit representantskap som øvste organ, jf. § 19-3. Representantskapet har myndigheit til å opprette andre organ til styring av oppgåvefelleskapet, jf. § 19-3 femte ledd.

Reglane om å velje medlemmer til representantskapet og andre styringsorgan i kommunalt oppgåvefelleskap er i stor grad dei same som for organa i interkommunale politiske råd som er omtala ovanfor. Dette gjeld blant anna kven som skal velje medlemene, sjå § 19-3 første og andre ledd, og at dei vanlege reglane i § 7-2 og § 7-3 gjeld. Det er nokre skilnader. Det er for det første ikkje mogleg å velje ein medlem av kommunerådet som medlem i representantskapet, og dagleg leiar i oppgåvefelleskapet kan ikkje vere medlem av representantskapet.

Ein annan skilnad er at andre styringsorgan i oppgåvefelleskap ikkje er nemnd i lista over folkevalde organ i § 5-1 første ledd, og blir rekna som eit anna kommunalt organ etter § 5-2. Som vist til i punkt 2.3 og 2.5 har dette ikkje nemneverdig praktisk tyding då det er dei same reglane som gjeld, og medlemene er folkevalde etter definisjonen i § 5-1 fjerde ledd.

4.7 Andre organ

4.7.1 Partsamansette utval

Etter § 5-11 skal alle kommunane opprette eit eller fleire partssamansette utval (administrasjonsutval). Utvala skal handsame saker som gjeld forholdet mellom dei tilsette og kommunen som arbeidsgjevar. Dette er eit utval som i hovudsak følgjer dei vanlege

føresegnene om utval, jf. § 5-11 fjerde ledd og § 5-7. Lova opnar for andre ordningar dersom minst 3/4 av dei tilsette ønskjer det.

Utvalet skal ha representantar for kommunen og dei tilsette, men fleirtalet av utvalet skal vere kommunen sine representantar. Det er kommunestyret sjølv som vel sine representantar, og det er dei tilsette som vel sine representantar blant dei tilsette. Representantane for dei tilsette blir valde for to år av gongen. Bortsett frå bustadskravet, så gjeld dei vanlege føresegnene om valbarheit i §§ 7-2 og 7-3, sjå kapittel 6. Kommunestyret skal også velje leiaren og nestleiaren av utvalet.

4.7.2 Medverknadsorgan

Kommunane har plikt til å ha tre medverknadsorgan: Eldreråd, råd for personar med funksjonsnedsetjing og ungdomsråd. Det går fram av ny kommunelov § 5-12 at kommunestyret skal sjølv velje råda. Råda er rådgjevanda organ for kommunen og dei har rett til å sei si meining i saker som gjeld eldre, personar med funksjonsnedsetjing og ungdom. I lova er det gjevne nokre rammar for kven som kan veljast til råda. Fleirtalet av medlemene i eldrerådet skal på valtidspunktet ha fylt 60 år. Dei som blir valde til ungdomsrådet skal på valtidspunktet ikkje ha fylt 19 år, og valperioden for ungdomsråda skal vere inntil to år, noko som er kortare enn for dei to andre råda som har ein valperiode på fire år.

Eldrerådet, råd for personar med funksjonsnedsetjing og ungdomsrådet er i kategorien andre kommunale organ etter § 5-2. Reglane i ny kommunelov som gjeld for folkevalde organ skal også gjelde for andre kommunale organ. Det går fram av § 5-1 at dei som er vald av personar i eit folkevald organ til å sitje i eit anna kommunalt organ er rekna som folkevalde. Reglane i ny kommunelov som gjeld for folkevalde organ og reglane som gjeld for folkevalde personar gjeld derfor for medlemene av eldreråd, råd for personar med funksjonsnedsetjing og ungdomsrådet.

Organisasjonar som representerer eldre, personar med funksjonsnedsetjing og ungdom har rett til å fremje framlegg om medlemmer til det rådet som representerer deira interesse, dette går fram av forskrift om medverknadsordningar 17. juni 2019 nr. 727. Organisasjonar for ungdom inkluderer for eksempel elevråd, fritidsklubbar og ungdomshus. Organisasjonane må få informasjon om retten til å fremje framlegg om medlemmer i god tid før valet.

Kommunestyret vedtar samansetninga av råda. Dei avgjer også kor mange medlemmer og varamedlemmer råda skal ha. Det skal veljast separate råd for eldre, personar med funksjonsnedsetjing og ungdom. Kommunen kan opprette eit felles råd for eldre og personar med funksjonsnedsetjing om det ut i frå lokale høve er nødvendig. Den klare hovudregelen er to separate råd for eldre og personar med funksjonsnedsetjing. Det er likevel ei viss moglegheit for å ha eit felles råd, og det er når det ut i frå lokale høve er nødvendig, for eksempel om det ikkje er nok kandidatar til å kunne opprette to separate råd.

4.7.3 Kommunedelsutval

Det følgjer av § 5-7 første ledd andre punktum at kommunestyret sjølv kan opprette eit utval med ansvar for ein avgrensa geografisk del av kommunen som blir kalla kommunedelsutval. Alle føresegnene i lova som gjeld for utval, gjeld som hovudregel også for eit kommunedelsutval, men det er nokre unntak som for eksempel val av arbeidsutvalg, jf. § 5-7 tredje ledd andre punktum. Fylkestinget har ikkje ein tilsvarande rett, slik at det ikkje er mogleg å opprette eit "fylkesdelsutval".

Medlemene i kommunedelsutvala skal veljast på same måte som andre utval. Lova opnar også for at kommunestyret kan vedta at det vere eigne direkte val av medlemmer i kommunedelsutval, sjå § 5-8. Medlemene blir i dei høva vald direkte av innbyggjarane, og utvalet vel sjølve leiar og nestleiar. Ved direkte val til kommunedelsutval vil føresegene i vallova gjelde så langt dei passer. Utval som er direkte valde kan ikkje omorganisast eller leggst ned av kommunestyret i løpet av valperioden. Det er gjeve ei forskrift 3. januar 2003 nr. 8 om direkte val til kommunedelsutval, som vil gjelde også etter den nye lova, jf. lova § 31-5.

5. Om val av kommuneråd og parlamentarisk styreform

5.1 Aktuelle lovreglar

Kommunelova har i kapittel 10 reglar om parlamentarisk styreform i kommunar. Det er i tillegg tatt inn føresegner som gjeld parlamentarisk styrde kommunar i fleire einskilde paragrafar i lova som for eksempel § 18-3 andre ledd.

For dei kommunane som har innført parlamentarisk styreform, skal eit kommuneråd erstatte formannskapet. Rådet er òg den øvste administrative leiinga i kommunen, og erstattar derfor også kommunedirektøren, jf. § 10-2 første ledd.

Etter § 10-2 andre ledd kan danning av kommuneråd skje på ein av to måtar, og det er kommunestyre sjølv som avgjer kva for metode som skal brukast. Den eine måten er at det skal haldast val av råd i medhald av § 10-4 i lova. Den andre er at ordføraren peikar ut ein kandidat til å leie kommunerådet eller fylkesrådet. Denne får i oppdrag å danne råd og set sjølv saman rådet. Dette går fram av § 10-5. Dei to metodane for å opprette råda er skildra i punkt 5.2 og 5.3.

5.2 Val av kommuneråd

5.2.1 Valtidspunkt

Ved *vidareføring* av parlamentarisk styreform skal det veljast eit kommuneråd i det konstituerande møtet etter kommunestyrevalet, jf. kommunelova § 10-4 andre ledd. Det er kommunestyret sjølv som avgjer om kommunerådet skal opprettast etter føresegnene i § 10-4 om val av kommuneråd eller i § 10-5 om utpeiking av kommunerådsleiar.

Det er i utgangspunktet ikkje nokre særskilde valbarheitsreglar for val av rådet. Dette inneber at dei vanlege reglane i kommunelova § 7-2 om valbarheit og kven som er utelukka i § 7-3 gjeld, sjå omtala i kapittel 6.

Det som er særskild for kommunar med parlamentarisk styreform, er § 7-3 første ledd bokstav h om at tilsette i sekretariatet til kommunerådet som har fått delegert myndigheit frå rådet ikkje er valbare. Tolkning av omgrepet "rådets sekretariat" vil ligge til kommunestyret. Kva for personar i rådet sitt sekretariat som kan utøve delegert myndigheit, vil gå fram av interne instruksjer og reglement.

Kommunelova § 10-4 fjerde ledd har føresegner om val av kommuneråd. I eit framlegg til råd skal det stå kven som skal vere leiar, nestleiar og medlemmer av rådet. Det er dei som fremjar eit framlegg som fastset kor mange medlemmer rådet skal ha. Retten til å foreslå medlemmer vil ligge til det partiet/dei partia som ønskjer å danne råd. Røystinga over dei ulike framlegga skjer etter føresegna i § 11-9 andre ledd.

Reglane i § 7-7 om kjønnsmessige samansetning ved avtaleval gjeld for framlegg til medlemmer av kommunerådet etter § 10-4 femte ledd. Desse krava om representasjon frå begge kjønn er nærare omtala i punkt 7.2.

5.2.2 Skifte av kommuneråd i valperioden

Kommunelova inneheld føresegn om skifte av kommuneråd i valperioden. Dersom kommunestyret har vedteke at kommunerådet skal fråtre, eller kommunerådet sjølv har meldt at det vil fråtre, følgjer det av § 10-4 tredje ledd at kommunestyret skal velje nytt kommuneråd seinast i det neste møtet. Det same gjeld dersom leiaren av kommunerådet trer ut. Eit nytt kommuneråd trer i funksjon straks det er vald.

Dersom ein medlem av kommunerådet trer ut etter eige ønske eller etter ønske frå kommunestyre, skal rådet i det første kommunestyremøtet foreslå ei ny samansetning av rådet. Medlem som trer ut av kommunerådet, skal fungere i vervet fram til kommunestyret har vedteke ei ny samansetning.

5.2.3 Uttreden frå andre verv medan ein er medlem av kommunerådet

Etter kommunelova § 10-2 tredje ledd og § 10-6 andre ledd trer høvesvis eit rådsmedlem og ein tilsett i ei politisk stilling knytt til kommunerådet ut av sine andre kommunale verv i funksjonsperioden. Det er opp til den einskilde kommunen om dei vil bruke settemedlemmer eller velje nye faste medlemmer til dei verva kommunerådane trer ut av. For vervet som kommunestyremedlem skal ein følgje dei vanlege reglane i kommunelova § 7-10 første ledd om opprykk av varamedlem for den tida ein fast medlem i kommunestyre er medlem av eit kommuneråd.

Føresegnene om å tre ut må forståast slik at kravet gjeld berre i det same forvaltningsnivået som ein er medlem av kommunerådet av. Ein medlem av kommunerådet treng såleis ikkje

tre ut av sine fylkeskommunale verv, og ein medlem av fylkesrådet treng ikkje tre ut sine kommunale verv.

5.3 Utpeiking av kommunerådsleiar og medlemmer av kommunerådet

Kommunelova § 10-5 opnar for ein alternativ måte for å danne kommuneråd på. Dersom kommunestyret vel å nytte seg av denne måten, har ordføraren ei plikt til å gje ein kommunerådsleiar kandidat i oppdrag å danne nytt råd når den politiske situasjonen tilseier det. Ordføraren skal peike ut den kandidaten han eller ho etter politiske sonderingar trur kan samle størst oppslutning for eit kommuneråd.

Om eit skifte av kommuneråd er ei følgje av eit kommunestyreval, skal den personen som til kvar tid formelt har ordførarvervet peike ut ein kandidat til vervet som kommunerådsleiar. Den leiar kandidaten som er utpeika, set sjølv saman eit kommuneråd, og det nye kommunerådet konstituerer seg sjølv. Kommuneraadet skal derfor ikkje veljast av kommunestyret. Leiar kandidaten avgjer kor mange medlemmer det skal vere i kommunerådet og kven dette skal vere. Når leiaren set saman rådet sitt, er han eller ho likevel bunden av reglane i kommunelova om kjønnsbalanse, jf. tilvisinga til § 7-7 i § 10-5 andre ledd.

Kommunerådsleiaren kan når som helst skifte ut medlemmer av kommunerådet. Det inneber at rådsleiaren kan auke eller redusere talet på kommunerådsmedlemmer også etter at kommunerådet er konstituert. Kommuneraadet skal sende melding til kommunestyret om samansetninga straks det har konstituert seg og straks det har skjedd endringar i samansetninga av kommunerådet.

Funksjonstida til kommunerådet er uavhengig av valperioden for kommunestyret. Ved skifte av kommuneråd blir kommunerådet som fråtrer sitjande inntil eit nytt kommuneråd har konstituert seg.

5.4 Fråtreiding frå kommunerådet

Etter § 10-7 første ledd, så må eit framlegg om at kommunerådet eller ein skilde medlemmer av kommunerådet skal fråtre, setjas fram i eit kommunestyremøte. Framlegget skal handsamast i det neste møtet dersom ikkje 2/3 av de i møtande medlemmene krev at det skal røystast over framlegget i det same møte der forslaget er fremja.

Dersom kommunerådet ønsker å fråtre av eiga ønske, må det melde frå om dette i eit kommunestyremøte, jf. § 10-7 andre ledd. Det kommunerådet som fråtrer skal likevel sitja inntil eit nyt kommuneråd er sett saman.

Føresegnene i § 10-7 gjeld uavhengig av om kommunerådet og medlemmene i kommunerådet er vald etter § 10-4 eller peika ut etter § 10-5.

6. Kven kan og kven kan ikkje veljast til folkevalde organ

6.1 Kven kan veljast

Det er ikkje mange avgrensingar i kven som kan veljast inn i dei ulike folkevalde organa i ein kommune. Eit viktig føremål med lova er eit representativt lokaldemokrati med aktiv innbyggardeltaking.

Føresegnene i § 7-2 gjeld for dei organa som nemnd i § 7-2 første ledd, og det er:

- kommuneråd og fylkesråd
- utval, medrekna kommunedelsutval, kontrollutval og partssamansette utval
- felles, folkevald nemnd i vertskommunesamarbeid
- styret for ein institusjon
- styrer etter § 10-8
- representantskap og andre styringsorgan for eit interkommunalt politisk råd
- representantskap og andre styringsorgan for eit kommunalt oppgåvefellesskap
- styret for kommunalt eller fylkeskommunalt føretak
- eit kommunalt eller fylkeskommunalt folkevald organ oppretta med heimel i særlov
- arbeidsutval vald av kommunedelsutval

Valbare, og pliktige til å ta imot val, er alle som oppfyller desse vilkåra i § 7-2 tredje ledd:

- har røysterett ved val til kommunestyre eller fylkestinget
- står i folkeregisteret som busett i vedkomande kommune/ein av kommunane i fylket på det tidspunkt valet finn stad
- har gjeve skriftleg samtykke til å stille til val

Personar som ikkje har nådd røysterettsalderen kan veljast, dersom dei fyller dei andre vilkåra for valbarheit, jf. kommunelova § 7-2 femte ledd. Det er inga nedre aldersgrense. Den som ikkje har nådd røysterettsalderen, har likevel ikkje plikt til å ta imot val og treng ikkje vise til anna fritaksgrunn enn alderen for ikkje å ta imot vervet. Ut frå samanhengen må denne føresegna bli oppfatta slik at ho ikkje omfattar dei som fyller 18 år i løpet av valåret. Dei er røysteføre ved valet, og dermed pliktige til å ta i mot val til organa dersom dei har gjeve skriftleg samtykke.

Det er folkeregisterføringa på valtidspunktet for val av organa som er avgjerande for valbarheita. Det er ikkje eit krav om at vedkomande har hatt røysterett i kommunen ved kommunestyrevalet. Dette inneber at ein person som har flytta frå ein kommune til ein annan etter valdagen, kan veljast som medlem av eit utval i innflyttingskommunen, dersom vedkomande er blitt registrert som innflyttar til kommunen før kommunestyret gjennomfører valet.

Dersom kommunen har kommunedelsutval, kan kommunestyret sjølv vedta at berre dei som er busett i den aktuelle kommunedelen er valbar til det aktuelle kommunedelsutvalet, jf. § 7-3 fjerde ledd.

Det er eit nytt lovkrav at personar må gjeve skriftleg samtykke til å stille til val, jf. kommunelova § 7-2 tredje ledd bokstav c. Dette er eit unntak frå ombodsplikten, og er grunnlagt i at det er gjort liknande endringar i vallova. Det er den som foreslår den aktuelle personen som skal hente inn samtykket, og samtykke må liggjere før når kandidaten skal veljast. Utover at samtykke må vere skriftleg og liggjere før valet, er det ikkje andre krav til samtykke, og kandidaten kan gje samtykke på for eksempel SMS eller e-post i løpet av eit møte før sjølve valet blir gjennomført.

6.2 Kven kan ikkje veljast

På same måte som at det er eit ønske om at flest mogleg skal vere valbare til folkevalde organ, er det eit ønske om at færrest mogleg av dei valbare skal vere utestengde frå å kunne bli vald til eit verv i kommunen. Det er likevel nokre personar lovgjevare meiner ikkje bør kunne ha eit folkevald verv, og det er særleg knytt til personen si stilling eller arbeidsoppgåver. For nokre organ i kommunen er det særlege føresegner om kven som ikkje kan veljast, og det er nærare omtala i samband med dei nemnde organa.

Ved val av dei organa som er nemnd i § 7-2 første ledd, kan følgjande personar ikkje veljast etter kommunelova § 7-3 første ledd:

- fylkesmannen og assisterande fylkesmann
- kommunedirektøren i kommunen/fylkeskommunen og hans eller hennar avløyser
- kommunalsjefar, etatssjefar og leiarar på tilsvarende nivå
- sekretæren for kommunestyret/fylkestinget
- den som er ansvarleg for rekneskapsfunksjonen i kommunen/fylkeskommunen
- dei som utfører revisjon for kommunen/fylkeskommunen
- tilsette i sekretariatet som utfører tenester for kontrollutvalet i kommunen/fylkeskommunen
- tilsette i sekretariatet til kommunerådet/fylkesrådet som har fått delegert myndigheit frå rådet

I den gamle kommunelova stod det at "leder av forvaltningsgren" ikkje kan veljast. Dette er i den nye lova endra til at "kommunalsjefer, etatssjefer og ledere på tilsvarende nivå" ikkje kan veljast til folkevalde organ. I utgangspunktet må organet som vel medlemer sjølv ta stilling til dette ut frå korleis administrasjonen er organisert i den aktuelle kommunen. Eit viktig utgangspunkt i vurderinga er at færrest mogleg skal vere utestengd frå val til kommunale organ.

Det er tilsettingstilhøvet når organet kjem i funksjon, det vil seie den dagen det har det første møtet sitt, som er avgjerande for valbarheita, jf. kommunelova § 7-3 sjuande ledd. Ein person som på grunn av stillinga ikkje er valbar, kan veljast som medlem av organet dersom

vedkomande sluttar i stillinga før organet kjem i funksjon. Det er ikkje tilstrekkeleg med permisjon. Dersom vedkomande ikkje har byrja i stillinga, og har fått innvilga permisjon for heile valperioden, meiner departementet at han eller ho likevel er valbar.

Departementet vil presisere at personar som på grunn av stillinga si i kommunen ikkje kan veljast til kommunale organ, likevel er valbare til fylkeskommunale organ. Det same gjeld for personar som på grunn av stillinga si i fylkeskommunen ikkje kan veljast til fylkeskommunale organ, dei kan likevel veljast til kommunale organ.

7. Korleis velje medlemer til folkevalde organ

7.1 Kva metode skal nyttas

Val av medlemer til folkevalde organ skal skje som forholdsval når minst ein medlem krev det, jf. kommunelova § 7-4 første ledd. I andre tilfelle skjer valet om avtaleval. Fleirtalet kan såleis ikkje avvise eit krav om forholdsval. For val av formannskap følgjer dette også av § 5-6 andre ledd andre punktum.

Alle medlemer av folkevalde organ har ein rett og ei plikt til å røyste, jf. § 8-1 første ledd, men § 8-1 andre ledd andre punktum opnar opp for at det er høve til røyste blankt ved val og vedtak om tilsetjing.

7.2 Avtaleval

Ved avtaleval er framgangsmåten avhengig av oppslutnad frå ei *samrøystes* forsamling. Dette gjeld både framlegget over kandidatar, og at valet skal skje som avtaleval.

Det blir lagd fram ei innstilling med namn på kandidatane som organet skal slutte seg til. Dette kan for eksempel gjennomførast på den måten at eit valutval, som kan vere sett ned av kommunestyret, legg fram ei innstilling til personsamansetninga i det organet det skal veljast medlemer til. Framlegget kan også vere laga på bakgrunn av ein avtale mellom gruppene i det organet som skal velje medlemer, der ein for eksempel legg til grunn at ei gruppe får ein representasjon som svarer til prinsippet om høveleg representasjon. Det betyr at plassane i organet skal fordelast ut ifrå samansetninga i det organet som vel medlemer, og fordelinga mellom gruppene blir omtrent det same i begge organ.

Innstillinga frå valutvalet skal splittast opp, slik at ein nemner medlemer og varamedlemer frå kvart parti eller kvar gruppe, med parti- eller gruppenemning. Varamedlemene blir dermed ikkje varamedlemer for andre enn dei faste medlemene frå vedkomande gruppe, og det er ikkje høve til å opprette ei felles liste over varamedlemer.

Ved avtaleval stiller kommunelova § 7-7 tredje ledd krav om at det skal vere balanse mellom personar frå kvart kjønn blant dei medlemene som blir valde når ein ser på organet under eitt. Dette inneber at dersom organet skal ha fire medlemer eller fleire, så må kvart kjønn

vere representert i organet med minst 40 prosent. Dersom organet har tre eller færre medlemmer, så skal kvart kjønn være representert.

Ved val til organ der det ifølgje kommunelova berre kan vere medlemmer som også er medlem av det veljande organet, som for eksempel formannskap og arbeidsutval for folkevalde organa, kan det vere vanskeleg å oppnå desse krava til kjønnsbalanse. Derfor fastset § 7-7 tredje ledd siste punktum, at reglane om samansetninga av representantar frå begge kjønn berre skal følgjast så langt det er mogleg. Dette inneber for eksempel at krava om representasjon frå begge kjønn ikkje gjeld absolutt ved val til formannskap. At kravet likevel gjeld så langt det er mogleg, medfører at ein må kvotere inn personar frå det underrepresenterte kjønn, så lenge det er nokon som kan veljast.

Innstillinga kan for eksempel sjå ut slik når det skal veljast eit formannskap med sju medlemmer (lista er fiktiv og berre til illustrasjon):

Medlemer	Varamedlemer:
Hans Olsen, Bygdepartiet Liv Pedersen, Bygdepartiet Karl Nilsen, Bygdepartiet	Trine Vik, Bygdepartiet Ole Andresen, Bygdepartiet Hjalmar Lunde, Bygdepartiet Kari Olsen, Bygdepartiet Eva Nilsen, Bygdepartiet
Fredrik Lange, Samfunnspartiet Kristine Lund, Samfunnspartiet	Iver Ramm, Samfunnspartiet Hanne Svendsen, Samfunnspartiet Richard Os, Samfunnspartiet Anne Bergli, Samfunnspartiet
Knut Fredriksen, Felleslista	Per Strøm, Felleslista Frank Aakre, Felleslista Stein Lind, Felleslista
Berit Holm, Rettferdspartiet	Tone Green, Rettferdspartiet Liv Pedersen, Rettferdspartiet Hanne Aall, Rettferdspartiet

Her er det fire menn og tre kvinner blant dei faste medlemene. Kravet i lova om minst 40 prosent er oppfylt. Av dei 15 varamedlemene er det sju menn og åtte kvinner. Det følgjer av lova at det skal vere minst 40 prosent av kvart kjønn også blant varamedlemene. Dette kravet for varamedlemene er oppfylt, det er ikkje i strid med lova at eit parti har berre menn og eit anna har berre kvinner i gruppa av varamedlemer.

7.3 Forholdsval

7.3.1 Listeframlegg

Valet skjer på grunnlag av lister med framlegg til kandidatar, jf. kommunelova § 7-5 første ledd. Lova set ingen frist for innlevering av listeframlegg. Dette inneber at listeframlegg kan leggjast fram heilt til røystingstidspunktet.

Det er berre dei partia eller grupperingane som er representerte i det organet som vel medlemmer (for eksempel kommunestyret) som har rett til å stille liste. Eit parti eller ei gruppering kan berre levere inn eitt listeframlegg. Dersom det blir lagt fram to ulike listeframlegg som begge inneheld kandidatar frå same parti/gruppering, kan berre eitt av dei bli godkjent.

Det er det einsskilde partiet eller den einsskilde grupperinga som sjølv må ta stilling til kva for eit framlegg som skal gjelde. Ved intern usemje vil det vere det alternativet som får størst oppslutning i partiet/gruppa som blir partiet/gruppa sitt offisielle listeframlegg. I utgangspunktet har alle medlemene som er valde inn på lista, rett til å ta del i avgjerda om korleis partiet/grupperinga sitt listeframlegg skal sjå ut. Personar som har meldt seg ut av partiet eller som er blitt ekskluderte, vil likevel ikkje ha rett til å ta del i denne prosessen. Medlemer av organet som ikkje lenger representerer eit parti eller ei gruppering, vil i høve til desse føresegnene bli sett på som ei ny gruppering (eventuelt fleire grupperingar), og kan derfor stille egne listeframlegg.

Kandidatar frå eit parti eller ei gruppering kan berre bli ført opp på listeframlegg som blir levert inn av dette partiet eller denne grupperinga, eventuelt på ei fellesliste som blir levert inn av fleire parti eller grupperingar.

Kommunelova inneheld ikkje noko krav om overskrift på listeframlegget. Etter departementet si oppfatning bør likevel lista ha ei overskrift som viser kva for gruppering(ar) som står bak framlegget.

Kvar liste kan innehalde inntil dobbelt så mange forskjellige namn som det skal veljast medlemmer til organet. Dette inneber at det ikkje er høve til å kumulere kandidatar.

Til skilnad frå det som gjeld ved avtaleval, er det ikkje noko krav til kjønnsbalanse for organet som heilskap. Ved forholdsval er det berre krav til representasjon av begge kjønn på dei ulike listeframlegga. I § 7-5 andre ledd heiter det at dersom det skal veljast fire medlemmer eller fleire, skal kvart kjønn vere representert med minst 40 prosent blant kandidatane på den einsskilde lista. Dersom det skal veljast to eller tre medlemmer, skal begge kjønn vere representert.

Det vil vere talet på medlemene i det einsskilde organet som avgjer kor mange frå kvart kjønn som skal førast opp på listeframlegga. Ved val av formannskap, som etter lova berre skal bestå av medlemmer av kommunestyret, skal reglane om kjønnsmessig representasjon følgjast så langt det er mogleg. Kravet til kjønnsmessig representasjon på listeframlegga gjeld altså ikkje absolutt ved val til for eksempel formannskap eller arbeidsutval. Dei som legg fram listeframlegga plikter likevel å oppfylle kravet om kjønnsrepresentasjon så langt det er mogleg også ved desse vala.

Krava i lova om at begge kjønn skal vere representert gjeld i dei tilfella der det finst kandidatar frå begge kjønn. Dersom det skal veljast sju medlemmer, må listeframlegget

innehalde minst tre menn og tre kvinner blant kandidatane. Dette vil ikkje vere mogleg dersom partiet/gruppa består av åtte menn og to kvinner, og ein berre kan velje blant dei ti personane på grunn av krav om gjennomgåande representasjon. Etersom føresegna skal følgjast så langt det er mogleg, vil listeframlegget måtte innehalde fem menn og to kvinner.

Listeframlegget skal vere underskrive av minst éin medlem av det partiet eller den grupperinga som står bak listeframlegget. Ved ei fellesliste må listeframlegget vere underskrive av minst éin representant for kvart parti/kvar gruppering som står bak listeframlegget. Den eller dei som skriv under må vere medlem av organet som vel. Det er berre høve til å skrive under på eitt listeframlegg, og ingen kan som nemnd vere kandidat på meir enn éi liste.

Departementet meiner at møteleiaren bør informere om dei føresegnene som gjeld for valet. Dersom ein medlem av organet ber om at møteleiaren gjev slik informasjon, har møteleiaren plikt til å følgje oppmodinga. Departementet meiner dette må følgje av dei vanlege prinsippa for møteleiing.

Møteleiaren har ansvaret for at listene er i samsvar med lova, og skal gjere dei som står bak framlegga oppmerksame på eventuelle manglar ved framlegga. Blir desse ikkje retta, må møteleiaren avvise framlegget. Dersom nokon protesterer mot avgjerdene til møteleiaren, skal forsamlinga avgjere spørsmålet med alminneleg fleirtal.

7.3.2 Sjølve valet

Røystinga skal skje med bruk av røystesetlar. Det er ikkje høve til å føre opp kandidatar frå andre lister, og det er heller ikkje lov til å stryke kandidatar eller endre rekkefølga på kandidatane. Dette er endra i den nye kommunelova.

Valoppgjeret blir gjort av den forsamlinga som gjennomfører valet, og det vil seie av kommunestyret ved val av formannskapet og dei fleste utval. Føresegnene om oppgjeret er i § 7-6. Oppteljinga går føre seg ved at ein registrerer kor mange røyster den einskilde lista har fått.

Mandatutrekninga går føre seg på denne måten:

Ein skal dividere røystetala for kvar liste med delingstala 1, 2, 3, 4, 5 osv. (den såkalla d'Hondts metode). Plassane i organet blir deretter fordelt til dei listene som har dei største kvotientane. Har fleire lister same kvotient, går plassen til den lista som har det største røystetalet. Har fleire lister det same røystetalet, blir valet avgjort ved loddtrekking. Ein må gjere så mange divisjonar at ein er sikker på at ein har funne fram til dei største kvotientane.

Eit eksempel kan vere der det er 13 plassar i eit organ, og det er seks lister (A-F) ved valet. Røystinga i kommunestyret med 45 medlemmer går også fram av kolonnen me delingstal 1. Denne tabellen viser korleis ein reknar seg fram til kor mange medlemmer kvar liste får:

Divisjon med:	1	2	3	4	5	6	7
A	18	9	6	4,5	3,6	3	2,57
B	14	7	4,66	3,5	2,8	2,33	2
C	7	3,5	2,33	1,75	1,4	1,16	1
D	3	1,5	1	0,75	0,6	0,5	
E	2	1	0,66				
F	1	0,5	0,33				

For å avgjere kor mange medlemmer kvar liste får, så finn ein dei 13 høgaste tala (kvotientane) i tabellen, og det er dette som avgjer kven som får dei 13 medlemene i organet. Medlemene fordeler seg slik:

Liste A: 6 medlemmer

Liste B: 4 medlemmer

Liste C: 2 medlemmer

Liste D: 1 medlem

Liste E og F, får ingen medlemmer i organet.

Så langt det er mogleg, skal kvar liste få tildelt så mange varamedlemmer som ho får medlemmer, med tillegg av to, jf. § 7-6 femte ledd. Plassane til varamedlemene blir fordelte ved at ein held fram oppteljinga på same måten som for medlemene.

Krava om representasjon frå begge kjønn

Det følgjer av føresegnene om kjønnsbalanse i kommunelova, at ein må gjere endringar dersom krava i lova ikkje er oppfylt. Som hovudregel skal utpeikinga følgje rekkefølga på lista, men krava til kjønnsmessig representasjon kan føre til at det må gjerast endringar. Ein må her sjå på den gruppa den einskilde lista har fått vald inn, og ikkje på organet samla. Dette inneber følgjande:

Har lista fått minst fire medlemmer, skal kvart kjønn vere representert med minst 40 prosent frå lista, jf. 7-6 tredje ledd. Dersom det tre eller færre medlemmer, skal kvart kjønn vere representert. Dersom det står kandidatar frå det underrepresenterte kjønn lenger ned på lista, skal desse rykke opp i det omfang det er nødvendig for å tilfredsstille krava til krava til kor mange det må vere frå kvart kjønn.

Desse føresegnene i § 7-6 tredje ledd skal følgjast så langt det er mogleg når det gjeld val av organ der medlemene som veljast må vere medlemmer av kommunestyret og ved val av arbeidsutval der medlemene må vere medlemmer av utvalet, jf. § 7-6 fjerde ledd.

7.4 Fleirtalsval

Når organet berre skal velje ein person, vil det ofte vere lite formålstenleg med forholdsval eller avtaleval. Då er det betre med fleirtalsval. Etter § 7-4 andre ledd skal blant anna leiaren av eit organ veljast ved fleirtalsval. Føresegnene om fleirtalsval er i § 7-8.

I § 7-8 første punktum slår lova fast at det er den personen som har fått meir enn halvparten av røystene som har vunne valet. Dersom det ikkje er nokon kandidat som har fått meir enn halvparten av røystene i den første runden, skal det vere ei ny røysting, jf. § 7-8 andre punktum. I denne andre røystinga er det kandidaten som har fått flest røyster som har vunne. Dersom det er to eller fleire som har fått like mange røyster i den andre runden, skal det vere loddtrekning mellom dei som har fått like mange røyster.

Eit eksempel på eit fleirtalsval kan vere at eit organ med elleve medlemmer skal velje ein leiar. Det er tre kandidatar, og dei får høvesvis 5, 4, og 2 røyster kvar. Då er det ingen som har fått meir enn halvparten, og det krev ei ny røysting. I denne runden er det framleis tre kandidatar, men no tenkjer vi at dei får høvesvis 5, 5 og 1 røyster kvar. Då skal det vere loddtrekning mellom dei to kandidatane som fekk fem røyster. Hadde dei fått høvesvis 5, 4 og 2 røyster også i den andre runden, så ville personen med 5 røyster ha vunne sjølv om det ikkje er meir enn halvparten.

8. Uttreden, fritak, suspensjon m.m.

8.1 Uttreden

Ein folkevald person som i løpet av valperioden ikkje lenger oppfyller krava til valbarheit til eit folkevald organ, mister vervet. Personen skal etter § 7-9 første ledd automatisk tre ut av det aktuelle organet. Dette kan for eksempel vere at personen flyttar til ein anna kommune, eller får ei stilling som gjer at han eller ho er utelukka frå valet etter føresegnene i § 7-3. Mister ein folkevald person valbarheita, så er det ikkje nødvendig med søknad eller handsaming i kommunestyret på same måte som når personen søker om fritak etter føresegna i § 7-9 andre ledd.

§ 7-9 har ein særleg regel om dei høva kor ein folkevald person flyttar ut av kommunen, og ikkje lenger er valbar, men flytter tilbake til den aktuelle kommunen. Dersom han eller ho flyttar tilbake innan to år, kan personen tre inn igjen i vervet.

8.2 Fritak

Ein folkevald person kan etter § 7-9 andre ledd søke om å bli fritatt frå vervet som folkevald. Dette kan omtales som "frivillig uttreden", og skil seg derfor frå føresegnene i § 7-9 første ledd kor ein automatisk mister vervet og § 7-11 om suspensjon og liknande der kommunestyret tar vervet som folkevald frå ein person.

Dersom ein folkevald person ikkje kan ivareta vervet utan at det fører til "vesentlig ulempe for han eller henne", kan kommunestyret etter § 7-9 andre ledd fritta han eller ho for resten av

valperioden eller berre mellombels for ein avgrensa periode. Ein kan for eksempel gje fritak for eit halvt år grunna eit studieopphald i utlandet, men fritaket kan også vere utan sluttdato. Dette kan vere aktuelt dersom ein medlem av kommunestyret blir statsråd eller statssekretær ettersom ein ikkje alltid veit kor lenge vedkomande har dette vervet.

Som vesentleg ulempe for den folkevalde personen vil typisk vere hans eller hennar si helsetilstand, arbeidsforhold, familieforhold eller andre velferdsgrunnar. Ulempa må som utgangspunkt gjelde den folkevalde personen sjølv, og det skal normalt ikkje vere fritaksgrunn at for eksempel arbeidsgivaren ikkje er nøgd med at han eller ho er borte for å delta i møte i folkevalde organ. Det skal ikkje vere kurant å gje fritak frå eit folkevald verv, og lova krev at ulempa med å forsette i vervet skal vere *vesentleg*. Når kommunestyret handsamar søknaden, skal dei legge vekt på om grunnlaget for søknaden var kjend då personen ga sitt samtykke til å bli vald til vervet. Ein folkevald person som ikkje har nådd alderen for røysterett, har krav på fritak dersom han eller ho ber om det.

Etter § 7-9 tredje ledd kan personen som har fått eit mellombels fritak, ikkje tre inn i vervet igjen før fritaksperioden er over. I nokre høve vil kommunestyret si avgjerd ha ei sluttdato, men det kan vere at ein gjer fritak så lenge grunnen for fritak er til stede. Dette kan for eksempel vere at personen er statssekretær eller går gjennom ei medisinsk behandling. Då vil fritaksperioden vere over når personen ikkje lenger er statssekretær eller når behandlinga er over, og den folkevalde personen kan då straks tre tilbake i vervet.

Den folkevalde personen som ønsker fritak må søke om dette. Kommunestyret kan ikkje fritta nokon utan at det har kome ein søknad.

8.3 Suspensjon

Det kan hende at det blir teke ut sikting eller tiltale mot ein folkevald person i kommunen, og då kan det vere spørsmål om personen skal halde fram som folkevald. Kommunestyret har etter § 7-11 første ledd høve til å ta det folkevalde vervet frå ein person fram til saka er rettskraftig avgjort. Dette gjeld berre dersom siktinga eller tiltala for tilhøve som er nemnd i straffelova §§ 151-154, 170 bokstav b, 171 til 174, 208 til 210, 353, kapittel 27 eller 30, og i tillegg må tilhøve ha samanheng med utøvinga av eit verv for kommunen. Dette siste vilkåret gjeld ikkje for tilhøve som er nemnd i straffelova §§ 151 til 154. Ein som er suspendert kan ha krav på godtgjersle i inntill eitt år, jf. § 7-11 fjerde ledd.

Ein slik suspensjon gjeld berre i perioden mellom det er teke ut sikting eller tiltale, og til det er ein rettskraftig dom. I saka kan ein domstol gje dom om tap av retten til ei stilling eller eit verv, sjå straffelova § 58. Dersom domstolen ikkje har avsagt ein dom med tap av retten til vervet, skal den folkevade personen som hovudregel ta opp att det folkevalde vervet i kommunen.

Når det gjeld vervet som ordførar, har kommunestyret etter § 7-11 andre ledd eit utvida høve til å vedta suspensjon. Denne føresegna er ny i den nye kommunelova. Dersom det blir teke

ut tiltale mot ein ordførar for eit tilhøve som kan straffast med fengsel i meir enn tre år, kan kommunestyret ta vervet frå ordføraren fram til saka er rettskraftig avgjort. Ei slik avgjerd må gjerast med minst 2/3 av røystene i kommunestyret.

Ei avgjerd om suspensjon er eit enkeltvedtak etter forvaltningslova, som kan klagast på. Enkeltvedtaket kan også vere gjenstand for lovlegkontroll etter kapittel 27 i kommunelova.

8.4 Avgjerder om å ta vervet frå ordføraren

Etter kommunelova § 7-11 fjerde ledd kan kommunestyret sjølv vedta å ta frå ein ordførar vervet på varig basis. Dette kan berre gjerast dersom ordføraren har ein oppførsel som viser at han eller ho er uskikka til å ta hand om vervet. Det skal vere ein høg terskel for å ta ei slik avgjerd, og det er berre aktuelt i dei tilfella der ordføraren ikkje kan fungere i sitt verv som den fremste folkevalde i kommunen. Tilhøva som kommunestyret kan legge til grunn treng ikkje ha samanheng med korleis ordføraren utfører vervet, og det kan vere andre høve som ligg til grunn. Eit eksempel kan vere at ordføraren blir dement, og ikkje sjølv kan vurdere sin eigen situasjon. Ordføraren vil då kanskje ikkje søke fritak, men det kan vise seg nødvendig at det blir vald ein ny ordførar. Det står meir om denne typen avgjerder i Prop. 46 L (2018–2019) på side 109 og 365.

Eit slikt vedtak må ha støtte frå minst 90 prosent av medlemene i kommunestyret. Avgjerda om å ta vervet frå ordføraren er eit enkeltvedtak etter forvaltningslova. Vedtaket kan også vere gjenstand for lovlegkontroll etter kapittel 27 i kommunelova.

9. Opprykk, nyval og suppleringsval

9.1 Opprykk og innkalling av varamedlem

Etter kommunelova § 7-10 første ledd skal varamedlem kallast inn når ein medlem av eit folkevald organ har forfall til eit møte. Dersom organ er vald ved forholdsval, skal det kallast inn ein varamedlem frå det parti eller den gruppa der det er forfall. Med "gruppe" er her meint den gruppa av parti som gjekk saman om å stille ei felles liste ved valet til det aktuelle organet.

Det hender at ein medlem eller varamedlem til eit folkevald organ melder seg ut av partiet, og inn i eit anna parti, eller vel å vere uavhengig. Den som er vald inn i formannskapet eller eit anna folkevald organ har både rett og plikt til å delta i møte, uavhengig av partitilknytning, så lenge vedkomande ikkje mister valbarheita eller får fritak etter søknad. Dersom vedkomande har forfall, skal varamedlem kallast inn frå det partiet han eller ho blei vald inn for, og ikkje det partiet vedkomande har meldt seg inn i.

Dersom ein varamedlem har skifta parti, skal vedkomande kallast inn når det er forfall frå det partiet han eller ho blei vald inn for, ikkje det partiet vedkomande no representerer. Det er situasjonen på valtidspunktet som i hovudsak avgjer kven som skal kallast inn for kven. Lova

har ikkje føresegner om korleis kommunen skal omtale ein varamedlem som har skifta parti, når det gjeld innkalling til møte, føring av protokoll m.m. Dette er det opp til kvar kommune å fastsetje.

9.2 Val av settemedlem

Føresegna i kommunelova § 7-10 andre ledd er ny i den nye lova, og gjev reglar om val av settemedlem. Dersom ein folkevald person i eit anna organ enn kommunestyret har eit mellombels fritak på meir enn tre månader, kan kommunestyret velje ein settemedlem i den perioden. For at kommunestyret kan velje settemedlem, må det altså vere gjeve eit fritak. Kommunestyret kan ikkje velje ein settemedlem sjølv om det er klart at personen ikkje vil komme på møte det neste halvåret, så lenge det ikkje er gjeve eit fritak. Kommunestyret må følgje rekkefølga på lista over varamedlemer ved val av settemedlem. Dersom personen som har fått fritak også er medlem av kommunestyret, må det kallast inn ein varamedlem for vedkomande til kvart kommunestyremøte etter føresegna i § 7-10 første ledd.

9.3 Opprykk og nyval

Dersom ein medlem av kommunestyret trer endeleg ut av vervet, skal ein varamedlem frå same liste rykke opp og ta deira plass og bli nye faste medlemer i kommunestyret, jf. § 7-10 tredje ledd. Dei skal rykke opp i den rekkefølga dei er vald på, og organet må følgje lista over varamedlemer.

Dersom ein medlem av eit anna folkevald organ enn kommunestyret går ut eller får varig fritak, skal det veljast ny medlem, sjølv om det er vald varamedlem. I den nye lova § 7-10 fjerde ledd første punktum er det også slik at ein skal velje ny varamedlem dersom han eller ho trer endeleg ut av organet.

Eit slikt nyval skal skje frå den same gruppa som den som trer ut er med i, jf. § 7-10 fjerde ledd andre punktum. Med gruppe viser lova til dei partia som gjekk saman ved valet val av det aktuelle organet, ikkje gruppe ved kommunestyrevalet. Dette gjer det mogleg – dersom den som trer ut høyrer til ei gruppe som er basert på samarbeid mellom fleire parti ved forholdsval – å velje eitt nytt medlem frå det same partiet som den som går ut, men det er også mogleg å velje frå eit anna parti som er med i gruppa.

Prinsippet om representasjon frå begge kjønn gjeld òg ved *utskifting* av medlemer av folkevalde organ i valperioden. Føresegner om dette er tatt inn i § 7-10 fjerde ledd tredje punktum. Den nye medlemen skal kome frå det kjønn som er underrepresentert, dersom ikkje begge kjønn vil vere representert med minst 40 prosent etter utskiftinga.

Krava om representasjon av begge kjønn gjeld her i høve til *heile organet*, ikkje i høve til den einskilde gruppa. Dersom det for eksempel er ni medlemer i formannskapet (tre kvinner og seks menn), så får ein mannleg medlem fritak ut valperioden og det skal veljast ein ny medlem i formannskapet. Dersom det er mogleg, skal kommunestyret velje ei kvinne (frå den same gruppa som den som går ut), som blir den som går inn i formannskapet. Etter utskiftinga vil dermed formannskapet bestå av fire kvinner og fem menn.

Det følgjer av føresegna at ein representant for det underrepresenterte kjønn skal tre inn "hvis det er mulig". Reservasjonen er nødvendig fordi val av medlemmer til blant anna formannskap skjer på grunnlag av lovfastsett krav om gjennomgåande representasjon. Det vil derfor kunne oppstå tilfelle der det ikkje finst nokre medlemmer for det underrepresenterte kjønn frå den aktuelle gruppa som kan erstatte medlemmen som går ut.

Føresegnene om representasjon frå begge kjønn gjeld ved nyval av varamedlemer, jf. kommunelova 7-10 sjetzte ledd.

Eit nyval etter § 7-10 fjerde ledd skjer ved at partiet eller gruppa som treng nytt medlem blir einige og foreslår kven som skal veljast. Kommunestyret blir informert om kven det er, og vel den aktuelle kandidaten så fremt kandidaten er valbar. Det er ikkje eit fleirtalsval, og det er dermed ikkje høve for eit fleirtal av kommunestyret å velje nokon annan enn den personen som partiet eller gruppa har foreslått.

Ved nyval rykker den nye medlemmen inn på den ledige plassen, og det same gjeld også for nyvalde varamedlemer. Dersom det skal veljast varamedlem for å "erstatte" varamedlemmen på andre plass av ei liste på fem varamedlemer, så går vedkomande inn som andre varamedlem sidan dette er den ledige plassen. Det er også mogleg å velje at den som er tredje varamedlem skal rykke opp på den ledige plassen, jf. Prop. 46 L (2018–2019) side 117 flg.

9.4 Suppleringsval

Dersom eit parti eller gruppe si liste med varamedlemer til formannskapet eller eit anna folkevald organ viser seg å vere for kort, opnar § 7-10 sjetzte ledd for at det er mogleg å supplere denne lista med nye varamedlemer. Medlemene vert valde på same måte som ved nyval, og dei nye medlemene skal plasserast nedst på lista over varamedlemer.

10. Verknader av at eit organ som ikkje er lovleg samansett gjer vedtak

Spørsmålet om eit folkevalt organ er samansett i samsvar med reglane om kjønnsbalanse, vald på ein ulovleg måte eller at organet har ein medlem som ikkje er valbar og kva følgjer denne eventuelle feilen kan få for dei vedtaka organet har gjort, kan dukke opp i to samanhengar. For det første kan det vere sett fram krav om lovlegkontroll etter kommunelova § 27-1. For det andre kan det vere klaga på eit vedtak etter føresegnene i forvaltningslova kapittel VI.

Departementet meiner at feil med omsyn til samansetninga eller valet, ikkje automatisk fører til at alle dei vedtaka organet har gjort blir ugyldige. Ein må gjere ei konkret vurdering av kvart einskild vedtak. Dersom det er grunn til å rekne med at ei feilaktig samansetning av utvalet ikkje har hatt noko å seie for innhaldet i vedtaket, vil det likevel kunne vere gyldig, jf. prinsippet i forvaltningslova § 41.

11. Møteoffentlegheit i folkevalde organ

Kommunelova § 11-2 første ledd presiserer at folkevalde organ, i tillegg til å gjere vedtak, skal handsame sakene sine i møte. Departementet vil understreke at også handsaming og drøfting av sakene skal skje i formelle møte. Eit samkome i eit folkevald organ vil vere eit "møte" når det er fastsett på førehand at medlemene skal tre saman som folkevalt organ for å forhandle, drøfte, gjere vedtak eller på annan måte handsame saker og spørsmål som det etter lov, forskrift eller delegert avgjerdsrett har som oppgåve å handsame.

I § 11-5 første ledd er prinsippet om møteoffentlegheit slått fast. Føresegna framhevar at prinsippet om møteoffentlegheit er ei føresegn som gjev ålmenta rettar, og inneber at alle som ønsker det, har rett til å vere til stades på møte i folkevalde organ. Dette er likevel så lenge ikkje organet med heimel i lov har vedteke noko anna.

Lukking av møte skal skje med heimel i § 11-5 andre til fjerde ledd. Avgjerda om lukking av eit møte må gjerast av heile organet, og ikkje berre av møteleiaren. Organet eller møteleiaren kan avgjere at drøftinga om lukking eller ikkje, skal vere lukka, men røystinga skal alltid haldast for opne dører. Ein presis heimel for ei eventuell lukking skal stå i møteboka, jf. føresegna om møtebok i § 11-4.

Kommunale organ har i nokre høve ei plikt til å lukke møte, og dette står i § 11-5 andre ledd. Når organet skal handsame opplysningar som er underlagde teieplikt i lov, for eksempel etter forvaltningslova § 13, plikter organet å lukke møtet. Det same gjeld når eit folkevald organ skal handsame ei sak som gjeld tenestlege tilhøve til ein arbeidstakar. Uttrykket "tjenstlige forhold" i lova omfattar saker om tilsetjing, oppseiing, lønnsvilkår, permisjonar osv. Saker av meir overordna, generell og arbeidsgivarpolitisk karakter vil derimot falle utanfor denne føresegna. Slike saker kan for eksempel vere generelle saker om lønnspolitikken i kommunen, organisasjonsmessige tilhøve eller rutinar om sakshandsaminga.

I motsetnad til lukningsgrunnlaga i § 11-5 andre ledd, er det to "kan-føresegn" om lukking i § 11-5 tredje ledd bokstav a og b. Etter bokstav a kan organet lukke eit møte dersom omsynet til personvern krev at møtet vert lukka. Det inneber at organet ikkje plikter å lukke møtet sjølv om omsynet til personvern krev det, men det har rettsleg høve til å gjere det. Døme på opplysningar som kan danne grunnlag for å lukke møtet etter denne føresegna, er opplysningar som det ikkje er knytt teieplikt til, men som likevel er av personleg og sensitiv karakter, slik at personen som opplysningane gjeld, bør skjermast mot at dei blir offentleg kjende.

Også tungtvegande offentlege interesser kan gje grunnlag for å lukke eit møte, jf. § 11-5 tredje ledd bokstav b. Det er to vilkår som må vere oppfylte. For det første må tungtvegande offentlege omsyn tilseie lukking. For det andre må det i offentleglova vere ein heimel om unntak frå innsyn dersom opplysningane hadde stått i eit dokument. Det folkevalde organet må altså finne at begge vilkåra er oppfylte, før det kan vedta å lukke møtet.

I vilkåret som omhandlar offentleglova ligg det at organet, dersom det kjem til at tungtvegande offentlege interesser tilseier lukking, må identifisere kva for ein heimel i offentleglova som gjer at vilkåret er oppfylt. Her vil dei mest aktuelle heimlane vere dei som er gjevne av omsyn til offentlege interesser. Som særleg praktiske unntaksgrunnlag i offentleglova kan det peikast på § 23 (omsynet til dei økonomiske interessene det offentlege har i forhandlingar), § 18 (omsynet til partsinteressa det offentlege har i sivile søksmål) og § 24 (omsynet til gjennomføringa av lovpålagde kontroll- eller reguleringstiltak).

Det er særskilde føresegner om møteoffentlegheit for kommuneråd i kommunelova § 11-5 fjerde ledd. Møta i kommunerådet er i utgangspunktet lukka, men rådet kan sjølv avgjere om møta deira skal vere opne. Til liks med andre folkevalde organ er kommunerådet pålagt å lukke møtet når det ligg føre teieplikt fastsett ved lov, eller når det skal handsame ei sak som gjeld tenestlege tilhøve hos ein arbeidstakar.

Det er ikkje eigne reglar om teieplikt om drøftingar i lukka møte. Om ei sak blir handsama for stengde dører etter kommunelova § 11-5, har medlemene berre teieplikt om dei opplysningane som er underlagd teieplikt etter lov. Eit folkevald organ har ikkje høve til å pålegge medlemene ei generell teieplikt om opplysningar som er unnateke offentlegheit eller drøfta i eit lukka møte.

12. Val og konstituering av nytt kommunestyre ved samanslåing av kommunar

Frå 1. januar 2020 slås mange kommunar saman. Samstundes vert 13 fylkeskommunar slått saman til seks nye fylkeskommunar. I desse kommunane og fylkeskommunane skal valet hausten 2019 gjennomførast som om grenseendringane allereie er gjennomført, jf. forskrifter om gjennomføring av kommunestyrevalet og fylkestingsvalet i 2019.

Inndelingslova § 27 første ledd seier:

"Når det er gjennomført val til kommunestyre eller fylkesting i løpet av september månad året før ei samanslåing eller deling som nemnt i § 3 andre ledd bokstav b, blir sett i verk, skal det nyvalte kommunestyret eller fylkestinget kallast saman til konstituerande møte innan utgangen av oktober månad."

Det inneber at kommunestyret og fylkestinget i samanslåtte kommunar og fylkeskommunar blir konstituert før samanslåinga trer i kraft. Om det konstituerande møtet seier inndelingslova § 27 vidare at:

"Leiaren av fellesnemnda kallar saman og leier møtet inntil ny ordførar er valt. Elles gjeld reglane i kommunelova § 7-1 første til fjerde ledd om konstituerande møte o.a. i kommunestyre og fylkesting."

Reglane om det konstituerande møtet gjeld altså på same måte i det konstituerande kommunestyre- og fylkestingsmøtet i kommunar og fylkeskommunar som vert slått saman frå 2020.

Funksjonsperioden for fellesnemnda er over når det nye kommunestyret er konstituert, jf. inndelingslova § 26 åttande ledd. Inndelingslova § 27 andre ledd fastset at funksjonsperioden for kommunestyra i dei kommunane som skal slåast saman:

”varer inntil tidspunktet for iverksetjing av samanslåinga eller delinga som nemnt i § 3 andre ledd bokstav b. Deira ansvar og fullmakter er likevel avgrensa til det som er nødvendig for å avslutte verksemda i dei eksisterande einingane.”

Tidspunktet for ikraftsetjing av samanslåingane er ved nyttår, så dei eksisterande kommunane held fram som einingar ut 2019. Kommunestyra si myndigheit i denne perioden er likevel avgrensa til å vere ansvarleg for nødvendig drift og avslutning av eininga (dei gamle kommunane), sjå også punkt 2.4.

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar: Jan Erik Boge	Arkivkode:
Arkivsaksnr: 19/804	Løpenr: 19/7276
Sakstype: Politisk sak	

SAKSGANG

Styre, utval, komité m.m.	Møtedato	Saksnr
Kommunestyret	24.10.2019	058/2019

Val av ordfører 2019-2023

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Saka vert lagt fram utan tilråding frå rådmannen.

Dokument som ikkje er vedlagt:

- Kommunelova (<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2018-06-22-83>)

Kva saka gjeld:

Kommunestyret skal etter kommunelova § 6-2 velja ordfører. Dette skal gjerast i kommunestyret sitt konstituerande møte. Det er sitjande ordfører som leiar handsaminga av denne saka. Ordføreren skal veljast blant medlemmene i formannskapet. Ordføreren vert vald for heile valperioden (fire år).

Den som skal veljast, må ha samtykka til å stilla til val.

Framgangsmåten for val av ordfører går fram av kommunelova § 7-4, andre avsnitt:

- *Leder og nestleder for folkevalgte organer skal velges ved flertallsvalg.*

Den nyvalde ordføreren trer i funksjon straks han/ho er vald.

Nedanfor følgjer avskrift av relevante reglar i kommunelova:

§ 6-2. Valg av ordfører og varaordfører

Kommunestyret og fylkestinget velger selv ordfører og varaordfører blant formannskapets eller fylkesutvalgets medlemmer.

Den som skal velges, må før valget ha samtykket til å stille til valg. Ordføreren og varaordføreren velges for hele valgperioden.

64 av 111

I kommuner og fylkeskommuner som har innført parlamentarisk styreform, skal ordfører og varaordfører velges blant kommunestyrets eller fylkestingets medlemmer.

Hvis ordføreren trer midlertidig ut av vervet, rykker varaordføreren opp som ordfører. En ny varaordfører skal da velges midlertidig. Hvis ordføreren trer endelig ut av vervet, skal det velges en ny ordfører.

§ 7-4. Forholdsvalg, avtalevalg eller flertallsvalg

Medlemmer til folkevalgte organer skal velges ved forholdsvalg hvis minst ett medlem krever det. I andre tilfeller skal medlemmene velges ved avtalevalg.

Leder og nestleder for folkevalgte organer skal velges ved flertallsvalg.

§ 7-8. Flertallsvalg

Ved flertallsvalg er den personen valgt som har fått mer enn halvparten av de avgitte stemmene. Hvis ingen får mer enn halvparten av stemmene, holdes en ny avstemning. Den som får flest stemmer ved den nye avstemningen, blir valgt. Hvis to eller flere kandidater får like mange stemmer, avgjøres valget ved loddtrekning.

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar: Jan Erik Boge	Arkivkode:
Arkivsaksnr: 19/804	Løpenr: 19/7277
Sakstype: Politisk sak	

SAKSGANG

Styre, utval, komité m.m.	Møtedato	Saksnr
Kommunestyret	24.10.2019	059/2019

Val av varaordfører 2019-2023

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Saka vert lagt fram utan tilråding frå rådmannen.

Dokument som ikkje er vedlagt:

- Kommunelova (<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2018-06-22-83>)

Kva saka gjeld:

Kommunestyret skal etter kommunelova § 6-2 velja varaordfører. Dette skal gjerast i kommunestyret sitt konstituerande møte. Varaordføraren skal veljast blant medlemmene i formannskapet. Varaordføraren vert vald for heile valperioden (fire år).

Den som skal veljast, må ha samtykka til å stilla til val.

Framgangsmåten for val av ordfører går fram av kommunelova § 7-4, andre avsnitt:

- *Leder og nestleder for folkevalgte organer skal velges ved flertallsvalg.*

Den nyvalde varaordføraren trer i funksjon straks han/ho er vald, jf. kommunelova § 7-1, fjerde avsnitt.

Nedanfor følgjer avskrift av relevante reglar i kommunelova:

§ 6-2. Valg av ordfører og varaordfører

Kommunestyret og fylkestinget velger selv ordfører og varaordfører blant formannskapets eller fylkesutvalgets medlemmer.

Den som skal velges, må før valget ha samtykket til å stille til valg. Ordføreren og varaordføreren

velges for hele valgperioden.

I kommuner og fylkeskommuner som har innført parlamentarisk styreform, skal ordfører og varaordfører velges blant kommunestyrets eller fylkestingets medlemmer.

Hvis ordføreren trer midlertidig ut av vervet, rykker varaordføreren opp som ordfører. En ny varaordfører skal da velges midlertidig. Hvis ordføreren trer endelig ut av vervet, skal det velges en ny ordfører.

§ 7-4. Forholdsvalg, avtalevalg eller flertallsvalg

Medlemmer til folkevalgte organer skal velges ved forholdsvalg hvis minst ett medlem krever det. I andre tilfeller skal medlemmene velges ved avtalevalg.

Leder og nestleder for folkevalgte organer skal velges ved flertallsvalg.

§ 7-8. Flertallsvalg

Ved flertallsvalg er den personen valgt som har fått mer enn halvparten av de avgitte stemmene. Hvis ingen får mer enn halvparten av stemmene, holdes en ny avstemning. Den som får flest stemmer ved den nye avstemningen, blir valgt. Hvis to eller flere kandidater får like mange stemmer, avgjøres valget ved loddtrekning.

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar: Jan Erik Boge	Arkivkode: FE-033, TI-&16
Arkivsaksnr: 18/1794	Løpenr: 19/7819
Sakstype: Politisk sak	

SAKSGANG

Styre, utval, komité m.m.	Møtedato	Saksnr
Kommunestyret	24.10.2019	060/2019

Forlenging av foreldrepermisjon for Knut Harald Frøland

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Kommunestyret sitt vedtak gjort 04.04.2019 i sak 014/2019 vert forlenga til å gjelda òg for perioden 25.10.2019 – 19.11.2019.

Eventuelle administrative spørsmål knytt til foreldrepermisjonen til Knut Harald Frøland i denne perioden må avklarast mellom han og administrasjonen.

(Denne saka kjem berre opp til handsaming dersom Knut Harald Frøland (BI) vert attvald som ordførar 24.10.2019.)

Dokument som ikkje er vedlagt:

Permisjonssøknad, Arbeidsmiljølova, Folketrygdlova, Kommunelova, Saksframlegg/saksutgreiing i kommunestyresak 014/2019

Kva saka gjeld:

Kommunestyret gjorde 04.04.2019 følgjande vedtak (sak 014/2019):

«Ordførar Knut Harald Frøland får innvilga 60% foreldrepermisjon i følgjande periodar:

- 17.06.2019 – 12.07.2019
- 12.08.2019 – 24.10.2019

Ordføraren må søkja NAV om å få utbetalt foreldrepenngar i permisjonstida. Samnanger kommune utbetalar 40% av full ordførargodtgjersle til ordføraren i permisjonstida. I tillegg utbetalar kommunen differansen mellom 60% av full ordførargodtgjersle og foreldrepenngar. Kommunen betalar òg inn full pensjonspremie til KLP i permisjonstida.

I perioden 17.06.2019 – 24.10.2019 er varaordførar Øyvind Røen permittert frå undervisningsstillinga si og vil fungera som ordførar i 60 %. Han får difor utbetalt 60 % av full ordførargodtgjersle i heile denne perioden, men kommunen betalar ikkje pensjonspremie for denne godtgjersla.»

Bakgrunnen for sak 014/2019 var at Knut Harald Frøland våren 2019 sende søknad til Samnanger kommune om å ta ut 60 % foreldrepermisjon/fedrekvote som følger:

- 17.06.2019 – 12.07.2019
- 12.08.2019 – 06.01.2020

Det gjekk fram av administrasjonen si saksutgreiing i sak 014/2019 at det dåverande kommunestyret berre kunne ta stilling til spørsmålet om permisjon fram til det konstituerande kommunestyremøtet hausten 2019, som er den 24.10.2019. Det gjekk òg fram at dersom Knut Harald Frøland vert attvald som ordførar, må det nye kommunestyret ta stilling til spørsmålet om permisjon frå og med 25.10.2019. Heile saksframlegget i sak 014/2019 kan lastast ned frå kommunen si heimeside, sjå <https://innsyn.onacos.no/samnanger/wfdocument.ashx?journalpostid=2019002353&dokid=128820&versjon=2&variant=A&>

Kommunestyret sitt vedtak i sak 014/2019, gav i praksis Knut Harald Frøland same økonomiske vilkår under foreldrepermisjonen som tilsette i kommunen har (full løn/godtgjersle og full pensjonsopptening under permisjonen). I den nye kommunelova som trer i kraft ved det konstituerande kommunestyremøtet hausten 2019, er ein del nye permisjonsrettar for folkevalde blitt lovfesta. Dette gjeld mellom anna økonomiske vilkår i samband med foreldrepermisjon for folkevalde som «har vervet som sin hovedbeskjeftigelse»:

§ 8-10. Permisjoner

Kommunestyret og fylkestinget skal selv gi forskrift om permisjon for folkevalgte som har vervet som sin hovedbeskjeftigelse. Permisjon kan bare gis i samsvar med arbeidsmiljøloven §§ 12-1 til 12-10, 12-12 og 12-15.

Under permisjonen beholder de folkevalgte godtgjøringen i inntil to uker, med mindre de gir avkall på den. Under svangerskapspermisjon, omsorgspermisjon, fødselspermisjon, foreldrepermisjon og permisjon ved barns og barnepassers sykdom skal kommunen og fylkeskommunen sørge for at de folkevalgte får rett til å beholde godtgjøringen etter de samme reglene som gjelder for ansatte i kommunen eller fylkeskommunen.

Knut Harald Frøland har fått innvilga foreldrepengar frå NAV fram til 19.11.2019. Som det går fram ovanfor i dette saksframlegget, søkte han opprinneleg om foreldrepermisjon fram til 06.01.2020. På grunn av spesielle reglar knytt til ferie i samband med foreldrepermisjon for «oppdragstakarar», viser det seg no at det berre vil vera aktuelt med foreldrepermisjon fram til 19.11.2019.

Vurderingar og konsekvensar:

Administrasjonen si vurdering er at dersom kommunestyret sitt vedtak frå 04.04.2019 vert forlenga til å gjelda òg for perioden 25.10.2019 – 19.11.2019, så vil kommunen oppfylle krava i § 8-10 i den nye kommunelova. I og med at Knut Harald Frøland allereie har fått innvilga foreldrepengar frå NAV fram til 19.11.2019, vil den enklaste løysinga vera å forlenga kommunestyret sitt vedtak frå 04.04.2019. Ein vil då sleppa å gå over til ordning der kommunen betalar ut 100 % ordførargodtgjersle til Knut Harald Frøland, og så må senda refusjonskrav til NAV for delar av denne utgifta. Det er heller ikkje sikkert at kommunen vil kunne få refusjon frå NAV.

Under Knut Harald Frøland sin permisjon fram til 24.10.2019, har varaordførar Øyvind Røen (Sp) fungert som ordførar i 60 %. Dersom Øyvind Røen vert attvald som varaordførar 24.10.2019, vil det vera aktuelt å forlenga denne ordninga fram til 19.11.2019. Det er kommunestyret som må avgjera dette. I rådmannen sitt framlegg til vedtak er det lagt opp til at ordninga held fram òg i perioden 25.10.2019 – 19.11.2019.

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar: Jan Erik Boge	Arkivkode:
Arkivsaksnr: 19/804	Løpenr: 19/7279
Sakstype: Politisk sak	

SAKSGANG

Styre, utval, komité m.m.	Møtedato	Saksnr
Kommunestyret	24.10.2019	061/2019

Val av kontrollutval 2019-2023 og val av leiar og nestleiar i utvalet

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Saka vert lagt fram utan tilråding frå rådmannen.

Dokument som er vedlagt:

Brev til kommuner og fylkeskommuner ifm valg av kontrollutvalg 2019

Dokument som ikkje er vedlagt:

- Kommunelova (<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2018-06-22-83>)
- Samnanger kommune sitt reglement for kommunestyret, formannskapet, naturutvalet og kontrollutvalet (<https://www.samnanger.kommune.no/Handlers/fh.ashx?Mid1=61&Filld=1065>)

Kva saka gjeld:

Etter kommunelova § 23-1 skal kommunestyret velja eit kontrollutval som skal føra løpande kontroll på kommunestyret sine vegner. Valet av kontrollutval skal etter kommunelova § 7-1 tredje ledd gjerast i kommunestyret sitt konstituerande møte.

Det går fram av kommunelova § 23-1 at kontrollutvalet skal ha minst tre medlemmer, og at minst ein av medlemmene skal veljast blant kommunestyrerepresentantane. Det går vidare fram at kommunestyret skal velja både leiar, nestleiar og øvrige medlemmer og varamedlemmer i kontrollutvalet. Leiaren kan ikkje vera frå same parti eller tilhøyra same gruppe som ordføraren.

Kontrollutvalet i Samnanger kommune har i perioden 2015-2019 hatt fem medlemmer. Det går òg fram i Samnanger kommune sitt reglement at kontrollutvalet skal ha fem medlemmer, der minst to medlemmer er valde frå kommunestyret sine faste representantar (sjå punkt 4.2 i reglement for kommunestyret, formannskapet, naturutvalet og kontrollutvalet).

Val av medlemmer til kontrollutvalet skal etter kommunelova § 7-4 haldast enten som avtaleval eller forholdsval. Det går i § 7-4 vidare fram at valet skal haldast som forholdsval dersom minst ein medlem i kommunestyret krev det.

Kven kan veljast som medlem i kontrollutvalet?

Kommunelova § 7-2 gir reglar om valbarheit og plikt til å ta imot val til mellom anna kommunale utval. I tredje ledd i § 7-2 står det følgjande:

En person er valgbar og plikter å ta imot valg hvis følgende vilkår er oppfylt:

- a. *Han eller hun har stemmerett ved kommunestyre- og fylkestingsvalg.*
- b. *Han eller hun er innført i folkeregisteret som bosatt i kommunen eller i en av kommunene i fylket på tidspunktet for det aktuelle valget.*
- c. *Han eller hun har skriftlig samtykket til å stille til valg.*

Reglane i § 7-2 ovanfor må sjåast i samanheng med reglane i kommunelova § 23-1 tredje ledd, om kven som er utelukka frå val til kontrollutvalet:

Utelukket fra valg er

- a. *ordførere og varaordførere*
- b. *medlemmer og varamedlemmer av formannskap eller fylkesutvalg*
- c. *medlemmer og varamedlemmer av folkevalgt organ med beslutningsmyndighet. Medlemmer og varamedlemmer av kommunestyret eller fylkestinget er likevel valgbar*
- d. *medlemmer av kommuneråd eller fylkesråd*
- e. *medlemmer og varamedlemmer av kommunestyrekomité eller fylkestingskomité*
- f. *ansatte i den aktuelle kommunen eller fylkeskommunen*
- g. *personer som har en ledende stilling, eller som er medlem eller varamedlem av styret eller bedriftsforsamlingen, i et selskap som kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser i*
- h. *personer som har en ledende stilling, eller som er medlem eller varamedlem av styret i et interkommunalt politisk råd eller et kommunalt oppgavefelleskap.*

Reglar om avtaleval

Kommunestyret kan samrøystes vedta at val til folkevalde organ skal skje som avtaleval etter kommunelova § 7-7. Valet skal då gjennomførast på grunnlag av innstilling med forslag til medlemmer og varamedlemmer til organet. Innstillinga må vedtakast samrøystes av kommunestyret. For reglar om avtaleval vert det elles vist til kommunelova § 7-7:

§ 7-7. Avtalevalg

Kommunestyret eller fylkestinget kan selv enstemmig vedta at valg til folkevalgte organer skal foregå som avtalevalg etter denne paragrafen.

Valget gjennomføres på grunnlag av en innstilling med forslag til medlemmer og varamedlemmer. Innstillingen skal inneholde like mange navn som det skal velges medlemmer, og det skal angis hvilket parti eller hvilken gruppe medlemmene representerer. Innstillingen kan også inneholde navn på varamedlemmer for hvert parti eller hver gruppe. Antall varamedlemmer kan være inntil to flere enn de faste medlemmene fra partiet eller gruppen. Innstillingen vedtas enstemmig av kommunestyret eller fylkestinget.

Hvis organet skal bestå av minst fire medlemmer, skal hvert kjønn være representert i organet med minst 40 prosent. Skal organet bestå av tre eller færre medlemmer, skal begge kjønn være representert i organet. Viser det seg at et valg etter andre ledd vil føre til at kravene i første eller andre punktum ikke blir oppfylt, skal det nødvendige antallet kandidater fra det underrepresenterte kjønn settes inn for å oppfylle kravet. Ved valg til folkevalgte organer som etter lov bare skal bestå av medlemmer av kommunestyre eller fylkesting, og ved valg av arbeidsutvalg for folkevalgte

organer, skal reglene i dette leddet følges så langt det er mulig.

Når varamedlemmer skal velges, skal framgangsmåten i tredje ledd følges.

Reglar om forholdsval

Ved forholdsval skjer valet på grunnlag av på førehand innleverte lister med forslag til kandidatar. Lova set ikkje frist for innlevering av listeframlegg, slik at dette kan skje seinast i møtet inntil møteleiaren seier frå om at det skal røystast. For reglar om forholdsval vert det vist til kommunelova §§ 7-5 og 7-6:

§ 7-5. Listeforslag ved forholdsvalg

Forholdsvalg foregår på grunnlag av lister med forslag til kandidater. Listene skal være innlevert på forhånd. Partier eller grupper som er representert i det velgende organet, kan bare levere ett listeforslag hver. Antall navn på listen kan være dobbelt så høyt som antall medlemmer som skal velges. Kandidater fra et parti eller en gruppe kan bare føres opp på partiets eller gruppens listeforslag eller på en fellesliste som utgår fra flere partier eller grupper.

Hvis det skal velges fire medlemmer eller flere, skal hvert kjønn være representert med minst 40 prosent blant de foreslåtte kandidatene på den enkelte listen. Hvis det skal velges to eller tre medlemmer, skal begge kjønn være representert. Ved valg til folkevalgte organer som etter lov bare skal bestå av medlemmer av kommunestyre eller fylkesting, og ved valg av arbeidsutvalg for folkevalgte organer, skal reglene i dette leddet følges så langt det er mulig.

Listeforslaget skal være underskrevet av minst ett medlem av det partiet eller den gruppen som fremmer forslaget. Den som underskriver forslaget, må være medlem av det velgende organet.

§ 7-6. Valgoppgjør ved forholdsvalg

Ved valgoppgjøret fordeles organets medlemsplasser på de ulike listene etter hvor mange stemmesedler hver liste har fått, ved bruk av delingstall 1, 2, 3, 4 osv. Hvis flere lister har samme kvotient, tilfaller plassen den av listene som har fått flest stemmer. Har listene fått like mange stemmer, avgjøres valget ved loddtrekning.

Når det er avgjort hvor mange medlemsplasser en liste vil få, pekes medlemmene fra den enkelte listen ut i den rekkefølgen de står oppført på det innleverte listeforslaget.

Hvis en liste får minst fire medlemmer i organet, skal hvert kjønn være representert med minst 40 prosent fra listen. Får listen tre eller færre medlemmer i organet, skal begge kjønn være representert fra listen. Viser det seg at utpekingen etter andre ledd vil føre til at kravene i første eller andre punktum ikke blir oppfylt, skal kandidater fra det underrepresenterte kjønn rykke opp på listen inntil kravet er oppfylt.

Ved valg til folkevalgte organer som etter lov bare skal bestå av medlemmer av kommunestyret eller fylkestinget, og ved valg av arbeidsutvalg for folkevalgte organer, skal reglene i tredje ledd følges så langt det er mulig.

Hver liste skal tildeles varamedlemmer. Så langt det er mulig, skal det være to flere varamedlemmer enn faste medlemmer. Varamedlemsplassene fordeles i samsvar med andre og tredje ledd.

For nærmare forklaring/informasjon om utrekning/representantfordeling ved forholdsval, vert det vist til saksframlegget om val av formannskap.

Reglar om val av leiar og nestleiar i kommunale utval

Det går fram av kommunelova § 7-4 andre ledd at leiar og nestleiar for folkevalde organ skal veljast

ved fleirtalsval. Reglar om fleirtalsval står i kommunelova § 7-8:

§ 7-8. Flertallsvalg

Ved flertallsvalg er den personen valgt som har fått mer enn halvparten av de avgitte stemmene. Hvis ingen får mer enn halvparten av stemmene, holdes en ny avstemning. Den som får flest stemmer ved den nye avstemningen, blir valgt. Hvis to eller flere kandidater får like mange stemmer, avgjøres valget ved loddtrekning.

Brev frå Forum for kontroll og tilsyn

Som vedlegg til saksframlegget følgjer kopi av brev frå Forum for kontroll og tilsyn, som er interesseorganisasjon for kontrollutvala i norske kommunar og fylkeskommunar og sekretariata deira. Brevet inneheld diverse informasjon om val av kontrollutval i 2019.

Til

- Kommunene
- Fylkeskommunene

Att.: Ordfører / fylkesordfører
Rådmann / fylkesrådmann
Byråd / fylkesråd
Saksansvarlig valgteknisk forberedelse
Ev. videresending til representanter for valglister til kommune- og fylkestingsvalget

Oslo, 1.7 2019

Valg av kontrollutvalg for perioden 2019–2023

Stortinget vedtok 22. juni 2018 en ny kommunelov. Mesteparten av den nye loven settes i kraft fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019–2023, jf. kgl.res nr. 2062 av 20.12.2018. Dette gjelder blant andre kapittel 24 om kontrollutvalget.

Kontrollutvalget er ett av de få lovfestede utvalgene i kommunen/fylkeskommunen - et stadig mer sentralt utvalg, ikke minst på grunn av økt satsing på forvaltningsrevisjon og selskapskontroll. Det gjør også at kommunestyrene prioriterer utvalget høyere nå enn før. FKT ser det som en naturlig og gledelig utvikling.

Utvalget er ellers spesielt mht. hvem som kan velges. Vi fikk både i 2011 og i 2015 meldinger om feil ved valg av kontrollutvalg. Vi vil derfor gi noen råd og innspill før nytt utvalg skal velges i 2019:

Den nye kommunelovens bestemmelser om valg av kontrollutvalg

§ 7-1 Konstituerende møte i kommunestyret og fylkestinget

- Kontrollutvalget skal velges på det konstituerende møtet, etter valg av formannskap/fylkesutvalg, ordfører/fylkesordfører og varaordfører/fylkesvaraordfører.

§ 23-1 Kontrollutvalget

- Kommunestyret og fylkestinget velger selv en leder, en nestleder og øvrige medlemmer og varamedlemmer til utvalget.
- Lederen kan ikke være medlem av samme parti eller tilhøre samme gruppe som ordføreren.
- Utvalget skal ha minst fem medlemmer.
- Minst ett medlem skal velges blant kommunestyrets eller fylkestingets medlemmer.

Sekretariat:

FKT
Postboks 41 Sentrum
0101 Oslo
fkt@fkt.no

Telefon
414 71 166

www.fkt.no
Twitter: [@FKT_no](https://twitter.com/FKT_no)
Bank: 0539 43 90447
Org. nr. 989 545 159

Utelukket fra valg er

- a) ordfører og varaordfører
- b) medlemmer og varamedlemmer av formannskap eller fylkesutvalg
- c) medlemmer og varamedlemmer av folkevalgt organ med beslutningsmyndighet. Medlemmer og varamedlemmer av kommunestyret eller fylkestinget er likevel valgbare
- d) medlemmer av kommuneråd eller fylkesråd
- e) medlemmer og varamedlemmer av kommunestyrekomité eller fylkestingskomité
- f) ansatte i den aktuelle kommunen eller fylkeskommunen (gjelder også deltidsstillinger)
- g) personer som har en ledende stilling, eller som er medlem eller varamedlem av styret eller bedriftsforsamlingen, i et selskap som kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser i
- h) personer som har en ledende stilling, eller som er medlem eller varamedlem av styret i et interkommunalt politisk råd eller et kommunalt oppgavefelleskap.

Kommunelovens regler om kjønnsmessig balanse gjelder også for kontrollutvalget.

Kontrollutvalgets rolle i folkevalgtopplæringen

§ 22-1 om kommunestyrets og fylkestingets kontrollansvar

- Kommunestyret og fylkestinget har det øverste ansvaret for å kontrollere kommunens og fylkeskommunens virksomhet.

Derfor er det svært viktig at kontrollutvalgets funksjon og rolle gis god plass i folkevalgtopplæringen.

Basisopplæringen

Vi er kjent med at det i forkant av opplæringsdagen/ basisprogrammet i KS sitt folkevalgtopplæringsprogram 2019-2023, vil arrangeres formøte mellom kursleder fra KS og kommunen (ordfører og rådmann). FKT oppfordrer til at kontrollutvalgets sekretariat inviteres til møtet. Sekretariatet kan bidra med sin erfaring og gi gode tips om kunnskapsbehovet.

Hvis kontrollutvalget skal kunne gjøre en god jobb for kommunestyret, er det viktig at medlemmene kjenner hele den kommunale virksomheten. Basisprogrammet er i så måte en god anledning og kontrollutvalget bør få tilbud om å delta på opplæringen.

Folkevalgt dager

KS anbefaler at det arrangeres folkevalgt dager som kommer i tillegg til basisprogrammet. Her kan kommunen selv legge inn fordypninger i ulike emner. Den kommunale egenkontrollen er et viktig emne som bør vurderes i denne sammenhengen.

Opplæring av kontrollutvalg

Kontrollutvalget er et lovfestet og viktig utvalg i kommunen som bør ha dyktige medlemmer. FKT er godt i gang med å planlegge opplæringstiltak for kontrollutvalgene etter valget:

- Vi vil tilby våre medlemmer en seire pp-presentasjoner - 1-2 dagers kurs som kan benyttes lokalt evt. regionalt.
- Vi vil også tilby et eget kursopplegg for kontrollutvalgsledere – «kontrollutvalgslederskolen».
- Hvert år arrangerer FKT fagkonferanse der vi retter søkelyset mot aktuelle problemstillinger og saker. I 2020 arrangeres konferansen 3-4. juni på Gardermoen. Det er naturlig at innholdet i konferansen tilpasses at kontrollutvalgene er nyvalgte.

Vi oppfordrer kommuner og fylkeskommuner til å avsette tilstrekkelige ressurser i budsjettet for 2020 til opplæring av nytt kontrollutvalg.

FKT er tilgjengelige for spørsmål som måtte dukke opp i forbindelse med valg av kontrollutvalg, egenkontrollens plass i folkevalgtopplæringen og opplæring av kontrollutvalg.

Kopi:
FKTs kontrollutvalgs- og sekretariatsmedlemmer
KS

Vennlig hilsen

Anne-Karin Femanger Pettersen (s)
Generalsekretær

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar: Jan Erik Boge	Arkivkode:
Arkivsaksnr: 19/804	Løpenr: 19/7348
Sakstype: Politisk sak	

SAKSGANG

Styre, utval, komité m.m.	Møtedato	Saksnr
Kommunestyret	24.10.2019	062/2019

Val av naturutval 2019-2023 og val av leiar og nestleiar i utvalet

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Saka vert lagt fram utan tilråding frå rådmannen.

Dokument som ikkje er vedlagt:

- Kommunelova (<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2018-06-22-83>)
- Samnanger kommune sitt reglement for kommunestyret, formannskapet, naturutvalet og kontrollutvalet (<https://www.samnanger.kommune.no/Handlers/fh.ashx?Mid1=61&Filld=1065>)

Kva saka gjeld:

Etter kommunelova § 7-1 tredje ledd skal kommunestyret i det konstituerande møtet velja formannskap, ordførar, varaordførar og kontrollutval. Det går vidare fram i § 7-1 at kommunestyret i det konstituerande møtet òg bør velja medlemmer til andre folkevalde kommunale organ og leiarar for desse organa. I Samnanger er naturutvalet eit slikt organ. Val av medlemmer, varamedlemmer, leiar og nestleiar i naturutvalet bør derfor gjerast i kommunestyret sitt konstituerande møte 24.10.2019.

Det går fram av kommunelova § 5-7 at kommunestyret kan oppretta utval for kommunale føremål, og at slike utval skal ha minst tre medlemmer. Naturutvalet i Samnanger er eit slikt utval.

Naturutvalet i Samnanger har i valperioden 2015-2019 hatt ni medlemmer. Det går òg fram i Samnanger kommune sitt reglement at naturutvalet skal ha ni medlemmer (sjå punkt 3.2.2 i reglement for kommunestyret, formannskapet, naturutvalet og kontrollutvalet). Det går i punkt 3.2.2 òg fram at medlemmene i naturutvalet primært skal veljast mellom medlemmene i kommunestyret, og at leiar og nestleiar må vera faste medlemmer i kommunestyret.

Etter kommunelova § 7-4 skal val til folkevalde organ haldast enten som avtaleval eller forholdsvæl.

Det går i § 7-4 vidare fram at valet skal haldast som forholdsval dersom minst ein medlem i kommunestyret krev det.

Etter Samnanger kommune sitt reglement skal medlemmene i naturutvalet veljast ved forholdsval/høvetalsval (sjå punkt 3.2.2 i reglement for kommunestyret, formannskapet, naturutvalet og kontrollutvalet).

Reglar om avtaleval

Kommunestyret kan samrøystes vedta at val til folkevalde organ skal skje som avtaleval etter kommunelova § 7-7. Valet skal då gjennomførast på grunnlag av innstilling med forslag til medlemmer og varamedlemmer til organet. Innstillinga må vedtakast samrøystes av kommunestyret. For reglar om avtaleval vert det elles vist til kommunelova § 7-7:

§ 7-7. Avtalevalg

Kommunestyret eller fylkestinget kan selv enstemmig vedta at valg til folkevalgte organer skal foregå som avtalevalg etter denne paragrafen.

Valget gjennomføres på grunnlag av en innstilling med forslag til medlemmer og varamedlemmer. Innstillingen skal inneholde like mange navn som det skal velges medlemmer, og det skal angis hvilket parti eller hvilken gruppe medlemmene representerer. Innstillingen kan også inneholde navn på varamedlemmer for hvert parti eller hver gruppe. Antall varamedlemmer kan være inntil to flere enn de faste medlemmene fra partiet eller gruppen. Innstillingen vedtas enstemmig av kommunestyret eller fylkestinget.

Hvis organet skal bestå av minst fire medlemmer, skal hvert kjønn være representert i organet med minst 40 prosent. Skal organet bestå av tre eller færre medlemmer, skal begge kjønn være representert i organet. Viser det seg at et valg etter andre ledd vil føre til at kravene i første eller andre punktum ikke blir oppfylt, skal det nødvendige antallet kandidater fra det underrepresenterte kjønn settes inn for å oppfylle kravet. Ved valg til folkevalgte organer som etter lov bare skal bestå av medlemmer av kommunestyre eller fylkesting, og ved valg av arbeidsutvalg for folkevalgte organer, skal reglene i dette leddet følges så langt det er mulig.

Når varamedlemmer skal velges, skal framgangsmåten i tredje ledd følges.

Reglar om forholdsval

Ved forholdsval skjer valet på grunnlag av på førehand innleverte lister med forslag til kandidatar. Lova set ikkje frist for innlevering av listeframlegg, slik at dette kan skje seinast i møtet inntil møteleiaren seier frå om at det skal røystast. For reglar om forholdsval vert det vist til kommunelova §§ 7-5 og 7-6:

§ 7-5. Listeforslag ved forholdsvalg

Forholdsvalg foregår på grunnlag av lister med forslag til kandidater. Listene skal være innlevert på forhånd. Partier eller grupper som er representert i det velgende organet, kan bare levere ett listeforslag hver. Antall navn på listen kan være dobbelt så høyt som antall medlemmer som skal velges. Kandidater fra et parti eller en gruppe kan bare føres opp på partiets eller gruppens listeforslag eller på en fellesliste som utgår fra flere partier eller grupper.

Hvis det skal velges fire medlemmer eller flere, skal hvert kjønn være representert med minst 40 prosent blant de foreslåtte kandidatene på den enkelte listen. Hvis det skal velges to eller tre medlemmer, skal begge kjønn være representert. Ved valg til folkevalgte organer som etter lov bare skal bestå av medlemmer av kommunestyre eller fylkesting, og ved valg av arbeidsutvalg for folkevalgte organer, skal reglene i dette leddet følges så langt det er mulig.

Listeforlaget skal være underskrevet av minst ett medlem av det partiet eller den gruppen som fremmer forslaget. Den som underskriver forslaget, må være medlem av det velgende organet.

§ 7-6. Valgoppgjør ved forholdsvalg

Ved valgoppgjøret fordeles organets medlemsplasser på de ulike listene etter hvor mange stemmesedler hver liste har fått, ved bruk av delingstall 1, 2, 3, 4 osv. Hvis flere lister har samme kvotient, tilfaller plassen den av listene som har fått flest stemmer. Har listene fått like mange stemmer, avgjøres valget ved loddtrekning.

Når det er avgjort hvor mange medlemsplasser en liste vil få, pekes medlemmene fra den enkelte listen ut i den rekkefølgen de står oppført på det innleverte listeforslaget.

Hvis en liste får minst fire medlemmer i organet, skal hvert kjønn være representert med minst 40 prosent fra listen. Får listen tre eller færre medlemmer i organet, skal begge kjønn være representert fra listen. Viser det seg at utpekingen etter andre ledd vil føre til at kravene i første eller andre punktum ikke blir oppfylt, skal kandidater fra det underrepresenterte kjønn rykke opp på listen inntil kravet er oppfylt.

Ved valg til folkevalgte organer som etter lov bare skal bestå av medlemmer av kommunestyret eller fylkestinget, og ved valg av arbeidsutvalg for folkevalgte organer, skal reglene i tredje ledd følges så langt det er mulig.

Hver liste skal tildeles varamedlemmer. Så langt det er mulig, skal det være to flere varamedlemmer enn faste medlemmer. Varamedlemsplassene fordeles i samsvar med andre og tredje ledd.

I kommunal- og moderniseringsdepartementet sitt rundskriv H-4/19 (side 22 og 23) er det eit eksempel som forklarar utrekning/representantfordeling ved forholdsval. Heile rundskrivet ligg som vedlegg til møteinnkallinga til kommunestyret 24.10.2019. Rundskrivet kan òg lastast ned frå internett, sjå <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/rundskriv-om-konstituerande-mote-i-kommunestyre-og-fylkesting/id2662607/>.

Nedanfor følgjer eit anna tilsvarande eksempel på utrekning/ representantfordeling ved forholdsval:

Eksempel på forholdsval:

Nedanfor følgjer eit eksempel på forholdstalsval. Det er i eksempelet 9 plassar i organet som skal veljast av kommunestyret, og det er fire listeframlegg (A til D) ved valet. Det er 21 medlemmer i kommunestyret. Tabellane nedanfor viser korleis ein reknar seg fram til kor mange medlemmer kvar liste får.

Tal medlemmer i organet/utvalet:	9
Tal listeforslag:	4

Røyster pr. listeforslag:	
Listeforslag A	11
Listeforslag B	5
Listeforslag C	3
Listeforslag D	2
Sum røyster	21

Valoppgjør utan rangering							
Liste	Tal røyster (dividend)	Tal røyster delt på 1 Kvotient	Tal røyster delt på 2 Kvotient	Tal røyster delt på 3 Kvotient	Tal røyster delt på 4 Kvotient	Tal røyster delt på 5 Kvotient	Tal røyster delt på 6 Kvotient
Listeforslag A	11	11,00	5,50	3,67	2,75	2,20	1,83
Listeforslag B	5	5,00	2,50	1,67	1,25	1,00	0,83
Listeforslag C	3	3,00	1,50	1,00	0,75	0,60	0,50
Listeforslag D	2	2,00	1,00	0,67	0,50	0,40	0,33

For å avgjera kor mange medlemmer kvar liste får, må ein finna dei ni høgaste tala (kvotientane) i tabellen ovanfor. I tabellen nedanfor er dei ni høgaste tala/kvotientane merka med grøn bakgrunn.

Valoppgjør med rangering													
Liste	Tal røyster (dividend)	Tal røyster delt på 1		Tal røyster delt på 2		Tal røyster delt på 3		Tal røyster delt på 4		Tal røyster delt på 5		Tal røyster delt på 6	
		Kvotient	Rangering	Kvotient	Rangering	Kvotient	Rangering	Kvotient	Rangering	Kvotient	Rangering	Kvotient	Rangering
Listeforslag A	11	11,00	1	5,50	2	3,67	4	2,75	6	2,20	8	1,83	10
Listeforslag B	5	5,00	3	2,50	7	1,67	11	1,25	13	1,00	14	0,83	17
Listeforslag C	3	3,00	5	1,50	12	1,00	14	0,75	18	0,60	20	0,50	21
Listeforslag D	2	2,00	9	1,00	14	0,67	19	0,50	21	0,40	23	0,33	24

Fordelinga av medlemmer vil verta som i tabellen nedanfor.

Tal medlemmer i organet/utvalet	
Listeforslag A	5
Listeforslag B	2
Listeforslag C	1
Listeforslag D	1
Sum medlemmer	9

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar: Jan Erik Boge	Arkivkode:
Arkivsaksnr: 19/804	Løpenr: 19/7410
Sakstype: Politisk sak	

SAKSGANG

Styre, utval, komité m.m.	Møtedato	Saksnr
Kommunestyret	24.10.2019	063/2019

Val av arbeidsgjevarrepresentantar i administrasjonsutvalet og val av leiar og nestleiar i utvalet

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Saka vert lagt fram utan tilråding frå rådmannen.

Dokument som ikkje er vedlagt:

- Kommuneleva (<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2018-06-22-83>)
- Hovudavtalen i KS-området (<https://www.ks.no/globalassets/hovedavtalen-01.01.2018-31.12.2019.pdf>)

Kva saka gjeld:

Etter kommunelova § 5-11 skal det i alle kommunar opprettast eitt eller fleire partssammansette utval (administrasjonsutval), for handsaming av saker som gjeld forholdet mellom dei tilsette og kommunen som arbeidsgjevar:

§ 5-11. Partssammensatte utvalg (administrasjonsutvalg)

I alle kommuner og fylkeskommuner skal det opprettes ett eller flere partssammensatte utvalg (administrasjonsutvalg) for behandling av saker som gjelder forholdet mellom de ansatte og kommunen eller fylkeskommunen som arbeidsgiver. Hvis minst 3/4 av de ansatte ønsker det, kan slike utvalg erstattes med andre ordninger.

Partssammensatte utvalg settes sammen av representanter for kommunen eller fylkeskommunen og for de ansatte. De ansattes representanter velges av og blant de ansatte for to år av gangen. Flertallet i utvalget skal bestå av representanter for kommunen eller fylkeskommunen. Kommunestyret og fylkestinget velger selv kommunens eller fylkeskommunens representanter og utvalgets leder og nestleder blant disse.

For de ansattes representanter gjelder valgbarhetsreglene i §§ 7-2 og 7-3, bortsett fra bostedskravet.

81 av 111

For øvrig gjelder de samme bestemmelsene som for andre utvalg etter § 5-7.

Reglar om administrasjonsutvalet sine oppgåver m.m. står òg i Hovudavtalen i KS-området (Del B, § 4).

I Samnanger har administrasjonsutvalet hatt følgjande samansetnad i valperioden 2015-2019:

- Fem politikarar frå kommunestyret
- Tre medlemmer frå fagforeiningane

I valperioden 2015-2019 har ordføraren vore leiar og Monica Tjønnå (Sp) nestleiar.

Det er ikkje vedteke reglement for administrasjonsutvalet i Samnanger kommune.

Kommunestyret må velja kven som skal vera representantar for kommunen i administrasjonsutvalet i valperioden 2019-2023, samt kven av desse som skal vera leiar og nestleiar. Dersom det skal gjerast endring i talet på representantar for valperioden 2019-2023, må kommunestyret gjera vedtak om dette før det vert gjennomført val.

Valet av representantar for kommunen kan gjerast enten som avtaleval eller forholdsva. Val av leiar og nestleiar skal gjerast ved fleirtalsval.

For nærmare informasjon om reglar for avtaleval og forholdsva, vert det vist til saksframlegget om val av formannskap 2019-2023.

Reglane om valbarheit og kjønnsrepresentasjon vil vera dei same for administrasjonsutvalet som for andre kommunale utval.

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar: Jan Erik Boge	Arkivkode:
Arkivsaksnr: 19/804	Løpenr: 19/7386
Sakstype: Politisk sak	

SAKSGANG

Styre, utval, komité m.m.	Møtedato	Saksnr
Kommunestyret	24.10.2019	064/2019

Arbeidsgjevarrepresentantar i arbeidsmiljøutvalet - vurdering av ordning og eventuelt val av representantar

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Rådmannen er fast arbeidsgjevarrepresentant i AMU. Assisterande rådmann er fast varamedlem for rådmannen.

Kommunestyret gir rådmannen fullmakt til å peika ut dei to andre arbeidsgjevarrepresentantane i AMU, samt varamedlemmer for desse. Desse representantane/medlemmene skal veljast for to år, jf. reglar i forskrift om organisering, ledelse og medvirkning.

Dokument som ikkje er vedlagt:

- Kommunelova (<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2018-06-22-83>)
- Arbeidsmiljølova (<https://lovdata.no/lov/2005-06-17-62>)
- Forskrift om organisering, ledelse og medvirkning (<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2011-12-06-1355>)

Kva saka gjeld:

Etter arbeidsmiljølova § 7-1 skal det vera arbeidsmiljøutval (AMU) i verksemder som sysselset minst 50 arbeidstakarar. Arbeidsmiljøutvalet si hovudoppgåver går fram av arbeidsmiljølova § 7-2 første ledd:

Arbeidsmiljøutvalget skal virke for gjennomføring av et fullt forsvarlig arbeidsmiljø i virksomheten. Utvalget skal delta i planleggingen av verne- og miljøarbeidet, og nøye følge utviklingen i spørsmål som angår arbeidstakernes sikkerhet, helse og velferd.

I AMU skal arbeidsgjevar, arbeidstakarane og verne- og helsepersonalet vera representert. I Samnanger er verne- og helsepersonalet representert gjennom bedriftshelsetenesta, som kommunen kjøper tenester frå.

Arbeidstakarane og arbeidsgjevar skal ha like mange representantar i AMU.

I Samnanger kommune har AMU seks medlemmer, pluss ein representant for verne- og helsepersonalet (bedriftshelsetenesta). Dei siste valperiodane har rådmannen representert arbeidsgjevar saman med to politikarar frå formannskapet.

Det går fram av § 3-15 i forskrift om organisering, ledelse og medvirkning at medlemmene i AMU vert valde for to år av gangen.

AMU vel sjølv leiar i utvalet. Leiaren skal veljast vekselvis frå arbeidsgjevaren og arbeidstakarane sine representantar. Valperioden for leiarvervet er eitt år, jf. Arbeidstilsynet sine kommentarar til § 3-12 i forskrift om organisering, ledelse og medvirkning.

I § 3-7 i forskrift om organisering, ledelse og medvirkning står det mellom anna følgjande krav om arbeidsgjevar sin representasjon i AMU:

Arbeidsgiveren peker ut sine representanter i utvalget. Arbeidsgiveren, den som i arbeidsgiverens sted leder virksomheten, eller når virksomheten er omfattende, en representant fra den øverste ledelse, skal alltid være medlem av arbeidsmiljøutvalget.

I Samnanger kommune har § 3-7 vorte forstått slik at rådmannen skal vera med i AMU.

Det er ulik praksis i norske kommunar når det gjeld kven som representerer arbeidsgjevar i AMU. Ein del kommunar har politikarar med i AMU, medan andre ikkje har det. Det er òg ulike ordningar i nabokommunane til Samnanger.

Det er opp til kommunestyret å avgjera kva ordning kommunen skal ha når det gjeld arbeidsgjevarmedlemmer i AMU. Rådmannen tilrår at kommunen med verknad frå 24.10.2019 går vekk frå den noverande ordninga med politikarar i arbeidsmiljøutvalet. I staden vil rådmannen tilrår følgjande ordning:

1. Rådmannen er fast arbeidsgjevarrepresentant i AMU. Assisterande rådmann er fast varamedlem for rådmannen.
2. Kommunestyret gir rådmannen fullmakt til å peika ut dei to andre arbeidsgjevarrepresentantane i AMU, samt varamedlemmer for desse. Desse representantane/medlemmene skal veljast for to år.

Vurderingar og konsekvensar

Bakgrunnen for rådmannen si tilråding er som følgjer:

1. Det er ønskeleg at fleire administrative leiarar enn berre rådmannen er medlemmer i AMU. Ein vil då få fleire medlemmer som sit «tett på» den daglege drifta i kommunen.
2. I den nye kommunelova er rådmannen (kommunedirektøren) gitt eit endå tydelegare personalansvar/arbeidsgjevaransvar enn tidlegare. Det er rådmannen som har ansvaret for administrasjonen (dei tilsette i kommunen), både fagleg og administrativt.
3. Sjølv om kommunestyret framleis har det overordna ansvaret for arbeidsgjevarpolitikken, vil det som følgje av endringane i kommunelova kanskje vera mindre naturleg enn tidlegare å ha politikarar med i AMU.
4. Gjennom å ha gode rutinar for rapportering frå AMU til kommunestyret, vil dei folkevalde kunne få nødvendig/ønska informasjon sjølv om dei ikkje er representert i AMU.
5. Kommunen har òg eit administrasjonsutval. Dette er eit partssamansett utval der dei folkevalde er representert og skal utgjera fleirtalet. Administrasjonsutvalet skal handsama saker som gjeld forholdet mellom dei tilsette og kommunen som arbeidsgjevar. Arbeidsområdet for administrasjonsutvalet er i praksis litt samanfallande med delar av

arbeidsområdet til arbeidsmiljøutvalet, og det bør ikkje vera nødvendig at folkevalde er med i begge desse utvala.

Det kan sjølvstø og argumenterast for at ordninga med politikarar i AMU bør halda fram. Argument i denne samanhengen kan for eksempel vera:

1. Kommunestyret har det overordna ansvaret for arbeidsgjevarpolitikken. Det kan derfor vera ønskeleg at representantar frå kommunestyret er med i AMU, mellom anna for at dei folkevalde skal få best mogleg oversikt over forhold knytt til arbeidsmiljø i kommunen og AMU sitt arbeid.
2. Dersom andre administrative leiarar er medlemmer (i tillegg til rådmannen), kan det potensielt oppstå problem dersom dei i nokon saker i AMU er usamde med rådmannen (som til dagleg er deira overordna).
3. Medlemskap i AMU har tradisjonelt vore ein del av «kabalene» med fordeling av verv mellom partia/kommunestyrerepresentantane i Samnanger.

Det kan òg tenkjast ei ordning med berre ein politikar som arbeidsgjevarrepresentant i AMU, i tillegg til rådmannen og ein annan administrativ leiar.

Framgangsmåte dersom noverande ordning med politikarar i AMU skal halda fram

Dersom kommunestyret bestemmer at den noverande ordninga med to politikarar i AMU skal halda fram (eller at det eventuelt berre skal vera ein politikar i AMU), må kommunestyret velja denne representanten/desse representantane.

Kommunestyret må i så fall gjennomføra val på tilsvarende måte som for val av medlemmer og varamedlemmer til andre utval, enten avtaleval eller forholdsval. For nærmare informasjon om reglar for avtaleval og forholdsval, vert det vist til saksframlegget om val av formannskap 2019–2023.

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar: Jan Erik Boge	Arkivkode:
Arkivsaksnr: 19/804	Løpenr: 19/7620
Sakstype: Politisk sak	

SAKSGANG

Styre, utval, komité m.m.	Møtedato	Saksnr
Kommunestyret	24.10.2019	065/2019

Val av eldreråd 2019-2023 - prosedyre og tidsplan

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Eldrerådet i Samnanger i valperioden 2019-2023 skal ha fem medlemmer. Minst ein av desse skal vera kommunestyremedlem.

Val av medlemmer til eldrerådet skal gjerast av kommunestyret 05.12.2019.

Invitasjon til organisasjonar som representerer eldre om å koma med forslag til medlemmer i eldrerådet, skal gjerast ved kunngjering i lokalavisa Samningen og på kommunen si heimeside.

Dokument som er vedlagt:

Regjering sin veileder om valg av eldreråd

Dokument som ikkje er vedlagt:

- Kommunelova (<https://lovdata.no/lov/2018-06-22-83>)
- Forskrift om medvirkningsordningar (<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2019-06-17-727>)

Kva saka gjeld:

Frå og med kommunestyret sitt konstituerande møte hausten 2019, vert eldrerådslova oppheva. Reglar om eldreråd vert frå dette tidspunktet regulert av § 5-12 i den nye kommunelova, og av forskrift om medvirkningsordningar.

Det går fram av § 5-12 i den nye kommunelova at det i kvar kommune skal vera eit eldreråd, og at fleirtalet i eldrerådet på valtidspunktet skal ha fylt 60 år. Denne aldersregelen er ei endring i forhold til eldrerådslova, der regelen var at fleirtalet av medlemmene i eldrerådet skulle vera alderspensjonistar i kommunen.

Kommunelova § 5-12:

§ 5-12. Eldreråd, råd for personer med funksjonsnedsettelse og ungdomsråd eller annet medvirkningsorgan for ungdom

Kommunestyret og fylkestinget skal selv velge et eldreråd, et råd for personer med funksjonsnedsettelse og et ungdomsråd eller annet medvirkningsorgan for ungdom.

Flertallet av medlemmene i eldrerådet skal på valgtidspunktet ha fylt 60 år.

Ungdomsrådet eller annet medvirkningsorgan for ungdom skal ha en valgperiode på inntil to år. Medlemmene i ungdomsrådet eller annet medvirkningsorgan for ungdom skal på valgtidspunktet ikke ha fylt 19 år.

Rådene eller annet medvirkningsorgan for ungdom er rådgivende organer for kommunen eller fylkeskommunen og har rett til å uttale seg i saker som gjelder henholdsvis eldre, personer med funksjonsnedsettelse og ungdom.

Departementet gir forskrift om oppgaver, organisering og saksbehandling for rådene eller annet medvirkningsorgan for ungdom.

Etter § 3 i forskrift om medvirkningsordninger er det kommunestyret som vedtek samansetnaden av eldrerådet og bestemmer kor mange medlemmer og varamedlemmer eldrerådet skal ha. Eldrerådet vel sjølv leiar og nestleiar blant medlemmene.

Forskrift om medvirkningsordningar § 3:

§ 3. Sammensetning og organisering

Kommunestyret og fylkestinget vedtar sammensetningen av eldrerådet, rådet for personer med funksjonsnedsettelse og ungdomsrådet eller annet medvirkningsorgan for ungdom. De bestemmer også hvor mange medlemmer og varamedlemmer rådene skal ha.

Organisasjoner som representerer henholdsvis eldre, personer med funksjonsnedsettelse og ungdom har rett til å fremme forslag om medlemmer til det rådet som representerer deres interesser.

Rådene velger selv sin leder og nestleder blant medlemmene.

Rådene skal gis tilstrekkelig sekretariatshjelp.

Rådene har rett til å uttale seg før kommunestyret og fylkestinget setter ned et sekretariat, fastsetter saksbehandlingsreglene og vedtar budsjett for dem.

Hvis kommunene har overført oppgavene som gjelder eldre, personer med funksjonsnedsettelse eller ungdom til et kommunedelsutvalg, kan det etableres et eldreråd, et råd for personer med funksjonsnedsettelse og et ungdomsråd eller et annet medvirkningsorgan for ungdom i alle kommunedelene. Kommunedelsutvalget ivaretar da kommunestyrets rettigheter og plikter overfor rådene. Hvis oppgavene er overført til et kommunedelsutvalg, kan det også velges et sentralt eldreråd, et sentralt råd for personer med funksjonsnedsettelse og et sentralt ungdomsråd eller et annet medvirkningsorgan for ungdom.

Det går fram av § 3 ovanfor at organisasjonar som representerer eldre har rett til å fremja forslag om medlemmer til eldrerådet. Dette er ein annan ordlyd enn i eldrerådsløva, der det etter § 2 var pensjonistforeiningar som hadde rett til å koma med framlegg om medlemmer til eldrerådet. I høyringsnotat frå kommunal- og moderniseringsdepartementet står det på side 14-15 at «betegnelsen *organisasjoner for eldre* som foreslås i forskriften vil omfatte både pensjonistforeiningar og andre organisasjonar som representerer eldre». Høyringsnotatet kan lastast ned frå internett:

https://www.regjeringen.no/contentassets/ca823f142fa14f59addf73fa13ed5d51/horingsnotat_om_medvirkning.pdf

Mogleheit for felles råd for eldre og personar med nedsett funksjonsevne

Etter § 4 i forskrift om medvirkningsordningar kan kommunen velja å oppretta eitt felles råd for eldre og personar med nedsett funksjonsevne dersom det ut frå lokale forhold er nødvendig.

Forskrift om medvirkningsordningar § 4:

§ 4. Felles råd for eldre og personer med funksjonsnedsettelse

Kommunen eller fylkeskommunen kan opprette ett felles råd for eldre og personer med funksjonsnedsettelse dersom det ut i fra lokale forhold er nødvendig.

Organisasjoner for eldre, organisasjoner for personer med funksjonsnedsettelse og etablerte råd for eldre og for personer med funksjonsnedsettelse i kommunen eller fylket, skal bli hørt før kommunestyret eller fylkestinget avgjør om det skal opprettes ett felles råd.

Eit slikt felles råd vil fungera både som eldreråd og råd for personar med nesett funksjonsevne. I regjeringa sin veileidar for val av eldreråd går det fram at hovudregelen er at det skal opprettast to separate råd, og at moglegheiten for eitt felles råd er ein unnataksregel. Unnataksregelen er tenkt for tilfelle der det er nødvendig med eitt felles råd fordi det er vanskeleg å etablere separate råd ut frå lokale forhold. Som døme vert det i veiledaren nevnt at det i mindre kommunar kan vera vanskeleg å finna tilstrekkeleg tal medlemmer til å oppretta separate råd. Veiledaren ligg som vedlegg til dette saksframlegget. Den kan òg lastast ned frå internett:

<https://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/kommunalrett-og-kommunal-inndeling/veileder-for-eldrerad/valg-av-eldrerad/id2666686/>

Eldrerådet i Samnanger i valperioden 2015-2019

Eldrerådet i Samnanger har i valperioden 2015 -2019 hatt fem medlemmer:

- To medlemmer frå kommunestyret.
- Tre medlemmer som ikkje sit i kommunestyret.

Før valet av eldreråd i 2015, vart Samnanger Pensjonistlag og Fagforbundet si pensjonistgruppe invitert til å koma med forslag til medlemmer til eldrerådet. Denne ordninga hadde kommunen også før 2015.

Kva bør kommunestyret ta stilling til 24.10.2019?

Kommunestyret bør i det konstituerande møtet 24.10.2019 gjera vedtak om kva ordning kommunen skal ha for eldreråd i valperioden 2019-2023. Det bør gjerast vedtak om følgjande:

1. Om kommunen skal ha eit eige eldreråd eller eitt felles råd for eldre og personar med nedsett funksjonsevne.
2. Dersom kommunen skal ha eit eige eldreråd:
  - Kor mange medlemmer skal eldrerådet ha?
  - Korleis skal organisasjonar som representerer eldre inviterast til å koma med forslag til medlemmer i eldrerådet?

Vurderingar og konsekvensar:

Rådmannen si vurdering er at Samnanger framleis bør ha eit eige eldreråd. Unnataksregelen om eitt felles råd for eldre og personar med nedsett funksjonsevne bør berre vera aktuell å bruka dersom det vert svært problematisk å finna medlemmer/kandidatar til desse to råda.

Rådmannen tilrår vidare at eldrerådet framleis skal ha fem medlemmer, og at minst ein av desse bør vera kommunestyremedlem.

Invitasjon til organisasjonar som representerer eldre om å koma med forslag til medlemmer i eldrerådet, bør gjerast ved kunngjering i lokalavisa Samningen og på kommunen si heimeside. På denne måten sikrar ein best at ingen organisasjonar vert forfordelt eller gløymt med omsyn til invitasjon til å koma med forslag.

Val av medlemmer i eldrerådet 2019-2023 bør gjerast i kommunestyremøtet 05.12.2019.

Funksjonstida til det noverande eldrerådet vil i så fall verta utvida tilsvarande (fram til 05.12.2019).

Regjeringen.no

Valg av eldreråd

Artikkel | Sist oppdatert: 09.09.2019 | Kommunal- og moderniseringsdepartementet
(<http://www.regjeringen.no/no/dep/kmd/id504/>)

Prosessen med å få valgt et nytt råd bør starte tidlig.

Foto: Colourbox

Forslag til kandidater

Prosessen med å få valgt et nytt råd bør starte tidlig. Kommunen gir informasjon til organisasjoner som representerer eldre om at de har rett til å foreslå medlemmer til rådet. Dette bør gjøres i god tid før valget, slik at organisasjonene får tid til å foreslå aktuelle kandidater til eldrerådet.

Lokalt kan det være en rekke ulike organisasjoner som representerer eldre og ulike typer frivillige organisasjoner og foreninger som driver aktivt arbeid blant eldre. Kommunen bør ha oversikt over aktuelle organisasjoner og foreninger som kan få muligheten til å foreslå medlemmer til eldrerådet. Eksempler på landsomfattende organisasjoner som representerer eldre er Pensjonistforbundet, Senior Norge, Seniornett, Forsvarets seniorforbund og Landslaget for offentlige pensjonister. Det er organisasjoner som representerer eldre som har rett til å foreslå kandidater, men andre kan også sende inn forslag.

Før en organisasjon foreslår en kandidat, bør de ha gitt vedkommende tilstrekkelig med informasjon om hva vervet som rådsmedlem vil innebære og forsikret seg om at vedkommende er motivert for oppgaven. Organisasjonen bør begrunne sine forslag til kandidater med f.eks. kandidatens interessefelt og kompetanse.

Eksempel – hvordan nå ut til organisasjoner

Hvem velger eldrerådet?

Kommunestyret og fylkestinget velger eldrerådet. Kommunestyret og fylkestinget beslutter både sammensetningen av rådet og hvor mange medlemmer rådet skal ha.

Når velges nytt eldreråd?

Valgperioden for eldrerådet er inntil fire år. Nytt eldreråd skal velges hver høst etter at kommunestyre- og fylkestingsvalget er gjennomført. Kommunestyre- og fylkestingsvalget skal holdes i september hvert fjerde år.

Etter at valgoppgjøret i kommunestyret- og fylkestingsvalget er avsluttet, skal det nyvalgte kommunestyret og fylkestinget ha et konstituerende møte. Eldrerådet kan bli valgt på det første møtet, men det er det ikke krav om. Dersom eldrerådet ikke velges på det første møtet til nytt kommunestyre eller fylkesting, utvides funksjonstiden til de sittende rådene. Utvidelsen av funksjonstiden gjelder ikke lenger enn til årsskiftet. Dette betyr at kommunestyret og fylkestinget må ha valgt et nytt råd innen årsskiftet det året det er kommunestyre- og fylkestingsvalg. Det er imidlertid en fordel at eldrerådet velges så tidlig som mulig, slik at det nye rådet kan komme i gang med sitt arbeid.

Hvem kan velges og hvordan skal eldrerådet være sammensatt?

Eldrerådet bør være bredt sammensatt og bestå av personer med ulik erfaring og bakgrunn. Det er kommunestyret og fylkestinget som skal velge eldrerådet. Det er dermed kommunestyret og fylkestinget som har ansvaret for å sikre bredden i representasjonen.

Eldrerådet skal representere interessene til eldre i kommunen. Utgangspunktet er dermed at enhver eldre person kan velges til å sitte i rådet. Det er imidlertid noen krav til sammensetningen av rådet. Flertallet av medlemmene i eldrerådet skal på valgtidspunktet ha fylt 60 år. Dette innebærer at også personer under 60 år kan velges, så lenge flertallet av medlemmene i rådet har fylt 60 år. Pårørende til eldre kan dermed også velges til å sitte i eldrerådet.

Dersom eldrerådet skal bestå av inntil tre medlemmer, er det krav om at begge kjønn er representert. Dersom rådet skal bestå av fire medlemmer eller flere, er det krav om at hvert kjønn er representert med minst 40 prosent.

Det er ikke er krav om at en må være folkeregistrert som bosatt i kommunen eller i en av kommunene i fylket, for å kunne velges til å sitte i eldrerådet. For valg av medlemmer til rådene gjelder dermed ikke valgbarhetskravene i kommuneloven.

Flere steder har man gode erfaringer med å ha et kommunestyremedlem med i rådet. En "politikerrepresentant" vil kunne styrke kontakten mellom rådet og kommunestyret og kommunale utvalg. Som medlem av rådet vil denne personen representere eldre i kommunen eller fylket.

Personer som har vært valgt som rådsmedlem tidligere, kan velges til å sitte i rådet på nytt. Det er ingen grense i kommuneloven for hvor mange ganger et medlem kan velges.

Når det foreslås kandidater til rådet, er det en fordel om det også er med en begrunnelse for valget med informasjon om for eksempel alder, yrkeserfaring, interessefelt og annen kompetanse som vedkommende kan bringe inn i rådet.

[§ 5-12. Eldreråd, råd for personer med funksjonsnedsettelse og ungdomsråd eller annet medvirkningsorgan for ungdom \(Lovdata\)](https://lovdata.no/lov/2018-06-22-83/§5-12) (<https://lovdata.no/lov/2018-06-22-83/§5-12>)

[§ 7-6. Valgoppgjør ved forholdsvalg \(Lovdata\)](https://lovdata.no/lov/2018-06-22-83/§7-6) (<https://lovdata.no/lov/2018-06-22-83/§7-6>)

[§ 7-7. Avtalevalg \(Lovdata\)](https://lovdata.no/lov/2018-06-22-83/§7-7) (<https://lovdata.no/lov/2018-06-22-83/§7-7>)

Antall medlemmer av eldrerådet

Kommunestyret og fylkesting bestemmer hvor mange medlemmer eldrerådet skal. Rådet må ha tilstrekkelig antall medlemmer til at eldrerådet kan utføre sine oppgaver som rådgivende organ.

Hvordan gjennomføres valget i kommunestyret og fylkestinget

Kommunestyret i kommunen og fylkestinget i fylket velger eldrerådet. Kommunestyret og fylkestinget tar utgangspunkt i de personene som er foreslått, men kan også velge andre personer til rådet.

Valget av medlemmene til rådet gjennomføres etter reglene i kommuneloven. Det nye rådet trer i funksjon så snart det er valgt.

- [§ 5-12. Eldreråd, råd for personer med funksjonsnedsettelse og ungdomsråd eller annet medvirkningsorgan for ungdom \(Lovdata\)](https://lovdata.no/lov/2018-06-22-83/§5-12) (<https://lovdata.no/lov/2018-06-22-83/§5-12>)
- [§ 7-1. Konstituerende møte i kommunestyret og fylkestinget \(Lovdata\)](https://lovdata.no/lov/2018-06-22-83/§7-1) (<https://lovdata.no/lov/2018-06-22-83/§7-1>)

Nærmere om valg av medlemmer til rådet

Unntaksregel om felles råd

Hovedregelen er at det skal opprettes separate råd for eldre og råd for personer med funksjonsnedsettelse i alle kommuner og fylkeskommuner. Det følger av forskriften om medvirkningsordninger at kommunen eller fylkeskommunen kan opprette ett felles råd for eldre og personer med funksjonsnedsettelse dersom det ut i fra lokale forhold er nødvendig.

Muligheten for felles råd er en unntaksregel for de tilfeller hvor det er nødvendig med felles råd, fordi det er vanskelig å etablere separate råd ut fra lokale forhold. For eksempel i mindre kommuner kan det være vanskelig å finne tilstrekkelig antall medlemmer til å opprette to separate råd. Eldre og personer med funksjonsnedsettelse har ikke alltid sammenfallende interesser og saksfeltet for felles råd kan bli stort. Hovedregelen er derfor separate råd. Organisasjoner for eldre og organisasjoner for personer med funksjonsnedsettelse og etablerte råd for eldre og for personer med funksjonsnedsettelse i kommunen eller fylket, skal høres før kommunestyret eller fylkestinget avgjør om det skal opprettes ett felles råd. Felles råd kun kan opprettes dersom det ut i fra lokale forhold er nødvendig.

[§ 4. Felles råd for eldre og personer med funksjonsnedsettelse \(Lovdata\)](https://lovdata.no/forskrift/2019-06-17-727/§4)

(<https://lovdata.no/forskrift/2019-06-17-727/§4>)

Kommuner med kommunedelsutvalg

Hvis kommunene har overført oppgavene som gjelder eldre til et kommunedelsutvalg, kan det etableres et eldreråd i alle kommunedelene. Kommunedelsutvalget ivaretar da kommunestyrets rettigheter og plikter overfor rådene. Hvis oppgavene er overført til et kommunedelsutvalg, kan det også velges et sentralt eldreråd. Dersom kommunen har overført oppgavene som gjelder eldre til et kommunedelsutvalg, men ikke opprettet et eget eldreråd for kommunedelen, er det eldrerådet for kommunen som skal forelegges saker som behandles i kommunedelsutvalget. I større kommuner vil det være en klar fordel med eldreråd i hver kommunedel og et sentralt eldreråd.

§ 3.Sammensetning og organisering (Lovdata) (<https://lovdata.no/forskrift/2019-06-17-727/>

§3)

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

TEMA

Kommunalrett og kommunal inndeling

RELATERT

- Veileder for eldreråd (<http://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/kommunalrett-og-kommunal-inndeling/veileder-for-eldrerad/id2666683/>)
- Hva er et eldreråd? (<http://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/kommunalrett-og-kommunal-inndeling/veileder-for-eldrerad/hva-er-et-eldrerad/id2666685/>)
- Oppstart av et nytt eldreråd (<http://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/kommunalrett-og-kommunal-inndeling/veileder-for-eldrerad/oppstart-av-et-nytt-eldrerad/id2666687/>)
- Hvordan eldrerådet arbeider (<http://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/kommunalrett-og-kommunal-inndeling/veileder-for-eldrerad/hvordan-radet-arbeider/id2666688/>)
- Eldrerådsmedlemmers oppgaver (<http://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/kommunalrett-og-kommunal-inndeling/veileder-for-eldrerad/radsmedlemmers-oppgaver/id2666689/>)

- [Oppgavene til administrasjonen \(http://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/kommunalrett-og-kommunal-inndeling/veileder-for-eldrerad/oppgavene-til-administrasjonen/id2666690/\)](http://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/kommunalrett-og-kommunal-inndeling/veileder-for-eldrerad/oppgavene-til-administrasjonen/id2666690/)

^ Til toppen

Ansvarlig for [Kommunal- og moderniseringsdepartementets sider:](#)

Ansvarlig redaktør: [Kjersti Bjørge](#)

Nettredaktør: [Ann Kristin Lindaas](#)

Tlf. 22 24 90 90

E-post: postmottak@kmd.dep.no

Ansatte i KMD: [Depkatalog](#)

Organisasjonsnummer: 972 417 858

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar: Jan Erik Boge	Arkivkode:
Arkivsaksnr: 19/804	Løpenr: 19/7280
Sakstype: Politisk sak	

SAKSGANG

Styre, utval, komité m.m.	Møtedato	Saksnr
Kommunestyret	24.10.2019	066/2019

Val av utsending til KS (Kommunesektorens organisasjon)

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Saka vert lagt fram utan tilråding frå rådmannen.

Dokument som er vedlagt:

Brev om val til KS sine organ 2019 - KS Vestland

Dokument som ikkje er vedlagt:

Vedtekter for KS

Kva saka gjeld:

Samnanger kommune er på same måte som dei aller fleste andre kommunar og fylkeskommunar i landet medlem i Kommunesektorens organisasjon (KS). KS er først og fremst ein arbeidsgjevarorganisasjon som på vegner av medlemmene gjennomfører lønsforhandlingar og inngår avtalar med arbeidstakarorganisasjonane m.m. I tillegg er KS òg kommunane sin interesseorganisasjon i møte med regjeringa og statlege styresmakter generelt.

KS er organisert ved at det vert valt regionale utsendingar til KS sitt fylkesmøte. Dette skal gjerast på kommunestyret sitt konstituerande møte. Kommunar med inntil 3000 innbyggjarar vel ein representant til KS sitt fylkesmøte.

KS tilrår at det i tillegg til den faste representanten bør veljast like mange vararepresentantar som representantar, pluss to ekstra.

Kommunane sine representantar vert valde blant dei faste representantane i kommunestyret. KS skriv at ordføraren bør vera ein av representantane. Denne ordninga har vore praktisert i Samnanger, d.v.s. at ordføraren har vorte vald som Samnanger kommune sin faste representant/utsending.

Fylkesmøtet i KS Vestland vel delegatar til KS sitt landsting.

Informasjonsbrev om brev til KS sine organ følger som vedlegg til dette saksframlegget.

Kommunane i Vestland
 Vestland fylkeskommune

Vår referanse: 11/01647-4
 Arkivkode: 033
 Saksbehandler: Anne-Karin Løken,
 KS Vestland
 Deres referanse:
 Dato: 11.09.2019

Val til KS' organ 2019

I tråd med "Vedtekter i KS" (vedlegg 1) skal **val til KS' organ gjerast av konstituerande møte** i kommunestyre og fylkesting. Det er særst viktig at vala blir gjort på første møtet for at delegatane skal vere klare før fylkesmøtet.

Val av tillitsvalde til landstinget, landsstyret, hovudstyret, fylkesmøtet og fylkesstyret i KS frå kommunar og fylkeskommunar skal veljast blant folkevalde i kommunar og fylkeskommunar. I kommunar og fylkeskommunar der det er parlamentarisk styre kan kommune-/by-/fylkesråd veljast sjølv om dei ikkje er folkevalde.

1. Val til KS Fylkesmøte

a) Slik gjer kommunane

Kommunestyret sitt konstituerande møte vel representantar og vararepresentantar til KS Fylkesmøte.

Om kommunane sine val av representantar til fylkesmøtet

Fra KS' vedtekter § 10:

Hver kommune velger representanter med varamedlemmer til fylkesmøtet på bakgrunn av folketallet pr.01.01. det år valg til kommunestyret avholdes, etter følgende skala:

Inntil 3000 innbyggere	- 1 delegat
3001 til 10 000 innbyggere	- 2 delegater
10 001 til 20 000 innbyggere	- 3 delegater
20 001 til 30 000 innbyggere	- 4 delegater
30 001 til 40 000 innbyggere	- 5 delegater
40 001 til 50 000 innbyggere	- 6 delegater
50 001 til 60 000 innbyggere	- 7 delegater
60 001 til 70 000 innbyggere	- 8 delegater
70 001 til 90 000 innbyggere	- 9 delegater
90 001 til 120 000 innbyggere	- 10 delegater
120 001 til 150 000 innbyggere	- 11 delegater
150 001 til 180 000 innbyggere	- 12 delegater
180 001 til 210 000 innbyggere	- 13 delegater

210 001 til 240 000 innbyggere	- 14 delegater
240 001 til 270 000 innbyggere	- 15 delegater
270 001 til 300 000 innbyggere	- 16 delegater
300 001 og flere innbyggere	- 17 delegater

Kommunens representanter velges blant de faste kommunestyreprerentanter eller kommune-/byråder i kommunestyrets konstituerende møte. Ordføreren bør være blant representantene.

Om kommunane sine val av vararepresentantar til fylkesmøtet

Det bør veljast like mange vararepresentantar som representantar + 2 ekstra (for kvart parti/gruppering).

b) Slik gjer fylkeskommunane

Konstituerande fylkesting vel representantar og vararepresentantar til KS Fylkesmøte.

Om fylkeskommunane sine val av representantar til fylkesmøtet

Fra KS' vedtekter § 10:

Hver fylkeskommune velger representanter med varamedlemmer til fylkesmøtet blant fylkestingets representanter og fylkesrådene på bakgrunn av folketallet pr. 01.01. det år valg til fylkesting avholdes, etter følgende skala:

Inntil 300 000 innbyggere	- 13 delegater
300 001 til 400 000 innbyggere	- 14 delegater
400 001 til 500 000 innbyggere	- 15 delegater
500 001 til 600 000 innbyggere	- 16 delegater
600 001 til 700 000 innbyggere	- 17 delegater
700 001 til 800 000 innbyggere	- 18 delegater
800 001 til 900 000 innbyggere	- 19 delegater
900 001 til 1 000 000 innbyggere	- 20 delegater
1 000 001 til 1 100 000 innbyggere	- 21 delegater
1 100 001 til 1 200 000 innbyggere	- 22 delegater
1 200 001 til 1 300 000 innbyggere	- 23 delegater
1 300 001 og flere innbyggere	- 24 delegater

Fylkeskommuner med parlamentarisk styringssystem velger selv om fylkesordfører eller fylkesrådsleder møter.

Om fylkeskommunane sine val av vararepresentantar til fylkesmøtet

Det bør veljast like mange vararepresentantar som representantar + 2 ekstra (for kvart parti/gruppering).

2. Val til Landstinget

a) Slik gjer kommunane

Kommunane sine representantar og vararepresentantar til KS Landsting veljast på det konstituerande fylkesmøtet i KS som blir halde i Bergen 14. november 2019.

Fylkesmøtet sitt val av delegatar til landstinget Fra KS' vedtekter § 4:

Kommunenes landstingsdelegater med varadelegater velges for landstingsperioden på første fylkesmøte etter kommune- og fylkestingsvalget. Kommunenes representanter i fylkesmøtet velger så mange landstingsdelegater som det samlede innbyggertall i fylket pr. 01.01. i valgåret, etter følgende skala:

Inntil 300 000 innbyggere	- 9 delegater
300 001 til 400 000 innbyggere	- 11 delegater
400 001 til 500 000 innbyggere	- 13 delegater
500 001 til 600 000 innbyggere	- 15 delegater
600 001 til 700 000 innbyggere	- 17 delegater
700 001 til 800 000 innbyggere	- 19 delegater
800 001 til 900 000 innbyggere	- 21 delegater
900 001 til 1 000 000 innbyggere	- 23 delegater
1 000 001 til 1 100 000 innbyggere	- 25 delegater
1 100 001 til 1 200 000 innbyggere	- 27 delegater
1 200 001 til 1 300 000 innbyggere	- 29 delegater
1 300 001 og flere innbyggere	- 31 delegater

Fylkesmøtet sitt val av varadelegatar til landstinget

Det veljast eit tal varadelegatar som tilsvarar kvart parti (gruppering) sitt tal delegatar med tillegg av to.

Berre kommunane har stemmerett på kommunane sine landstingsdelegatar. Fylkeskommunane vel sine delegatar med vara direkte, sjå pkt. 2b under.

b) Slik gjer fylkeskommunane**Om fylkeskommunane sine val av delegatar til landstinget**

Fylkeskommunane må velje sine landstingsdelegatar (og varadelegatar) før det konstituerande fylkesmøtet i KS.

Fra KS' vedtekter § 4:

Fylkeskommunens landstingsdelegater med varadelegater velges blant fylkestingets representanter og fylkesrådene for landstingsperioden innen utgangen av oktober måned det år fylkestingsvalget er holdt, j.fr. § 17 nr.1 i Kommuneloven. Hver fylkeskommune velger delegater etter samlede innbyggertall i fylket pr. 01.01. i valgåret, etter følgende skala:

Inntil 300 000 innbyggere	- 4 delegater
300 001 til 400 000 innbyggere	- 5 delegater
400 001 til 500 000 innbyggere	- 6 delegater
500 001 til 600 000 innbyggere	- 7 delegater
600 001 til 700 000 innbyggere	- 8 delegater
700 001 til 800 000 innbyggere	- 9 delegater
800 001 til 900 000 innbyggere	- 10 delegater
900 001 til 1 000 000 innbyggere	- 11 delegater
1 000 001 til 1 100 000 innbyggere	- 12 delegater
1 100 001 til 1 200 000 innbyggere	- 13 delegater
1 200 001 til 1 300 000 innbyggere	- 14 delegater
1 300 001 og flere innbyggere	- 15 delegater

Om fylkeskommunane sine val av varadelegatar til landstinget

Ved val av varadelegatar brukast same skala som for delegatar + at KS tilrår 2 ekstra varadelegatar for kvart parti/gruppering.

KS' vedtekter regulerer val til KS' organ

KS' vedtekter er vedlagt i si heilheit (vedlegg 1). Vi tilrår å lese desse dersom ein er usikker på nokon av vala.

I følgje vedtekter for KS § 3, fjerde avsnitt, kan val til KS' organ krevjast fremja som forholdstalsval. Ved alle val til KS' organ, lokalt og sentralt, skal kvart kjønn vere representert med minst 40 % av medlemmene.

Generelt ved val til KS' organ

Dersom ein person er vald som representant eller vararepresentant frå fylkeskommunen, bør ikkje vedkomande veljast som representant (eller vara) frå ein kommune (eller motsett).

Konstituerande fylkesmøte i Vestland

Det konstituerande fylkesmøtet i Vestland vil finne stad under konferansen **Arena Vestland 13.-14. november**, der sjølve fylkesmøtet blir **14. november**. Staden er **Quality Hotel Edvard Grieg, Sandsli, Bergen**. I tillegg til val av landstingsdelegatar skal dette møtet ifølgje vedtektene velje fylkesstyre. Innkalling til det konstituerande fylkesmøtet vil bli send frå KS Vestland. Her vil det bli gitt nærare informasjon om val til fylkesstyret.

KS Landsting

KS 20. landsting vil finne stad i Oslo 10.- 12. februar 2020.

Kommunalpolitisk toppmøte

Det vil i 2020 bli arrangert Kommunalpolitisk toppmøte (KPT) i samband med landstinget. Program og invitasjon blir sendt ut til medlemmane frå KS Agenda seinare.

Meld inn vala til KS Vestland

Beskjed om vala til KS' organ (med namn, partitilknytning, e-postadresse og mobiltelefon-nr) sendast KS Vestland v/Anne-Karin Løken anne.karin.loken@ks.no så snart valet er gjort (sjå vedlagde skjema i vedlegg 2).

Det er viktig at KS får vite kven som er vald til ordførar og varaordførar (oppgi dette også i skjemaet).

Spørsmål?

Spørsmål om vala kan rettast til regiondirektør Helene Arholm tlf 958 51 187, e-post:

helene.arholm@ks.no eller KS sentralt ved Tor Magne Fredriksen tlf. 911 59 023, e-post: tmf@ks.no

Lukke til med konstitueringa og vala!

Med venleg helsing

*Helene Arholm
regiondirektør
KS Vest*

Vedlegg:

1. Vedtekter KS – link [her](#)
2. Skjema for utfylling: Val av representantar til KS Fylkesmøte

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar: Jan Erik Boge	Arkivkode:
Arkivsaksnr: 19/804	Løpenr: 19/7422
Sakstype: Politisk sak	

SAKSGANG

Styre, utval, komité m.m.	Møtedato	Saksnr
Kommunestyret	24.10.2019	067/2019

Nedsetting av arbeidsutval for val av ymse nemnder, råd, utval m.m. i kommunestyreperioden 2019-2023

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Saka vert lagt fram utan tilråding frå rådmannen.

Dokument som er vedlagt:

Liste over nemnder, råd, utval m.m. 2019

Dokument som ikkje er vedlagt:

Kommunelova, Domstollova, Eigedomsskattelova m.fl.

Kva saka gjeld:

Kommunen skal oppnemna kommunale representantar i ei rekkje nemnder, råd, utval m.m., både i og utanfor kommunen. Det er kommunestyret som oppnemnder desse representantane.

Vedlagt følgjer ei liste over kva val som skal gjennomførast i 2019 og 2020. Det kan verta endringar/suppleringar på lista.

Det har vore vanleg at kommunestyret i sitt konstituerande møte vel eit arbeidsutval som får ansvar for å utarbeida framlegg til kandidatar til dei ulike nemndene, råda, utvala m.m. Rådmannen tilrår at at dette vert gjort òg i 2019.

Når det gjeld val av meddommarar, lagrettmedlemmer, jordskiftemeddommarar, skjønnsmedlemmer og representantar i forliksrådet, bør arbeidsutvalet få i oppgåve å utarbeida eit framlegg som vert lagt fram og handsama av kommunestyret i løpet av første halvår 2020.

I det konstituerande kommunestyremøtet i 2015 vart det valt eit arbeidsutval med sju medlemmer,

alle frå kommunestyret.

Arbeidsutvalet vil vera eit folkevald organ, jf. reglar i § 5-1 i kommunelova. Reglane for val av medlemmer til arbeidsutvalet vil vera dei same som for val til andre kommunale utval. Valet av medlemmer kan gjennomførast enten som avtaleval eller forholdsval. Val av leiar og nestleiar skal gjerast ved fleirtalsval.

For nærmare informasjon om reglar for avtaleval og forholdsval, vert det vist til saksframlegget om val av formannskap 2019-2023.

Reglane om kjønnsrepresentasjon vil vera dei same for arbeidsutvalet som for andre kommunale utval.

Administrasjonen vil stilla med sekretær dersom arbeidsutvalet ønskjer det. Erfaring frå tidlegare tilseier at det er behov for sekretærhjelp frå administrasjonen.

**Liste over nemnder, råd, utval m.m. der det skal veljast inn
representantar i perioden 2019-2023 ***

Styre / råd / utval	Kva og og kor mange skal veljast	Representasjon no (2015-2019)
Bergen og omland friluftsråd (kommunen sine representantar til årsmøte og styre)	1 medlem og 1 varamedlem til årsmøtet. 1 medlem og 1 varamedlem til styret.	Årsmøtet: Roy Vegar Hope Varamedlem til årsmøtet: Jon Magne Bogevik Styret: Gunn Østvik Petersen (A) Varamedlem i styret: Sture Tveit (H)
BIR A/S Bedriftsforsamling	Medlem og varamedlem	Medlem: Kjell Roar Nordvik (H) Varamedlem: Vidar Tveiterås (A)
BIR Klageutval	Medlem og varamedlem	Medlem: Jon Magne Bogevik Varamedlem: Øyvind Strømmen (MDG)
DIHVA – Driftsassistanse for vatn og avlaup (interkommunalt samarbeid)	Medlem og varamedlem	Medlem: Karl B. Kollbotn (Frp) Varamedlem: Jon Magne Bogevik
Dyrevernemnd - kandidat til regional nemnd oppnemnt av Mattilsynet	Medlem og varamedlem Ny regional nemnd skal truleg utpeikast i 2020.	Medlem: Anne Frøland (Sp) Varamedlem Anja Marken (MDG)
Eigedomsskatt - klagenemnd	6 medlemmer og 3 varamedlemmer	Medlem: Arild Gjerde, leiar Elin Gjerde, nestleiar Harald Boge (A) Martha Karin Nymark Bjørn Sævild Varamedlemmer: Stein Odvar Kleppe Lena Tveit (BI)
Eigedomsskatt – sakkunnig nemnd	3 medlemmer og 3 varamedlemmer	Medlemmer: Ove Sandvik, leiar Kjell Roar Nordvik (H), nestleiar Hjørdis Klyve Thieme Varamedlemmer: Erling Skar Ole Totland Jorunn Mo Nilsen

Styre / råd / utval	Kva og og kor mange skal veljast	Representasjon no (2015-2019)
Heimevernsmemnda	2 medlemmer	Medlemmer: Jan Gunnar Våge Håkon Olav Hadeland
Ole Hildersmark og søskens legat	2 faste medlemmer (ordførar og leiar for naturutvalet)	Faste medlemmer: Knut Harald Frøland (Bl) Karl B. Kollbotn (Frp) Medlemmer: Helga Nygård (Sp) Odd Lønnebakken (A) Solvor Aadland
Interkommunalt arkiv Hordaland – utsending til representantskapen	Medlem og varamedlem	Medlem: Marianne Soleng Varamedlem: Vidar Tveiterås Ap
Klagenemnd på politiske vedtak	5 medlemmer og 3 varamedlemmer	Medlemmer: Olaug K. Øystese (A) Martin Haugen (Bl) Øyvind Røen (Sp) Gunn T. Moss (KrF) Jon Magne Bogevik Varamedlemmer: Sture Tveit (H) Øyvind Strømmen (MDG) Anja Elisabeth G. Markhus (Bl)
Kyrkjeleg fellesråd	1 medlem og 1 varamedlem frå kommunestyret	Medlem: Sture Tveit (H) Varamedlem: Inge Aasgaard (Krf)
Utsending til landsmøtet Landssamanslutninga av nynorskkommunar (LNK)	Medlem og varamedlem	Medlem: Øyvind Røen (Sp) Varamedlem: Brigt Olav Gåsdal (A)
Samarbeidsutval ved Samnanger barneskule	Medlem og varamedlem	Medlem: Monica Tjønnå (Sp) Varamedlem: Kristian Jørgensen (Krf)
Samarbeidsutval ved Samnanger ungdomsskule	Medlem og varamedlem	Medlem Samnanger ungdomsskule: Brigt Olav Gåsdal (A) Varamedlem: Kristian Jørgensen
Samarbeidsutval ved Dråpeslottet barnehage	Medlem og varamedlem	Medlem: Harald Boge (A) Varamedlem: Odd Arne Haga (Frp)
Samarbeidsutval ved Vassloppa barnehage	Medlem og varamedlem	Medlem: Lena Tveit (Bl) Varamedlem: Martin Haugen (Bl)

Styre / råd / utval	Kva og og kor mange skal veljast	Representasjon no (2015-2019)
Kommunal representant i Samnanger næringsforum	Medlem og varamedlem	Medlem Karl B. Kollbotn (Frp) Varamedlem Knut Harald Frøland (Bl)
Plassnemnd for sentralidrettsanlegget i Hagabotnane	3 medlemmer	Medlemmer: Monica Tjønna (Sp), leiar Vidar Tveiterås (A) Karl Kollbotn (Frp)
Takstutval for Jordbruks-, skogbruks og andre eigedomar	3 medlemmer og 3 varamedlemmer	Medlemmer: Johannes M.Tysse Ragnfrid A. Olsnes Anne Frøland Varamedlemmer: Reidun Langeland Øyvind Røen (Sp) Vidar Tøngereid (Sp)
Ein representant til å sitja i eit utval som skal oppnemna meklarar i konfliktrådet i Hordaland		Medlem: Karin Høysæter Steinsland
Styre i Tomas Nordviks stifting	3 medlemmer	Medlemmer: Hanne Yndestad Aadland Olav Lien Vidar Tveiterås (A)
Eldrerådet	5 medlemmer og 5 varamedlemmer. Fleirtalet av medlemmene skal vera alderspensjonistar	Medlemmer: Solveig Vassenden (Bl) Gunnar Bruvik (Frp) Oddbjørg Hisdal Solveig Sjursen Bjørg Solvang Varamedlemmer: Øyvind Røen (Sp) Svein Røseth (Frp) Inger-Karin Totland Karin Børdal Tveit Anne-Mari Steinsland
Rådet for personar med nedsett funksjonsevne	3 medlemmer og 3 varamedlemmer	Medlemmer: Gunnar Utskot – leiar Kristin Solvåg -nestleiar Monica Tjønna (Sp) Varamedlemmer: Olaug K. Øystese (A) Martin Haugen (Bl) Miriam Hisdal

Styre / råd / utval	Kva og og kor mange skal veljast	Representasjon no (2015-2019)
Meddommarar til Nordhordland tingrett	4 kvinner og 4 menn Må veljast innnan 01.07.2020..	Vibeke Raae Ida Fossdal Hope Marta Fossdal Anne Frøland Håvard Heggernes Geir Markhus Kristian Jørgensen Tor Henning Grønlien
Lagrettmедлеmer og meddommarar til Gulating lagmannsrett	4 personar. Må veljast innnan 15.10.2020.	Heidi Gjerde Siw Berit Tveit Per Storlid Arild Fanebust
Jordskiftemeddommarar til Nord- og Midthordland jordsikfterett	12 kvinner og 12 menn Må veljast innnan 15.10.2020.	Kjersti Erstad Audhild Aa. Olsnes Anita Røseth Hege Haugen Gunnveig K. Loe Svanlaug Tveit Lisbeth Aadland Oddrunn Lemme Sandvin Anne Gerd Tandstad Britt Torunn Aadland Tyra Pedersen Gro Hadeland Røsseland Knut B. Langeland Rune Teige Idar Reistad Torleif Våge Frode Bjørnås Roy Ove Eikedal Audun Samnøy Vidar Trengereid Johnny Sandvik Geir Ivar Kavlie Terje Hoseth Næss Roy Vegar Hope
Representantar til forlikrådet	3 medlemmer, 3 varamedlemmer og 3 møtefullmektige. Må veljast innnan 15.10.2020.	Medlemmer: Heidi Fossdal, leiar Anne Gro Aadland Johannes Solsvik Bruvik Varamedlemmer: Hallstein Utskot Anita Lønnebakken Sævild Jan Magnar Kolltveit Møtefullmektigar: Tyra Erna Pedersen Kristian Jørgensen Anne A. B. Kolle

Styre / råd / utval	Kva og og kor mange skal veljast	Representasjon no (2015-2019)
Skjønnsmedlem	4 personar. Må veljast innnan 15.10.2020.	Karin Høysæter Steinsland Ragnfrid Aadland Olsnes Ivar Berland Ove Sandvik

*) Val av meddommarar, lagrettmedlemmer, jordskiftemeddommarar, skjønnsmedlemmer og representantar i forliksrådet vil gjelda for perioden 2021 – 2024.

***) Det kan verta endringar/korrigeringar i lista over kva styre/råd/utval som skal veljast.

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar: Jan Erik Boge	Arkivkode:
Arkivsaksnr: 19/804	Løpenr: 19/7402
Sakstype: Politisk sak	

SAKSGANG

Styre, utval, komité m.m.	Møtedato	Saksnr
Kommunestyret	24.10.2019	068/2019

Møtelokale for kommunestyret, formannskapet, naturutvalet og kontrollutvalet

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Møta i kommunestyret, formannskapet, naturutvalet og kontrollutvalet skal som hovudregel haldast i møterommet på biblioteket på Bjørkheim. Denne ordninga gjeld så lenge møtesalen på kommunehuset på Tysse ikkje har tilgjenge for rørslehemma.

Dokument som ikkje er vedlagt:

- Kommunelova (<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2018-06-22-83>)
- Likestillings- og diskrimineringslova (<https://lovdata.no/lov/2017-06-16-51>)

Kva saka gjeld:

Etter at det nye biblioteket på Bjørkheim (Høgspent'n) vart teke i bruk, har møta i kommunestyret vore vekselvis på kommunehuset og biblioteket. I tillegg har òg nokre formannskapsmøte vore på biblioteket.

Frå administrasjonen si side er det ønskeleg med ei ordning der møta i kommunestyret og formannskapet (samt eventuelt òg møta i naturutvalet og kontrollutvalet) vert haldne på ein fast plass. Dette kan vera enten på kommunehuset eller på biblioteket. I utgangspunktet vil det vera naturleg å ha møta i møtesalen på kommunehuset, men manglande tilgjenge for rørslehemma gjer at dette truleg ikkje vil vera ei god løysing.

På biblioteket er det godt tilgjenge for rørslehemma (universell utforming).

Vurderingar og konsekvensar:

Det går fram av kommunelova § 11-5 (Møteoffentlighet») at alle har rett til å vera til stades i møte i folkevalde organ. Det kan vera litt uklart om denne regelen primært berre går på at møte i folkevalde organ skal vera offentlege/opne (ikkje lukka), eller om regelen i tillegg òg går på at møta må haldast i

lokale som er tilrettelagt for alle (òg for rørslehemma). Det kan kanskje argumenterast for at kommunen gjennom å direkte streama møta i kommunestyret og formannskapet gir alle moglegheit til å vera «til stades» på desse møta. Det vil likevel truleg vera meir i tråd med intensjonen i lovverket at møte i folkevalde organ vert haldne i eit lokale der alle (òg rørslehemma) kan vera fysisk til stades. Jf. mellom anna reglar om krav til universell utforming i likestillings- og diskrimineringslova.

Møta i naturutvalet og kontrollutvalet vert ikkje streama på internett. Rørslehemma har derfor ikkje tilgjenge til møta i desse organa i dag.

Ordlyden om møteoffentlegheit er litt endra i den nye kommunelova (som trer i kraft ved det konstituerande kommunestyremøtet hausten 2019) i forhold til den «gamle» kommunelova. Det er uklart om den endra ordlyden inneber ei faktisk endring i reglane om retten til å vera til stades i møte i folkevalde organ.

Ordlyd i den nye kommunelova (LOV-2018-06-22-83):

§ 11-5. Møteoffentlighet

Alle har rett til å være til stede i møter i folkevalgte organer dersom ikke noe annet følger av denne paragrafen.

Ordlyd i den gamle kommunelova (LOV 1992-09-25-07):

§ 31. Møteoffentlighet

Enhver har rett til å overvære møtene i folkevalgte organer.

Det går med noko meir arbeidstid for administrasjonen til forarbeid og etterarbeid ved møte på biblioteket på Bjørkheim enn på kommunehuset. Det er òg meir praktisk for administrasjonen å ha møta på kommunehuset. Likevel bør truleg ikkje omsynet til administrasjonen vera avgjerande for kvar møta skal haldast. Det kan òg tenkjast ei ordning der dei folkevalde sjølv tek ansvar for noko av for- og etterarbeidet i samband med møte i folkevalde organ (for eksempel koking av kaffi, rydding etter møta m.m.), og at desse oppgåvene kan gå på omgang mellom partia/gruppene.

Rådmannen rår til at møta i kommunestyret, formannskapet, naturutvalet og kontrollutvalet som hovudregel vert haldne på biblioteket på Bjørkheim, og at denne ordninga skal gjelda så lenge det ikkje er tilgjenge for rørslehemma i møtesalen på kommunehuset.

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar: Jan Erik Boge	Arkivkode: FE-630
Arkivsaksnr: 19/831	Løpenr: 19/7331
Sakstype: Politisk sak	

SAKSGANG

Styre, utval, komité m.m.	Møtedato	Saksnr
Kommunestyret	24.10.2019	069/2019

Streaming av kommunestyret og formannskapet sine møte

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Møta i kommunestyret og formannskapet skal streamast direkte på internett. I tillegg skal opptak frå møta vera tilgjengeleg på internett i eitt år etter møtedatoen.

Kva saka gjeld:

Kommunestyret sine møte har vorte streama direkte på internett sidan hausten 2015. Kommunestyret vedtok 17.06.2015 (sak 019/15) ei prøveordning med direktestreaming av møta i perioden september – desember 2015. Det vart gjort ei evaluering av prøveordninga i desember 2015, og kommunestyret vedtok då (i sak 076/15) å vidareføra prøveordninga i heile kommunestyreperioden 2015-2019.

Formannskapet sine møte har vorte streama direkte på internett sidan våren 2018. Kommunestyret vedtok 26.04.2018 (sak 011/2018) at møta i formannskapet skulle streamast i ein prøveperiode ut 2018. Formannskapsmøta til no i 2019 har også vorte streama.

I tillegg til at møta vert direktestreama, ligg opptak frå møta tilgjengeleg på Youtube i eitt år.

Det er no behov for at kommunestyret tek stilling til om ordninga med direktestreaming og opptak av møta i kommunestyret og formannskapet skal vidareførast.

Noverande teknisk løysing

I Samnanger har me til no brukt ei billeg og relativt enkel teknisk løysing for å streama møte på internett. Samla kostnad til nødvendig teknisk utstyr og programvare i perioden 2015 – 2019 har vore om lag 40.000 kroner (utgifter til lyd-/høgtalaranlegg i møterommet på biblioteket på Bjørkheim er ikkje teke med i denne kostnaden). Me har ikkje brukt fastmontert kamerautstyr, men utstyr som kan flyttast mellom kommunestyresalen og biblioteket på Bjørkheim. Dersom noverande ordning skal halda fram, vil det i utgangspunktet ikkje vera nødvendig med større investeringar i åra som kjem. Likevel må det nok påreknast utgifter på om lag 10.000 kroner pr. år til nødvendig utskifting av teknisk utstyr og utskifting/oppgradering av programvare.

Vurderingar og konsekvensar:

Mange norske kommunar streamar kommunestyremøta sine, og dette vil truleg verta endå meir vanleg i åra som kjem. Ut frå dette vil det vera «merkeleg» dersom me i Samnanger no vel å slutta å streama kommunestyremøta våre. Sjølv om me vanlegvis ikkje har mange sjåarar på kvar direktesending (vanlegvis er det mellom 10 og 20 sjåarar), kan dette tilbodet vera verdifullt for dei som brukar det.

Opptaka frå kommunestyremøta som ligg på Youtube har ein god del visningar (frå ca 100 og opptil ca 500 visningar). Dersom ordninga med direktestreaming skal halda fram, bør også ordninga med at opptak av kommunestyremøta ligg på Youtube halda fram. Opptaka ligg i dag tilgjengeleg på Youtube i ca eitt år frå møtedatoen, men det kan sjølvstøtt vurderast å la møta liggja tilgjengeleg lenger enn dette. Bakgrunnen for at det i 2015 vart bestemt at opptak frå møta berre skulle liggja tilgjengeleg i eitt år, var primært råd som ein annan kommune me var i kontakt med hadde fått frå Datatilsynet.

Streaming av formannskapsmøte er ikkje like vanleg som streaming av kommunestyremøte i norske kommunar. Likevel er det allereie i dag nokre kommunar som streamar formannskapsmøta sine. For Samnanger sin del ser «sjåartala» for formannskapsmøta ut til å vera litt lågare enn for kommunestyremøta, dette gjeld både for direktesendingane og opptaka som ligg på Youtube. Det er ikkje gjort noko evaluering av ordninga med streaming av formannskapsmøta.

Rådmannen rår til at direktestreaming av møta i kommunestyret og formannskapet vert gjort til ei fast ordning. Rådmannen rår òg til at ordninga med at opptak frå møta er tilgjengelege på Youtube i eitt år etter møtedatoen, vert vidareført som ei fast ordning.

Det kan òg vera aktuelt å vurderer om møta i naturutvalet skal streamast. Administrasjonen vil kunne leggja fram ei sak om dette dersom kommunestyret ber om det. Ei utfordring vil vera at det på møte som vert streama bør vera to representantar frå administrasjonen til stades. Dette inneber at det er behov for meir personalressursar på slike møte enn på møte som ikkje vert streama.

Det er teknisk tilrettelagt for streaming med noverande løysing både i møtesalen på kommunehuset og i møterommet på biblioteket på Bjørkheim.

Alternativ teknisk løysing for streaming

Mange kommunar som streamar politiske møte på internett, brukar ei løysing som er spesialtilpassa for kommunar («KommuneTV» levert av firmaet Aventia). Ei løysing med «KommuneTV» vil truleg gje noko betre bilde- og lyd kvalitet enn Samnanger si noverande ordning. I tillegg vil ei løysing med «KommuneTV» innehalda meir funksjonalitet for sjåarane enn den enkle Youtube-løysinga som Samnanger brukar. Dette gjeld mellom anna:

- Sjåarane vil via lenke i direktesendinga kunne opna saksframlegget/saksdokumenta for saka som er oppe til handsaming.
- Sjåarane vil òg kunne opna saksdokumenta for andre saker som står på saklista til møtet.

Kostnadene for ei løysing med «KommuneTV» vil vera langt høgare enn Samnanger si noverande løysing. Ei løysing med «KommuneTV» vil truleg kosta minst 100.000-150.000 kroner i investering (utstyr, konsulentutgifter/installasjon og programvare), pluss årlege utgifter på minst 15.000 – 20.000 kroner. Rådmannen rår av økonomiske omsyn til at Samnanger held fram med den same tekniske løysinga som me har brukt til no.